

Προβληματισμοί

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

HELLENIC INSTITUTE for STRATEGIC STUDIES

Τεύχος **109**^{ον}

ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2022

Πατησίων 88, 104 34 Αθήναι

Ευρώ 0,01

Άρθρα

*Ο Εχθρός επί θύραις

Του Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου ΠΝ

*Τουρκικός υβριδικός πόλεμος και ελληνικός μιθριδατισμός

Του καθηγητού κ. Κώστα Γρίβα

*Η υποκριτική ηθική της Δύσης –

Η Ουκρανία, η Υεμένη και το Τιγκράι

Του κ. Γεωργίου Βενέτη

*Η «απέραντη απειλή» της Τουρκίας

και οι πολλοί κρίκοι της αλυσίδας του πολέμου

Πόσο επικίνδυνη είναι η Τουρκική απειλή

στην φάση που διανύουμε και πόσο μεγάλος είναι ο

κίνδυνος μιας εκτεταμένης πολεμικής σύγκρουσης;

Του Δρος Παναγιώτη Ήφαιστου

*Η μετάλλαξη της ΑΟΖ σε χώρο κυριαρχίας

– Η γεωγραφία της ισχύος

Του καθηγητού κ. Κώστα Γρίβα

*«Πρόταση Δημιουργίας Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας

και ειδικών Διασυνδέσεων του με την ΕΥΠ»

Του κ. Ιωάννου Θ. Μάζη

*Εν όψει του τουρκικού κινδύνου: η αναβίωση των αξιών

του αρχαίου ελληνικού και ρωμαϊκού πνεύματος

Του κ. Ιωάννη Σταμούλου

*Η οικονομική επέκταση της Γερμανίας & ο ανταγωνισμός

με τα Αγγλοσαξονικά συμφέροντα καθώς & η αναθεωρητική

αμυντική τακτική της Ρωσίας ενδέχεται να αποτελούν

τα βασικά αίτια της σημερινής οικονομικής κρίσης

Του Οικονομολόγου κ. Δημητρίου Ζακοντίνου

*Παράνομοι μετανάστες. Ο πολιορκητικός κριός της

Τουρκίας

Του Αντιστρατήγου ε.α. Γεωργίου Επιτηδείου

*Η Ουκρανία είναι η τελευταία καταστροφή Νεοcon

Του κ. Jeffrey D. Sachs

*Το ΝΑΤΟ, ο Εκβιαστής, η Ταπείνωση

και η Ελλάδα

Του Αντιστρατήγου ε.α. Ιωάννη Αθ. Μπαλτζώη

*Να Απεγκλωβιστούμε από τη ΔΔΟ

του Αντιστρατήγου ε.α. Φοίβου Κλόκκαρη

*Άνθρωπος: Πατήρ πολέμων και χάους-ΟΗΕ ή το χάος;

Του κ. Παναγιώτου Ι. Καραφωτιά

*Η ακτινογραφία των νέων μορφών πολέμου

στη σκιά του Ρωσο-ουκρανικού πολέμου

Του Υποστρατήγου ε.α. Γεωργίου Γκορέζη

*Κύπρος 1974. Γιατί ο Ελληνισμός ηττήθηκε χωρίς να

πολεμήσει

Του Αντιστρατήγου ε.α. Παναγιώτη Γκαρτζονίκα

*Η παγκόσμια σταθερότητα είναι μια δύσκολη εξίσωση ή

απλά ουτοπία;

Συνέντευξη του Πρέσβευς ε.τ. Δημητρίου Ηλιοπούλου

*Η αποδόμηση της εθνικής ταυτότητας στο πλαίσιο της

εκπαίδευσης

Του κ. Κώστα Θεολόγου

*20η Ιουλίου 1974 – 2022

Του κ. Νίκου Ιγγλέση

*Το φάντασμα της εξέγερσης πλανιέται στην Ευρώπη... –

Έγκυρη risk analysis

Του κ. Γεωργίου Ηλιοπούλου

Δοκίμια

*Περί των επιπτώσεων της ανεκτικότητας

Του Υποστρατήγου ε.α. Κωνσταντίνου Αργυροπούλου

Επισκοπήσεις

*Με μια Ματιά η Ελλάδα και ο Κόσμος

Του Αντιστρατήγου ε.α. Χρήστου Μουστάκη

Επιτίμου Διοικητού 1ης Στρατιάς

**NATO Expansion in Eastern Europe:
For What and For Whom?**

**Κατασκευάζοντας τον εχθρό
Umberto Eco**

Οι Προβληματισμοί του Εκδότη

Αγαπητά μέλη και φίλοι

Οι Προβληματισμοί του Γ' Τριμήνου 2022, θα συνεχίσουν την αναφορά και την ανάλυσή των, στα δύο πιο κρίσιμα θέματα, που συνεχίζουν, όχι μόνο να κυριαρχούν σε παγκόσμιο, αλλά και σε εθνικό επίπεδο, δηλαδή στον συνεχιζόμενο πόλεμο στην Ουκρανία και την συνεχιζόμενη με αμείωτη ένταση επιθετική – αναθεωρητική συμπεριφορά της Τουρκίας εναντίον της πατρίδας, με κρεσέντο απειλών, προσβολών, χυδαίων και ταπεινωτικών εκφράσεων, που δεν έχει παγκόσμιο προηγούμενο. Και είναι σημαντικό λόγος ανησυχίας και προπαρσκεινής για κάθε ενδεχόμενο.

Εκτιμώ ότι είναι σκόπιμο, να αναφερθώ σε δύο σημαντικά γεγονότα, που συνέβησαν τον Σεπτέμβριο, τα οποία έχουν μια περίεργη διασύνδεση με τον ελληνισμό και ιδιαίτερα με την Κύπρο. Η βασίλισσα Ελισάβετ Β' του Ηνωμένου Βασιλείου, η μακροβιότερη εν ζωή και σε διάρκεια Βρετανίδα μονάρχης επί 70 χρόνια, απεβίωσε από φυσικά αίτια σε ηλικία 96 ετών, στις 8 Σεπτεμβρίου 2022 στο Κάστρο Μπαλμόραλ της Σκωτίας. Η κηδεία της έγινε στις 19 Σεπτεμβρίου, 2022 και ήταν η πιο μεγαλοπρεπής και εντυπωσιακή στην παγκόσμια ιστορία. Ήταν μια άσπρη τηλεοπτική παράσταση, που την παρακολούθησαν πάνω από τέσσερα δισεκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο. Βασιλεύς, πλέον ο διάδοχος του Θρόνου, ο Βασιλεύς Κάρολος Γ'. Το δεύτερο γεγονός ήταν η απόφαση των ΗΠΑ, να άρουν το εμπάργκο όπλων που υπήρχε επί μισό αιώνα κατά της Κύπρου. Το γεγονός αυτό είναι υψίστης σημασίας, σημαντικό και αποδεικνύει την αλλαγή στάσης των ΗΠΑ, σε μια από τις πιο σημαντικές περιοχές του κόσμου, την Αν. Μεσόγειο. Είναι βέβαιο ότι η Τουρκία θα αντιδράσει βίαια και προφανώς επικίνδυνα, όπως έχει συνηθίσει, αφού λειτουργεί ατιμώρητα συνεχώς τις τελευταίες δεκαετίες, κάνοντας χρήση εκτός των απειλών και της στρατιωτικής της ισχύος. Αλλά οι κανόνες του παιχνιδιού αλλάζουν τώρα και η Κύπρος θα πρέπει να εκμεταλλευτεί την σπουδαία γεωπολιτική αλλαγή και στάση των ΗΠΑ και να αρχίσει να συμπληρώνει και να αυξάνει το στρατιωτικό της πλοστάσιο. Οι δε Κύπριοι ηγέτες να αφήσουν τις πομφόλυγες περί διεθνούς δικαίου και καλής στάσης, στο Κυπριακό και να απορρίψουν την δήθεν λύση, που υπογορεύεται από διεθνείς παράγοντες, της Διζωνικής Δικονομικής Ομοσπονδίας (ΔΔΟ), αφού πλέον η Τουρκία μιλά για δύο λαούς και δύο ανεξάρτητα κράτη. Όλοι μαζί ενωμένοι(;), να προβούν σε αλλαγή πολιτικής με ένα νέο στρατηγικό δόγμα αποτροπής και υιοθέτησης «Δόγματος της Απελευθέρωσης» των κατεχομένων εδαφών, στηριζόμενοι στο διεθνές δίκαιο, που προβλέπει απελευθερωτικό αγώνα, όταν ένα μέρος κατέχεται. Και επιτέλους, ας τρίξει τα δόντια στον βρετανικό λέοντα, με την απειλή εκδίωξης των βρετανικών βάσεων, αν συνεχίσει η ραδιούργα πολιτική του Η.Β. που ευνοεί την Τουρκία. Και τι συνδέει Κύπρο και αποθανούσα πλέον βασίλισσα Ελισάβετ; Μα ο αγώνας της ΕΟΚΑ, στα μέσα της δεκαετίας του 50 και η εκτέλεση των συλληφθέντων νεαρών ηρώων αγωνιστών για την ελευθερία της πατρίδας των. Που ενώ η νεαρή τότε βασίλισσα θα μπορούσε να δώσει χάρη στα νεαρά παιδιά της ΕΟΚΑ, δεν το έπραξε. Ιδιαίτερα στην περίπτωση του 18χρονου Ευαγόρα Παλλη-

καρίδη, που συνελήφθη μεταφέροντας ένα όπλο γρασμένο και τρεις γεμιστήρες, αυτό ήταν το έγκλημά του, πλην όμως καταδικάστηκε σε θάνατο. Τότε ολόκληρη η διεθνής κοινότητα ξεσηκώθηκε, ζητώντας να του αποδοθεί χάρη (Royal Pardon), η νεαρή τότε βασίλισσα δεν το έπραξε και εκτελέστηκε στις αρχές του 1957, κάτι που βαραίνει από τότε τις ψυχές όλων των Ελλήνων.

Σε ό,τι αφορά τον πόλεμο στην Ουκρανία, θα λέγαμε ότι δεν είχαμε ραγδαίες εξελίξεις, εκτός από το τελευταίο διάστημα. Ο πόλεμος είχε βαλτώσει, οι ρωσικές δυνάμεις κινούνταν αργά-αργά στην περιοχή του Ντονμπάς, η Δύση συνέχιζε να στέλνει απίστευτες ποσότητες πολεμικού υλικού στην Ουκρανία, που όμως αποδείχθηκε, ότι μόνο το 30% έφθανε στα πεδία. Η Ουκρανία, ένα από τα πιο διεφθαρμένα κράτη του κόσμου, με μια ηγεσία αλαζονική, δικτατορική και αχάριστη, φαίνεται να εμπλέκεται στο μεγαλύτερο λαθρεμπόριο πολεμικού υλικού, όπως αποκαλύφθηκε από έγκυρα έντυπα, όπως New York Times, Newsweek, κλπ. Πολλά οπλικά συστήματα, ιδιαίτερα τα αντιαεροπορικά και αντιαρματικά «μοσχοπουλιούνται» στην μαύρη αγορά και καταλήγουν σε τρομοκρατικές οργανώσεις, όπως αποκάλυψε ο αρχηγός της Ιντερπόλ, Γερμανός Γιούργκεν Στοκ. Και αποκαλύπτεται, ότι είναι σε γνώση της ουκρανικής ηγεσίας, όπου μαζί με την πλουτοκρατική ελίτ της χώρας, νέμονται ποσά του λαθρεμπορίου όπλων, όπως αποκαλύπτεται από τον διεθνή τύπο. Η προαναγγελλόμενη μεγάλη αντεπίθεση των Ουκρανών, πραγματοποιήθηκε στις αρχές Σεπτεμβρίου σε δύο κατευθύνσεις. Η πρώτη στην περιοχή της Χερσώνας, η οποία απέτυχε και εκφυλίστηκε τελικά με μεγάλες απώλειες των ουκρανών και η δεύτερη αμέσως μετά στην περιοχή του Χαρκόβου στο βόρειο τμήμα, όπου ο ουκρανικός στρατός επέτυχε μια σημαντική νίκη, ανακαταλαμβάνοντας όλη την περιοχή του Χαρκόβου, μέχρι τα σύνορα της περιοχής του Λουγκάνσκ. Εδώ να σημειωθεί ότι στις επιχειρήσεις αυτές, εκτός από τα δυτικά οπλικά συστήματα, συμμετέχουν χιλιάδες (μερικοί αναφέρουν και δεκάδες χιλιάδες) επαγγελματίες μισθοφόροι από πολλές χώρες, πραγματικά «σκυλιά του πολέμου», ο δε σχεδιασμός και η διοίκηση των επιχειρήσεων ανήκει στους βρετανούς και αμερικανούς στρατιωτικούς. Φαίνεται ότι οι ρωσικές δυνάμεις είχαν αποσυρθεί από την περιοχή και είχαν μεταφερθεί στην περιοχή του Ντονιέσκ και Νικολάεφ, αφήνοντας μικρές δυνάμεις επιτήρησης, που αποχώρησαν εγκαίρως. Η αντίδραση των Ρώσων δεν ήταν τελικά στο πεδίο, αλλά στο πολιτικό επίπεδο, με την ανακοίνωση δημοψηφισμάτων από τις 23-27 Σεπτεμβρίου στις περιοχές, Λουγκάνσκ, Ντονιέσκ (περιλαμβάνεται η Μαριούπολη) και Χερσώνας, με το ερώτημα αν επιθυμούν την ενσωμάτωση των περιοχών (που στην ουσία η συντριπτική πλειοψηφία είναι οι ρωσόφωνοι) αυτών στην Ρωσία. Και αν το αποτέλεσμα είναι θετικό τότε αρχίζει το μεγάλο παιχνίδι, αφού οι μάχες στις περιοχές αυτές θα θεωρηθούν ότι γίνονται σε ρωσικό έδαφος και η Ρωσία πλέον θα μπορεί να κάνει επιστράτευση και να στείλει μεγάλες δυνάμεις στην περιοχή και να βομβαρδίσει μεγάλες πόλεις, κρατικές δομές, ενεργειακές δομές, σιδηρόδρομο κλπ. της Ουκρανίας.

Συνέχεια στην σελίδα 21

Ιδιοκτήτης: ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. ΚΩΔΙΚΟΣ 016037
Εκδότης-Διευθυντής: Ιωάννης Μπαλτζώης
Υπεύθυνος Συντάξεως: Κ. Αργυρόπουλος
Υπεύθυνος Τεχνικής Υποστηρίξεως: Α. Τόσιος
Συντ/κή Ομάδα: Ε. Τέμπος, Δ. Ηλιόπουλος
DTP-Καλλιτεχνικά: Κ. Αργυρόπουλος
Εκτύπωση: ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ Α.Ε. Τηλ: 2105743410

Συντάκτης

Γραφεία: 28ης Οκτωβρίου 88
TK 104 34 Αθήνα
Τηλέφωνο: 210 8211025
Fax: 210 8211056
E-mail: elisme@elisme.gr
Διαδίκτυο: www.elisme.gr

Ο Εχθρός επί θύραις

Του Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου ΠΝ
Επίτιμος Διοικητής ΣΝΔ
Αντιπρόεδρος ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Βιώνουμε μία πρωτοφανή έξαρση επιθετικότητας της Τουρκίας κατά της Ελλάδος και της Κύπρου. Οι ποιοτικά αναβαθμισμένες καθημερινές απειλές από τον Τούρκο Πρόεδρο, Υπουργούς, καθώς και εκπροσώπους κομμάτων συμπολιτεύσεως και αντιπολιτεύσεως, διευρύνουν το φάσμα των διεκδικήσεων και οι επίσημες ύβρεις προσβάλλουν το σύνολο των Ελλήνων. Ταυτόχρονα εξελίσσεται μεθοδικά μία «προπαγάνδα», μέσω της οποίας επιχειρείται να εμφανισθεί ο ελληνισμός ως αυτός που απειλεί και επιβουλεύεται την Τουρκία (από το 1821 έως σήμερα), κατέχει εδάφη παρανόμως, παραβιάζει το Διεθνές Δίκαιο και τα ανθρώπινα δικαιώματα (κατά μεταναστών ή Τουρκοκυπρίων), εκτρέφει την τρομοκρατία, έχει μαξιμαλιστικές θέσεις, είναι πiónι άλλων δυνάμεων κ.λπ. Η εν λόγω προπαγάνδα απευθύνεται τόσο στο εξωτερικό (δόμηση νομιμοποιητικού αφηγήματος), όσο και στο εσωτερικό (φανатισμός και αποπροσανατολισμός της τουρκικής κοινής γνώμης).

Έχει πλέον εμπεδωθεί και στον πλέον καλόπιστο Έλληνα, ο διαχρονικός τουρκικός επεκτατικός στρατηγικός αντικειμενικός σκοπός, σε βάρος της Ελλάδος και της Κύπρου. Η αιτία της τρέχουσας τακτικής κλιμακώσεως κρίνεται, ότι οφείλεται στην σύνθεση των εξής παραγόντων:

1. Δημοσκοπική πτώση Τούρκου Προέδρου και καθεστώτος, καθώς και χειμάζουσα οικονομία, των επικειμένων εκλογών.

2. Εκμετάλλευση ρόλου «διαμεσολαβητού», στον πόλεμο της Ουκρανίας και στην Λιβύη.

3. Εκμετάλλευση διπλωματικών ερεισμάτων (γεωγραφία, επίδραση σε τουρκόφωνες χώρες, Ισλάμ, διείσδυση στην Αφρική, Περσικό Κόλπο, Βαλκάνια, Μ. Ανατολή και ΕΕ κ.λπ.).

4. Η Δύση επενδύει όλο και περισσότερο σε Ελλάδα και Κύπρο στην ευρύτερη περιοχή (Αμυντικές Συμφωνίες με ΗΠΑ και Γαλλία, αύξηση βάσεων ΗΠΑ – Αλεξανδρούπολη, άρση εμπάργκο όπλων Κύπρου κ.λπ.).

5. Η Ελλάς βρίσκεται σε αρχικό στάδιο υλοποίησης του εξοπλιστικού της προγράμματος. Πιθανό παράθυρο ευκαιρίας στις επικείμενες εκλογές στην Ελλάδα.

6. «Χαλαρή» μέχρι στιγμής αντίδραση NATO (και ετέρων Δυτικών δυνάμεων) στον απροκάλυπτο τουρκικό επεκτατισμό.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, η αυτονομημένη ισλαμική και αυταρχική Τουρκία επιχειρεί να κλείσει ανοικτά μέτωπα στην Μ. Ανατολή και Β. Αφρική (Αίγυπτο, Ισραήλ, ΗΑΕ, Σ. Αραβία, Συρία) προκειμένου να επικεντρωθεί στο «ελληνικό θήραμα». Ενεργεί για μία ακόμη φορά ως επιτήδειος ουδέτερος μεταξύ Δύσεως και Ανατολής, ενώ η ροπή της προς την Ευρασία γίνεται πλέον ορατή και από τους τελευταίους εθελוטφλούντες Δυτικούς. Είναι χαρακτηριστική η αποχή της Τουρκίας από τις κυρώσεις στην Ρωσία με πολλαπλά αντίστοιχα οικονομικά της κέρδη, η εμμονή στην κατοχή των S-400, οι εκβιασμοί προς την Δύση είτε με μετανάστες είτε ως προς την ένταξη Σουηδίας και Φινλανδίας στο NATO, οι σχέσεις της με Ρωσία, Ιράν, Κίνα, Πακιστάν, Αδελφούς Μουσουλμάνους, Χαμάς, Χεσμπολάχ (πρόσφατη εκδήλωση επιθυμίας εντάξεως στην Συμφωνία της Σαγκάης) κ.λπ.

Οι διεκδικούμενες υπό «ελληνική κατοχή» νήσοι του Αιγαίου από 18 έχουν εκτοξευθεί στις 176, οι εξοπλισμένες κύριες νήσοι του Α. Αιγαίου «έχουν απωλέσει την ελληνική κυριαρχία», η προάσπιση της «Γαλάζιας Πατρίδας» αποτελεί ζωτικό τουρκικό συμφέρον και ως μόνη ρεαλιστική λύση του Κυπριακού προβάλλεται το καθεστώς των «δύο κυριάρχων κρατών». Αυτό που απομένει είναι μία ευκαιρία υλοποίησης της οποίας η Τουρκία προσπαθεί να διαμορφώσει με δραστική αναβάθμιση των προκλήσεων, σε χρόνο και τόπο που αυτή επιλέγει. Εάν η Ελλάς εξαναγκασθεί σε δυναμική απάντηση, η Τουρκία θα αποκτήσει την ελάχιστη νομιμοποίηση εφαρμογής σχεδίων τετελεσμένων.

Εάν π.χ. η επομένη τουρκική πρόκληση προβλέπει γεώτρηση σε κυπριακό θαλάσσιο βυθοθεμάχιο, προς μέτρηση ελληνικών και μη αντιδράσεων και εν συνεχεία (π.χ. κατά την προεκλογική ελληνική περίοδο) νέα γεώτρηση σε ελληνική ΑΟΖ, θα πρέπει από τώρα να έχουν προβλεφθεί οι αποτρεπτικές ελληνικές αντιδράσεις και η έγκαιρη ανακοίνωσή τους σε εχθρούς και φίλους (κόκκινες γραμμές) για λόγους εθνικής αξιοπιστίας.

Με την ατελέσφορη μέχρι στιγμής ρωσική φωνική εισβολή στην Ουκρανία, επιταχύνονται οι διεθνείς εξελίξεις. Η τάση μεταβάσεως σε πολυπολικό διεθνές σύστημα πραγματοποιείται μέσω δύο ανταγωνιστικών βασικών σχηματισμών, αυτών της Δύσεως και της Ευρασίας. Τα Στενά δίχως τον έλεγχο του Αι-

γαίου και της Θράκης, υποβαθμίζονται και χάνουν την αξία τους. Ο έλεγχος της Κύπρου και Κρήτης διασφαλίζει τον ευρύτερο έλεγχο της περιοχής (ΝΑ Μεσόγειος, Σουέζ, πρόσβαση σε Μ. Ανατολή και Β. Αφρική). Το γεγονός αυτό αποτελεί το μέγα ελληνικό έρεισμα που προσπαθεί να ανατρέψει η Τουρκία.

Η επεκτατική Τουρκία θίγει εθνικά αλλά και Δυτικά συμφέροντα. Οι αμυντικές συμφωνίες της Ελλάδος με ΗΠΑ και Γαλλία, η Αλεξανδρούπολη, η Σούδα και οι υπόλοιπες βάσεις των ΗΠΑ στην Ελλάδα, η στήριξη του άξονα Ελλάδος – Κύπρου – Ισραήλ από τις ΗΠΑ, η άρση του στρατιωτικού εμπάργκο της Κύπρου, η αμερικανική στήριξη της Αρμενίας και των Κούρδων, σηματοδοτούν Δυτική αλλαγή πλεύσεως.

Η Ελλάς ορθώς δεν επαμφοτερίζει και σε στρατηγικό επίπεδο έχει σαφώς επιλέξει πλευρά προ πολλού, δίχως αυτό να απαγορεύει τις αгаστές σχέσεις σε πολλούς τομείς με έτερα κράτη. Η νέα Δυτική αντίληψη ανακαλύπτει ότι τυχόν τουρκικός μερικός έστω έλεγχος του Αιγαίου και της Κύπρου ενισχύει υπέρμετρα την αναξιόπιστη Τουρκία προκαλώντας δίλημμα ασφαλείας στα κράτη της περιοχής, ενώ ταυτόχρονα εξυπηρετούνται απόλυτα τα σχέδια της Ρωσίας. Αυτή την κυνική διαπίστωση οφείλει πρωτίστως να επισημαίνει και να ενισχύει η ελληνική διπλωματία, ταυτόχρονα με την διεθνοποίηση και καταγγελία κάθε τουρκικής παραβιάσεως του Διεθνούς Δικαίου.

Στην Α. Μεσόγειο ο ελληνισμός δεσπόζει γεωγραφικά. Η προάσπιση της Κύπρου επιβάλλεται ηθικά και πατριωτικά (μητέρα πατρίδα), νομικά (εγγυήτρια δύναμη) και ρεαλιστικά (ζωτικό συμφέρον). Βαρόμετρο ενδεχομένης συγκρούσεως στο Αιγαίο θα αποτελούν πάντοτε οι τουρκικές στρατιωτικές δυνατότητες στην Κύπρο. Κατά συνέπεια ο κατάλληλος εξοπλισμός Ελλάδος και Κύπρου οφείλει να είναι κοινός, ενιαίος και αυτονόητος πέραν των συμμαχιών και αξόνων.

Η εθνική αποτροπή προϋποθέτει την ταυτόχρονη ισχύ των εξής προϋποθέσεων:

1. Οι δυνάμεις επί της Κύπρου αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τις αντίστοιχες εχθρικές.

2. Οι αεροναυτικές δυνάμεις Ελλάδος και Κύπρου απαγορεύουν την ενίσχυση της νήσου.

3. Οι ΕΔ αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά επίθεση στο Αιγαίο και τον Έβρο και δύνανται να αντεπιτεθούν σε βάθος.

4. Οι ΕΔ και τα ΣΑ μεριμνούν για την ασφάλεια

των βορείων συνόρων.

Οι ανωτέρω προϋποθέσεις αποτελούν και κριτήρια της επάρκειας των εξοπλιστικών προγραμμάτων. Οιεσδήποτε φραστικές κορώνες υποκρύπτουσες έλλειμμα στις εν λόγω προϋποθέσεις χαϊδεύουν απλώς ότα ανενημέρωτων συμπολιτών μας. Αφού αποκτηθούν οι απαιτούμενες στρατιωτικές δυνατότητες και μετά από την δέουσα πολιτική και διπλωματική προετοιμασία, η χώρα επιβάλλεται να ενασκήσει πλήρως τα κυριαρχικά της δικαιώματα και να πράξει το καθήκον της ως εγγυήτρια δύναμη στην Κύπρο.

Προκαλεί θλίψη η ολοένα και συχνότερη τοποθέτηση εκπροσώπων του λαού ότι η χώρα προβαίνει σε άσκοπη κούρσα εξοπλισμών, διότι επιδεικνύεται έτσι ανεπίτρεπτη γνωστική ανεπάρκεια. Προφανώς στην «άσκοπη» αυτή κούρσα συμπεριλαμβάνουν την αντικατάσταση Φρεγατών άνω των 40 ετών και τον απαραίτητο (αν και καθυστερημένο) εκσυγχρονισμό άλλων, την αντικατάσταση Υποβρυχίων και Πυραυλακάτων που αποκτήθηκαν στην δεκαετία του 1970, συγχρόνων τορπιλών και αντιμέτρων για τα νέα Υποβρύχια, την συντήρηση και υποστήριξη πλήθους καθηλωμένων αεροσκαφών, απόκτηση βασικού συγχρόνου εξοπλισμού του Στρατού Ξηράς, αναβάθμιση υφισταμένου υλικού κ.λπ.. Ειδικότερα για το ΠΝ ο εγκεκριμένος αριθμός μεγάλων μονάδων κρούσεως επιφανείας, προβλέπει 12 Φρεγάτες και 6 Κορβέτες. Δεδομένου μάλιστα, ότι οι υπό ναυπήγηση 3 Φρεγάτες BELHARRA (άφιξη 1ης εντός του 2025) δεν θα έχουν ικανότητα διακτινισμού, θα αναμένεται καθημερινά και με αγωνία η πολυπόθητη απόφαση επιλογής 4 Κορβετών, καθώς και η συμπλήρωση ολόκληρης της προβλεπομένης οροφής με αξιόμαχα πλοία.

Την άμεση προτεραιότητα του εξοπλιστικού προγράμματος δεν πρέπει να σκιάζουν συγκυριακές σκοπιμότητες.

Η παρελθούσα εμπειρία διδάσκει ότι κάθε απειλούμενη χώρα δεν βασίζει την τύχη των ζωτικών της συμφερόντων σε υπερβάσεις, σε ήρωες και από μηχανής θεούς (μετάβαση δηλαδή από το λογικό ρίσκο στην ρωσική ρουλέτα) αλλά σε έγκαιρους, μεθοδικούς και κατάλληλους εξοπλισμούς, στο φρόνημα ΕΔ και λαού, σε κραταιά αμυντική βιομηχανία συνδράμουςα στην οικονομική ανάπτυξη και ασφαλώς σε διαμορφωμένο ευνοϊκό διεθνές περιβάλλον. Διαφορετικά ο κατευνασμός αποτελεί μονόδρομο και όλοι στην Ελλάδα γνωρίζουμε βιωματικά τις επιπτώσεις του.

20 Σεπτεμβρίου 2022

Εάν ισχύει στην περίπτωση Ελλάδος και Τουρκίας το λεχθέν

“Appear weak when you are strong, and strong when you are weak”

από τον Sun Tzu στο The Art of War, τότε ο κοινός νους καταλαβαίνει, ότι οι λεκτικοί λεονταρισμοί αμφοτέρωθεν δηλώνουν και αντιστοιχούσα αδυναμία. Συνεπώς....;

Τουρκικός υβριδικός πόλεμος και ελληνικός मिθριδατισμός

Του καθηγητού κ. Κώστα Γρίβα

Με τις παράνομες τουρκικές έρευνες και γεωτρήσεις στην κυπριακή ΑΟΖ, με το εκτός διεθνούς δικαίου τουρκολιβικό μνημόνιο, με την υβριδική επίθεση στον Έβρο το Μάρτιο 2020, με τις παράνομες έρευνες του Oruc Reis στην δύναμη ελληνική ΑΟΖ το καλοκαίρι του 2020, με την επαναφορά της απαίτησης για αποστρατιωτικοποίηση των νησιών και με το πρόσφατο παράξ δηλώσεων του Ερντογάν και των υπουργών του ότι “θα έρθουν νύχτα” στα νησιά του Αιγαίου, τελειώνουν και οι τελευταίες δικαιολογίες, με τις οποίες τρέφεται ο ελληνικός μιθριδατισμός. Η οδυνηρή πραγματικότητα είναι ότι ο Ελληνισμός δέχεται επίθεση. Μπορεί προς το παρόν να είναι υβριδική, αλλά δεν παύει να είναι επίθεση.

Οι δικαιολογίες έχουν προ πολλού τελειώσει, αλλά ο ελληνικός μιθριδατισμός όχι. Κάποιοι στην Κύπρο συνεχίζουν να μιλάνε για λύση τύπου Ανάν, λες και δεν έχει μεσολαβήσει τίποτα. Και κάποιοι στην Ελλάδα συνεχίζουν να μιλάνε για ελληνοτουρκικό διάλογο, ακόμα και για συνεκμετάλλευση –αν και με χαμηλότερη φωνή– επίσης λες και δεν έχει μεσολαβήσει τίποτα. Όμως, έχουν μεσολαβήσει πολλά –τα προαναφερθέντα είναι μερικά εξ αυτών– τα οποία έχουν αλλάξει ποιοτικά την εικόνα.

Θα πρέπει λοιπόν να αντικρύσουμε κατάφατσα την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί και στη Μεγαλόνησο και στην ελληνική ΑΟΖ και να πούμε τα πράγματα με το όνομά τους. Η πραγματικότητα είναι ότι η Κυπριακή Δημοκρατία και σε ένα άλλο επίπεδο η Ελλάδα, δέχονται επίθεση και μάλιστα στρατηγικού χαρακτήρα. Αναίμακτη μεν (μέχρι στιγμής) αλλά επίθεση. Ο Ερντογάν δεν κρύβει τις προθέσεις του.

Η Τουρκία χρησιμοποιεί την στρατιωτική της ισχύ και ακυρώνει εν τη πράξει θεμελιώδη κυριαρχικά δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το ίδιο –αν και όχι στον ίδιο βαθμό– πράττει και σε βάρος της Ελλάδας για να μην αναφερθούμε στις παραβιάσεις του ελληνικού εναερίου χώρου και τις υπερπτήσεις. Δεν πρόκειται, λοιπόν, για απλές προκλήσεις, αλλά για κάτι πολύ σοβαρότερο. Η Τουρκία χρησιμοποιεί την απειλή χρήσης της στρατιωτικής της ισχύος για να προσβάλει την ίδια την κρατική υπόσταση και της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ελλάδας.

Διπλωματικές αποδοκιμασίες

Μέχρι τώρα, η Τουρκία δεν έχει σοβαρό κόστος. Μπορεί στο διπλωματικό επίπεδο οι ΗΠΑ και τα μεγάλα ευρωπαϊκά κράτη να έχουν αποδοκιμάσει μετρημένα τις τουρκικές απειλές, αλλά τίποτα περισσότερο. Και όπως έχουν αποδείξει τα γεγονότα, ο Ερντογάν δεν πτοείται από τέτοιου είδους μετρημένες διπλωματικές αποδοκιμασίες. Στόχος του είναι η Κυπριακή Δημοκρατία να εγκλωβιστεί σε έναν θύλακο τουρκικής κυριαρχίας, ο οποίος, αργά ή γρήγορα, θα απειλήσει να την απορροφήσει μετατρέποντάς την, στην καλύτερη περίπτωση, σε τουρκικό προτεκτοράτο. Όσο δε για την Ελλάδα, στόχος του είναι να την κάμψει, χωρίς να χρειαστεί να ρίξει σφαίρα.

Αυτό που θα λάμβανε σοβαρά υπόψη του ο Ερντο-

γάν θα ήταν μία έμπρακτη αντίδραση από τις ΗΠΑ και την ΕΕ, ακόμα και από το Ισραήλ και την Αίγυπτο. Θα ήταν, ωστόσο, αφελές να περιμένει κανείς μία τέτοια έμπρακτη αντίδραση. Είναι τεράστιες οι ευθύνες των κυπριακών πολιτικών ηγεσιών που έχτισαν τη γεωπολιτική υπόσταση της χώρας τους πάνω στη μεταφυσική πίστη ότι κάποιος θα την προστατέψει. Το ίδιο ισχύει και για την Ελλάδα.

Όμως, ακόμη και τώρα η κατάσταση δεν είναι μη αναστρέψιμη, αρκεί ο ελληνικός μιθριδατισμός να γίνει οριστικά παρελθόν. Στην Κύπρο, πρώτο βήμα πρέπει να είναι η ριζική αλλαγή της θεώρησης των πολιτικών ελίτ για τη λύση του Κυπριακού, κάτι που δυστυχώς δεν διαφαίνεται παρά τα όσα έχουν μεσολαβήσει. Παράλληλα, πρέπει να χτίζεται πιο άμεσα και πιο τολμηρά μια αξιόπιστη αποτρεπτική στρατιωτική δύναμη. Σε ό,τι αφορά στην Ελλάδα, η Αθήνα οφείλει να χαράξει ξεκάθαρες κόκκινες γραμμές, προετοιμαζόμενη παραλλήλως για το χειρότερο.

Ο ελληνικός μιθριδατισμός

Μπορεί στην Κύπρο ο συσχετισμός δυνάμεων να είναι πολύ ετεροβαρής, αλλά δεν είναι κάτι αδύνατον, όπως έχουν επιλέξει να πιστεύουν κάποιοι, που κρύβουν την ηττοπάθεια κάτω από έναν σαθρό ρεαλισμό. Οι σύγχρονες εξελίξεις στην τέχνη, την επιστήμη και την τεχνολογία του πολέμου επιτρέπουν ακόμα και σε μία μικρή και μισοκατελημμένη χώρα, όπως η Κυπριακή Δημοκρατία να αναπτύξουν αξιόπιστες αποτρεπτικές αρχιτεκτονικές. Αλλά αυτό είναι μια άλλη και πολύ μεγάλη κουβέντα.

Και φυσικά, η Ελλάδα θα πρέπει να αναλάβει τις ευθύνες της και για τον εαυτό της και για την Κύπρο. Οι Ελλαδίτες δεν μπορούμε να κάνουμε ότι δεν βλέπουμε τι συμβαίνει στην Κύπρο όχι μόνο λόγω εθνικής αλληλεγγύης, αλλά και λόγω στενού ελλαδικού συμφέροντος. Ο Ελληνισμός δέχεται τη μεγαλύτερη επίθεση εναντίον του από το 1974 και θα πρέπει να κάνουμε από κοινού κάτι γι’ αυτό. Και για να αντιδράσουμε πρέπει να αντιληφθούμε την πραγματικότητα ως έχει κι όχι όπως θα θέλαμε να είναι. Ο ελληνικός μιθριδατισμός είναι συνταγή ήττας.

Η πραγματικότητα είναι ότι αντιμετωπίζουμε την υβριδική επίθεση μιας ακραία επεκτατικής δύναμης, που θέλει να απορροφήσει, ή τουλάχιστον να θέσει πλήρη ομηρία, την Κύπρο, αλλά και να σφετεριστεί κυριαρχικά δικαιώματα της Ελλάδας. Στην πραγματικότητα, η τουρκική στρατηγική πάει πιο μακριά. Επιδιώκει να εξουδετερώσει γεωπολιτικά την Ελλάδα, μετατρέποντάς την σε χώρα-δορυφόρο. Το να συνεχίσουμε να παριστάνουμε πως ζούμε σε μία κανονικότητα, ότι έχουμε απλώς μία συνέχεια των παραδοσιακών τουρκικών προκλήσεων είναι συνταγή εθνικής καταστροφής. Επειδή κανείς δεν θα έλθει να μας βοηθήσει, επειδή ό,τι κάνουμε θα το κάνουμε μόνοι μας, πρέπει επιτέλους, έστω και καθυστερημένα, να ξεφύγουμε από τις παραλυτικές αυταπάτες. Αυτή είναι η αρχή και ως γνωστόν “η αρχή είναι το ήμισυ του παντός”...

Slpress.gr

Η υποκριτική ηθική της Δύσης – Η Ουκρανία, η Υεμένη και το Τιγκράι

Του κ. Γεωργίου Βενέτη

«Η ηγεμονική δύναμη είναι αυτή που καθορίζει, τι είναι δίκαιο, τι είναι ανθρώπινο δικαίωμα. Και οι νέοι πόλεμοι γίνονται η συνέχιση της ηθικής με βρώμικα μέσα». Νόαμ Τσόμσκι

Με την ανάπτυξη των ΜΜΕ ο επικοινωνιακός πόλεμος, κοινώς η προπαγάνδα, είναι από τα πλέον ισχυρά όπλα. Στα πλαίσια αυτά εγγράφεται και η επιλεκτική προβολή ειδήσεων. Τα μεγάλα τηλεοπτικά δίκτυα των ΗΠΑ αφιέρωσαν συνολικά πολύ περισσότερο χρόνο για τη ρωσική εισβολή από οποιαδήποτε άλλη σύγκρουση, μην εξαιρουμένης της αμερικανικής εισβολής στο Ιράκ το 2003. Ο πόλεμος στην Ουκρανία λαμβάνει την προσοχή που του αξίζει, αλλά υπάρχει περιορισμένη κάλυψη για συγκρούσεις σε άλλα μέρη του κόσμου (Υεμένη, Τιγκράι).

Ο πόλεμος στην Υεμένη, π.χ. έλαβε 92 λεπτά κάλυψης στο διάστημα 2015-19, σε σύγκριση με τα 562 λεπτά κάλυψης που έλαβε ο πόλεμος στην Ουκρανία μόνο τον περασμένο Μάρτιο. Ο πόλεμος στο Τιγκράι της Αιθιοπίας λαμβάνει μόνο περιστασιακές αναφορές, παρόλο που εκτιμάται ότι έχει 500.000 θύματα και δύο εκατομμύρια εκτοπισμένους σε λιγότερο από δύο χρόνια.

Τον Ιούνιο 2021, δύο μήνες πριν το Αφγανιστάν πέσει στα χέρια των Ταλιμπάν, τα μεγάλα δίκτυα αφιέρωσαν μόνο 13 λεπτά για να αναφέρουν αυτό που ένας ιστορικός αποκάλεσε «τον λιγότερο αναφερόμενο πόλεμο, από τον Α' Παγκόσμιο». Για λόγους που θα αναφέρουμε, τα συστημικά ΜΜΕ εφαρμόζουν επιλεκτικά το “κρείττον του λαλείν το σιγάν”. Πού οφείλεται αυτή η διαφορετική αντιμετώπιση; Μία εύκολη απάντηση είναι η γεωγραφική περιοχή που εξελίσσεται η σύγκρουση.

Ένας πόλεμος στο ευρωπαϊκό έδαφος συγκινεί περισσότερο από άλλον που διεξάγεται στην Αφρική. Ένας παράγοντας που ενεργοποιεί τα αντανάκλαστικά των Μεγάλων Δυνάμεων και κατ' ακολουθία την κάλυψη των δραματιζόμενων από τα ΜΜΕ είναι τα γεωπολιτικά συμφέροντα. Τα κράτη παρέχουν ασυλία στον εμπλεκόμενο που εξυπηρετεί τα συμφέροντά τους, αποσιωπώντας τυχόν εγκληματικές ενέργειές του. Παράλληλα η προπαγάνδα αναλαμβάνει να αμβλύνει το λαϊκό αίσθημα.

Τα συμφέροντα της πολεμικής βιομηχανίας

Ένας άλλος παράγοντας είναι τα υποκρυπτόμενα συμφέροντα, κυρίως της πολεμικής βιομηχανίας. Οι πωλήσεις όπλων στο Ριάντ περιέχουν και έναν άγραφο όρο, που υπαγορεύει την ολοκληρωτική σιωπή για τα εγκλήματα των Σαούντ. Αντίστοιχα στις ΗΠΑ οι χορηγίες δεκάδων εκατομμυρίων δολαρίων που έδωσαν στις προεκλογικές εκστρατείες βιομηχανίες όπλων, εξασφάλισαν την ανοχή Ρεπουμπλικανών και Δημοκρατικών στον πόλεμο εναντίον της Υεμένης.

Χάρη σε αυτή τη διακομματική σιωπή, η Lockheed Martin ανακοίνωσε τον Μάιο συμβόλαιο ύψους 28 δισ.\$ με τη Σαουδική Αραβία, η Boeing πούλησε 48 ελικόπτερα

Σινούκ και άγνωστο αριθμό κατασκοπευτικών αεροσκαφών P-8, ενώ η Raytheon υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας. Ένα ερώτημα είναι μήπως μία από τις αιτίες της αμέριστης υποστήριξης της Ουάσιγκτον στην Ουκρανία είναι απόρροια παρόμοιων προεκλογικών χορηγιών;

Προφανώς από ένα παρατεταμένο πόλεμο, που φαίνεται να επιδιώκει ο Λευκός Οίκος, ωφελείται τα μέγιστα η πολεμική βιομηχανία. Ειρήσθω εν παρόδω αναφέρουμε τη ρήση Νομπελίστα Αμερικανού οικονομολόγου: «Η καταστροφή της πολεμικής βιομηχανίας των ΗΠΑ, θα έχει σαν αποτέλεσμα την καταστροφή της οικονομίας». Επομένως, αν δεν υπάρχουν εχθροί, πρέπει να τους δημιουργήσουμε! Ένα δεύτερο ερώτημα είναι πώς τα Δυτικά ΜΜΕ συνέκλιναν τόσο συντεταγμένα σ' αυτή την τεράστια προπαγάνδα για τον πόλεμο στην Ουκρανία. Μήπως υπάρχει συνάφεια με τα ανωτέρω;

Η γενοκτονία στην Υεμένη

Ο Τζέιμς Λιντς, στέλεχος της Διεθνούς Αμνηστίας δήλωσε: «Η ανήθικη πώληση όπλων στη Σαουδική Αραβία... βοηθά και υποκινεί φρικτά εγκλήματα». Πλησιάζοντας τα οκτώ χρόνια σύρραξης, η Υεμένη έχει καταστεί πεδίο σύγκρουσης περιφερειακών δυνάμεων του ισλαμικού, κι όχι μόνο, κόσμου. Με τον πόλεμο που εξαπέλυσε η Σαουδική Αραβία, τα αμερικανικά οπλικά συστήματα πλήττουν και αμάχους. Οι έμποροι όπλων φρόντιζαν να επιβάλλουν την ρήτρα της σιωπής στις χώρες παραγωγής με την φίμωση των ΜΜΕ.

Συνασπισμός υπό την ηγεσία της Σαουδικής Αραβίας και των Εμιράτων, τον οποίο το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Εξωτερικών Σχέσεων περιγράφει ότι έχει «πρόσβαση σε μερικές από τις πιο εξελιγμένες και ακριβές στρατιωτικές τεχνολογίες στον κόσμο», χρησιμοποίησε τις πιο αιματηρές τακτικές σε έναν ολοκληρωτικό πόλεμο. Όπως έγραψε η Martha Mundy, καθηγήτρια Ανθρωπολογίας στο LSE, «οι στρατηγικές του συνασπισμού στον πόλεμο της Υεμένης, περιλαμβάνουν έναν αποκλεισμό στη θάλασσα, την ξηρά και τον αέρα, ο οποίος χρησιμοποίησε την πείνα ως μέθοδο πολέμου, και αδιάκριτες επιθέσεις κατά του άμαχου πληθυσμού».

Η πώληση όπλων στη Σαουδική Αραβία παραβιάζει το πνεύμα και το γράμμα των κοινών κανόνων που υιοθέτησε η ΕΕ το 2008, για «τον έλεγχο των εξαγωγών στρατιωτικής τεχνολογίας και εξοπλισμού» (Κοινή θέση 2008/944/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου), αλλά και σειρά αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Μερικές αποφάσεις της ΕΕ όμως φαίνεται ότι δεν έχουν την παραμικρή ισχύ, εάν θίγουν συμφέροντα της βιομηχανίας όπλων.

Σύμφωνα με έκθεση του ΟΗΕ, εκτιμάται ότι ο αριθμός των νεκρών του πολέμου έχει ξεπεράσει τις 400 χιλ, με το 70% αυτών να είναι παιδιά κάτω των πέντε ετών λόγω των σααυδαβικών βομβαρδισμών και του ασφυκτικού αποκλεισμού της Υεμένης. Πρόκειται για σαφή αν-

θρωπιστική τραγωδία. Ο μέσος Δυτικός πολίτης έχει κάποια ενημέρωση γι' αυτά τα εγκλήματα πολέμου;

Ματώνει η η «Ευδαίμων Αραβία»

Για να διαπράξει τέτοιες ωμότητες, οι Σαουδάραβες χρειάζονταν αποφασιστική υλικοτεχνική βοήθεια τις ΗΠΑ και τη Βρετανία. Οι χώρες αυτές, που είναι οι βασικοί προμηθευτές οπλικών συστημάτων, με τα οποία η Σαουδική Αραβία βομβαρδίζει εδώ και χρόνια σχολεία, νοσοκομεία και υπαίθριες αγορές, αδιαφόρησαν, καθώς διεθνείς οργανώσεις αποκάλυπταν τα φρικιαστικά εγκλήματα.

Ο ΟΗΕ προειδοποιεί ότι ο πόλεμος της Σαουδικής Αραβίας εναντίον της Υεμένης απειλεί να προκαλέσει τον μεγαλύτερο λιμό και τη μεγαλύτερη επιδημία χολέρας που έχει γνωρίσει η ανθρωπότητα τις τελευταίες δεκαετίες. Η Υεμένη, η “Ευδαίμων Αραβία” όπως την περιέγραφε ο Πτολεμαίος, ζει με αυτή την κατάρα σχεδόν από την πρώτη στιγμή που κατοικήθηκε από τον 12ο π.Χ. αιώνα.

Η εισβολή της Σαουδικής Αραβίας και οι ανηλεείς βομβαρδισμοί που φτάνουν μέχρι την πρωτεύουσα Σαναά, φαντάζουν στον εξωτερικό παρατηρητή σαν πόλεμος τοπικού ενδιαφέροντος. Στην πραγματικότητα, πίσω από τις υπαρκτές τοπικές αντιπαραθέσεις, παίζεται και ένα ακόμη επεισόδιο δυο ακήρυχτων πολέμων, της διαμάχης της Σαουδικής Αραβίας με το Ιράν, αλλά και της σύγκρουσης ΗΠΑ-Κίνας για τον έλεγχο σε ένα από τα σημαντικότερα εμπορικά περάσματα του πλανήτη.

Το γεωπολιτικό παιχνίδι ξεκινά το 1869 όταν ανοίγει η διώρυγα του Σουέζ και μαζί της δημιουργείται νέος θαλάσσιος δρόμος προς τον Ινδικό Ωκεανό. Όποιος θέλει να εξασφαλίσει το νέο εμπορικό πέρασμα πρέπει να ελέγχει την είσοδό του (Σουέζ) αλλά και την έξοδό του, στα στενά του Μπαμπ ελ Μαντέμπ, που βρίσκονται ανάμεσα σε Υεμένη και Ερυθραία. Η στρατηγική τοποθεσία της Υεμένης, την κατέστησαν μήλο της έριδος για Ουάσινγκτον και Μόσχα. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Μόσχα είχε μετατρέψει την Υεμένη σε σημαντικό κέντρο ηλεκτρονικής παρακολούθησης στην περιοχή.

Η γενοκτονία στο Tigray

Κάθε πόλεμος στην Ευρώπη προκαλεί αίσθημα απορίας στο δυτικό κοινό, που θεωρεί αδιανόητο να συμβαίνει πόλεμος στον 21ο αιώνα στη Γηραιά Ήπειρο. Συχνά η αντίδραση των Δυτικών για συρράξεις σε Αφρική ή Μέση Ανατολή είναι υποτονική, θεωρώντας ότι σ' αυτές τις περιοχές πάντα γίνονται πόλεμοι. Κάπως έτσι αμβλύνεται και η ευαισθησία τους για τα χιλιάδες θύματα, μεταξύ των οποίων και παιδιά! Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι το Tigray, είναι δύσκολο να διακρίνει κανείς ποιοι είναι οι “κακοί”.

Μία ανθρωπιστική κρίση λαμβάνει χώρα στη βόρεια Αιθιοπία, αλλά ίσως να μην το έχετε διαβάσει στις ειδήσεις. Η επαρχία Tigray πολιορκείται από δυνάμεις της Αιθιοπίας και της Ερυθραίας. Αυτά τα στρατεύματα στή-

νουν αποκλεισμούς, καίνε σιλό τροφίμων και πηγαίνουν από χωριό σε χωριό, διαπράττοντας σφαγές και βιασμούς. Συγκρίνοντας τους θανάτους αμάχων, ο πόλεμος στην Ουκρανία έχει λιγότερους από 3.000, σύμφωνα με το Γραφείο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, ενώ στο Tigray έχει πάνω από 500.000, σύμφωνα με εκτιμήσεις του Πανεπιστημίου της Γάνδης.

Για να είμαστε δίκαιοι, ορισμένα ΜΜΕ, όπως το Al Jazeera, έχουν δώσει μεγάλη κάλυψη, αλλά δεν είναι αρκετό. «Πρέπει να είστε ωμά ειλικρινείς, ο κόσμος δεν αντιμετωπίζει την ανθρώπινη φυλή με τον ίδιο τρόπο. Κάποιοι είναι πιο ίσοι από άλλους. Αυτή είναι μια από τις μεγαλύτερες και χειρότερες πολιορκίες της σύγχρονης ιστορίας... Υπάρχουν 7.000.000 άνθρωποι αποκλεισμένοι από τον έξω κόσμο εδώ και 18 μήνες. Δεν έχω μιλήσει με τους συγγενείς μου στο Tigray εδώ και 18 μήνες, γιατί οι τηλεπικοινωνίες είναι κομμένες. Πεθαίνουν της πείνας. Αλλά δεν μπορώ να στείλω χρήματα, γιατί οι τράπεζες είναι κλειστές», είπε πρόσφατα ο καταγόμενος από το Tigray γενικός διευθυντής του ΠΟΥ Τέντρος Αντανόμ Γκεμπρεγέσους.

“Στη σωστή πλευρά της Ιστορίας”

Η Ελλάδα, πιστή στις “παγκόσμιες ανθρωπιστικές αξίες” και το Διεθνές Δίκαιο, όπως δηλώνει, στέκεται και σ' αυτές τις περιπτώσεις, όπως και στο Ουκρανικό, με τη “σωστή πλευρά της Ιστορίας”! Οι ελληνικές κυβερνήσεις δεν καταδίκασαν την εισβολή της Σαουδικής Αραβίας στην Υεμένη, αδιαφορώντας για τη χειρότερη ανθρωπιστική κρίση. Σε αντίθεση, έστειλαν στη Σαουδική Αραβία πυραύλους Patriot, που μας “περίσσευαν”, όπως και τα όπλα που στείλαμε στην Ουκρανία! Δώσαμε ότι ήθελαν οι Αμερικανοί, χωρίς ουσιαστικά ανταλλάγματα. Θεωρούμε ότι έτσι θα τους υποχρεώσουμε να μας συνδράμουν, ενώ ο εχθρός είναι προ των πυλών; Γεωπολιτική άγνοια!

Προφανώς η Ελλάδα και στις δύο περιπτώσεις υπάκουσε σε εντολές της Ουάσινγκτον. Ως χώρα, που με παραδοχή της είναι “δεδομένη”, δεν παρεκκλίνει απ' αυτή τη γραμμή. Θεωρούμε αφελώς ότι όσο πιο δουλικοί είμαστε, τόσο περισσότερο θα μας συνδράμουν οι Δυτικοί στην κρίσιμη ώρα! Παρότι διαπιστώνουμε ότι η συμπεριφορά των Τούρκων, που δημιουργεί διαχρονικά προβλήματα στη Δύση, τους αποδίδει οφέλη, εμείς εμμονικά επιμένουμε στην ίδια τακτική!

Με αυτή την εξωτερική πολιτική περιμένουμε να μας πάρει στα σοβαρά ο Ερντογάν;

Εάν δεχθούμε τη δικαιολογία πως πράττουμε σύμφωνα με αρχές, τότε πρέπει να θυμόμαστε πως οι πραγματικές αρχές είναι αδιαίρετες και αδιαπραγμάτευτες. Οπότε για λόγους αρχής ας διαλέξει η Ελλάδα ποια πλευρά θα στηρίξει στην Υεμένη. Για “λόγους αρχής” και πάντα “στη σωστή πλευρά της Ιστορίας”, ας εμπλακούμε και στους πολέμους στο Tigray, στο Κογκό και στην Σομαλία, αλλά ας είμαστε στο πλευρό των κατατρεγμένων...

Public narrative is woven from three elements: a story of why I have been called, a story of self; a story of why we have been called, a story of us; and a story of the urgent challenge on which we are called to act, a story of now. This articulation of the relationship of self, other, and action is also at the core of our moral traditions. As Rabbi Hillel, the 1st Century Jerusalem sage put it, “If I am not for myself, who will be for me? If I am for myself alone, what am I? If not now, when?”

Marshall Ganz, an expert in leadership, organizing and narrative

Η «απέραντη απειλή» της Τουρκίας και οι πολλοί κρίκοι της αλυσίδας του πολέμου Πόσο επικίνδυνη είναι η Τουρκική απειλή στην φάση που διανύουμε και πόσο μεγάλος είναι ο κίνδυνος μιας εκτεταμένης πολεμικής σύγκρουσης;

Του Δρος Παναγιώτη Ήφαιστου

Ομ. Καθηγητού Διεθνών Σχέσεων – Στρατηγικών Σπουδών, Παν/μιο Πειραιώς,
Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών

Η Τουρκική απειλή δεν είναι κεραυνός εν αιθρία. Διαρκεί επί δεκαετίες και διαρκώς κλιμακώνεται. Παρατηρείται ότι σε κάθε φάση η κλιμάκωση επιταχύνεται ανάλογα με το κατά πόσο οι στρατηγικές εξελίξεις δημιουργούν παράθυρα ευκαιρίας που θα ωθήσουν την Ελλάδα σε κατευναστικές στάσεις και υποχωρητικές δηλώσεις οι οποίες δημιουργούν τις προϋποθέσεις ούτως ώστε εάν η Άγκυρα αποφασίσει να επιτεθεί να εκπληρώσει το μείζον των αναθεωρητικών αξιώσεων που θέτει επί δεκαετίες. Συντομογραφικά θα εξηγήσουμε ότι ο πόλεμος είναι πολύ σοβαρή υπόθεση για να διατυπώνονται γνώμες, να γίνονται άλματα συλλογισμών και να επιχειρούνται προβλέψεις.

Ποιες είναι όμως οι Τουρκικές αναθεωρητικές αξιώσεις και τι σημαίνει «απέραντη απειλή»;

Ακριβώς, στην στρατηγική ανάλυση μια απειλή θεωρείται απέραντη όταν ταυτόχρονα με την κλιμάκωση των αναθεωρητικών σκοπών τα σύνορα αυτών των σκοπών είναι θολά και αβέβαιο ως προς το πως θα τερματιστεί μια πολεμική σύρραξη και τι σκοπεύει να θέσει υπό τον έλεγχο του ο επιτιθέμενος.

Επί δεκαετίες με πλήθος κειμένων η Άγκυρα αρνείται καθολικά τις πρόνοιες του δικαίου της θάλασσας και των διεθνών Συνθηκών, ενώ αδίστακτα αξιώνει αλλαγή των οριοθετήσεων της διεθνούς τάξης που προβλέπει το διεθνές δίκαιο στην Κύπρο, το Αιγαίο και την Θράκη.

Το εάν θα ελέγξει πλήρως την Κύπρο ή θα την καταλάβει όλη δεν είναι σαφές. Γιατί εξάλλου επί δεκαετίες και παράνομα διατηρεί ένα τόσο ισχυρό στρατιωτικό σώμα στο νησί και κτίζει την μια βάση μετά την άλλη; Τι εννοούσε ο μέντορας του Ενρτογάν πρώην πρωθυπουργός Νταβούτογλου όταν έλεγε ότι η Κύπρος είναι τόσο μεγάλης γεωπολιτικής σημασίας ούτως ώστε η Τουρκία την θέλει υπό τον έλεγχο της ακόμη και αν δεν υπήρχε ένας Τουρκοκύπριος στο νησί;

Πόσα νησιά με αυθαίρετες και ψευδείς ερμηνείες επιδιώκει να ελέγξει ή να καταλάβει σε περίπτωση σύγκρουσης; Τα αδιευκρίνιστα 200 νησιά, νησίδες και βράχους που δήλωνε η Τσιλέρ πριν πολλές δεκαετίες ή όσα οι χάρτες της «Γαλάζιας Πατρίδας» εγκλωβίζουν στα πεδία της Τουρκικής Επικράτειας στις θολά οριοθετημένες από την Άγκυρα περιοχές του Αιγαίου Δυτικά των ακτών της Τουρκίας;

Ποιες είναι οι ακριβείς επιδιώξεις στην Θράκη όταν η Τουρκία οικειοποιείται την μουσουλμανική μειονότητα και που θα σταματήσει εάν αρχίσει μια πολεμική σύρραξη και

καταφέρει να καταλάβει εδάφη;

Η επί δεκαετίες «ουδετεροποίηση» των περιοχών του Αιγαίου που η Ελλάδα όπως έχει κάθε δικαίωμα εάν εκπληρώσει τις πρόνοιες του διεθνούς δικαίου σχεδόν διπλασιάζει την Επικράτειά της –και συχνές δηλώσεις οίκοι που υποδηλώνουν διάθεση καζαν-καζαν/μοιρασιάς και κατά καιρούς και άλλων κατευναστικών θέσεων– οδήγησε στις θαλάσσιες οριοθετήσεις της Τουρκίας με την Λιβύη με τρόπο που παραβλέπει την ύπαρξη ακόμη και της Κρήτης.

Ιδιαίτερα μετά τον πόλεμο της Ουκρανίας οι αναθεωρητικές αξιώσεις καθίστανται ολοένα πιο θολές και για αυτό με όρους στρατηγικής ανάλυσης η «απεραντοσύνη της Τουρκικής απειλής» εξελίσσεται επικίνδυνα.

Ταυτόχρονα και για να μιλάμε ρεαλιστικά, τόσο στο κεντρικό μέτωπο όσο και στην Κύπρο οι συμμαχίες και οι θεσμοί στους οποίους η Ελλάδα και η Κυπριακή Δημοκρατία συμμετέχουν πόρρω απέχουν από το να εδράζονται ξεκάθαρα στην διεθνή και ευρωπαϊκή νομιμότητα, ενώ συχνά δυτικοί ηγέτες κάνουν θολές και ασαφείς δηλώσεις «υπέρ ειρηνικών διαδικασιών» όταν οι τουρκικές αξιώσεις είναι μονομερείς και παράνομες. Η σημασία αυτής της επισήμανσης είναι ότι εάν έχουμε μεγάλη σύρραξη όπως και στην Κύπρο μετά το 1974 αλλά και σε πλήθος άλλων περιπτώσεων κανείς δεν θα σπεύσει να αποκαταστήσει την διεθνή νομιμότητα αλλά θα καλούν για συνομιλίες.

Αυτά υπογραμμίζοντας, ο Τουρκικός αναθεωρητισμός δεν πρέπει να εξετάζεται με βραχυπρόθεσμους όρους και με αφορμή τις δηλώσεις και ενέργειες κάθε συγκυρίας. Απαιτείται θέαση της μεγάλης και διαχρονικής εικόνας που επιβεβαιώνει τόσο την ύπαρξη κλιμακούμενης τουρκικής απειλής όσο και Μεταψυχροπολεμικών επιλογών για να καταστεί η Τουρκία περιφερειακό ηγεμονικό κράτος.

Εάν στην παρούσα ιστορική φάση η Ελλάδα ενδώσει –δεν αναφερόμαστε στην επί δεκαετίες παράληψη εφαρμογή του δικαίου της θάλασσας, την σχεδόν απαθή στάση μπροστά στο ακραία παράνομο casus belli και των αποφάσεων του ΣΑ του 1974, 1975 και 1983 για τερματισμό των παράνομων τετελεσμένων στην Κύπρο– και εάν δεν κατορθώσει να μεταδώσει σε όλους πανίσχυρα αποτρεπτικά μηνύματα πολύ μεγάλου κόστους, ενδέχεται η Τουρκία να πειστεί ότι οι διενθείς και περιφερειακές περιστάσεις ευνοούν μια επίθεση, μάλιστα μεγάλης έκτασης.

Χωρίς να γίνεται η παραμικρή πρόβλεψη για επίθεση ή μη επίθεση –μόνο ανάλυση των προϋποθέσεων με πάγιους

όρους τυπολογιών της στρατηγικής ανάλυσης μπορεί να κάνει κανείς και πιο ακριβείς εκτιμήσεις είναι υπόθεση των κρατικών επιτελείων— εάν η Τουρκία επιχειρήσει να εκπληρώσει μεγάλο μέρος των «απέραντων απειλών» κύρια μέριμνα θα είναι να ακυρώσει στρατηγικά την Ελλάδα και να αρχίσει η παραχώρηση κυριαρχίας με τρόπο που αλλάζουν αυτά που προβλέπουν οι Συνθήκες και οι Συμβάσεις.

Να μην ξεχνάμε επίσης, ότι το διακύβευμα είναι μείζον και όχι μόνο νομικό αλλά μακροχρόνια και στρατηγικό: Ενώ καθημερινά όλοι ακούνε τις δηλώσεις δυτικών δυνάμεων για την μεγάλη σημασία της Τουρκίας τυχόν έλεγχος του Αιγαίου και της Κύπρου θα εκτινάξει την Τουρκία σε αβάστακτα για την Ελλάδα στρατηγικά ύψη. Παρενθετικά τονίζεται ότι μπορεί στην Ελλάδα αυτό να υποτιμάται αλλά στην Τουρκία βλέπουν όλοι αυτή την πτυχή, εξ ου και η σύγκλιση θέσεων των εσωτερικών πολιτικών δυνάμεων όσον αφορά τις αναθεωρητικές αξιώσεις.

Συναφές επίσης είναι και το ζήτημα του ποιος θα αρχίσει πρώτος εκτεταμένη ένοπλη σύρραξη ή ακόμη και εάν ένας από τους δύο κρίνει ότι απαιτείται ένα πρώτο πλήγμα ακόμη και για αμυντικούς σκοπούς. Το μείζον αυτό ζήτημα ενώ πάντα είναι επί τάπητος όταν κανείς το θίγει απαιτεί μεγάλη προσοχή και υπευθυνότητα. Ενώ στην στρατηγική ανάλυση ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα σε κάθε στρατηγική αντιπαράθεση, στην Ελλάδα τέθηκε μόνο την δεκαετία του 1990 από τον αείμνηστο Παναγιώτη Κονδύλη, οπότε και έγιναν μερικές δημόσιες συζητήσεις. Σημειώνεται μόνο ότι αφορά πολλούς παράγοντες όπως τους συσχετισμούς δύναμης, το κατά πόσο η στρατηγική είναι αμυντική-αποτρεπτική ή αντίθετα αναθεωρητική-επιθετική και τα οπλικά συστήματα των αντίπαλων κρατών.

Αναφέρεται επίσης και το γεγονός ότι οι σύγχρονες τεχνολογίες ιδιαίτερα σε περιπτώσεις συχνών εμπλοκών καθιστούν τουλάχιστον δύσκολο να βεβαιωθεί τότε έγινε μεγάλη εμπλοκή, ποιος έπληξε πρώτος και εκτεταμένα και πως εξελίχθηκε τυχόν κλιμάκωση. Σίγουρο είναι ότι ένα αμυνόμενο κράτος απαιτείται να είναι έτοιμο για όλα ενώ μερικές τουρκικές δηλώσεις είναι εξαιρετικά ανησυχητικές.

Πόσο επικίνδυνη είναι η Τουρκική απειλή στην φάση που διανύουμε και πόσο μεγάλος είναι ο κίνδυνος μιας εκτεταμένης πολεμικής σύγκρουσης και πόσο πιθανό είναι η Ελλάδα να δεχθεί ένα πρώτο τουρκικό πλήγμα; Το ζήτημα της κλιμάκωσης μιας σύγκρουσης και της εκτέλεσης ενός πρώτου πλήγματος έχει αναλυθεί εκτενώς σε αγγλικά και Ελληνικά κείμενα* και εδώ θα περιοριστούμε να πούμε μονολεκτικά τα εξής, που και πάλι τονίζεται ότι δεν τίθεται ζήτημα ακόμη και της παραμικρής πρόβλεψης. Δύο μεταβλητές είναι κύριες και σημαντικές. Οι εκατέρωθεν ικανότητες των αντιπάλων και η μπλόφα.

Στην στρατηγική θεωρία η μπλόφα είναι μια πολύ σημαντική έννοια. Είναι βασικά η διαφορά μεταξύ απειλής και ικανότητας να την εκπληρώσει εάν υπάρξει σύρραξη. Ικανότητα εκπλήρωσης 100% σημαίνει μηδενικές ανάγκες για μπλόφα και αυτό σπάνια ισχύει. Μεγάλη μπλόφα έχουμε όταν γίνεται πιστευτό ότι σε περίπτωση σύγκρουσης η άλλη πλευρά θα έχει μεγάλο κόστος. Όσο περισσότερο μπλοφάρει ο απειλών και γίνεται πιστευτός από τον αμυνόμενο τόσο περισσότερο κερδίζει χωρίς μάχη—και ταυτόχρονα κερδίζει πόρους για δυνάμεις που δεν χρειάστηκαν—, τρομάζοντας (τον

αμυνόμενο) και κινητοποιώντας άλλους με συμφέροντα που διακυβεύονται από μια σύρραξη.

Συναφές ζήτημα είναι ο όρος «σχετικό συμφέρον». Σε μια διένεξη, πως ιεραρχείται το εθνικό συμφέρον από τους εμπλεκόμενους; Εδώ βέβαια μας αφορούν οι εκατέρωθεν ιεραρχήσεις από την Ελλάδα και Τουρκία όσον αφορά την Θράκη, το Αιγαίο και την Κύπρο. Οι ιεραρχήσεις σχετίζονται με πολλά ζητήματα όπως για παράδειγμα γεωπολιτική σημασία, οικονομικοί πόροι, εσωτερικές καθεστωτικές και πολιτικές ισορροπίες και κυρίως κατά πόσο αυτό που διακυβεύεται είναι συμφέρον δυνάμεως ή ζωτικό συμφέρον.

Στην προκειμένη περίπτωση ενώ για την Ελλάδα είναι ζωτικό συμφέρον επειδή αφορά την Επικράτεια που προβλέπουν οι Συνθήκες και το ένα δέκατο του Ελληνισμού στην Κύπρο, για την Τουρκία είναι συμφέρον δυνάμεως επειδή εντάσσεται σε μια λογική αύξησης της ισχύος της για να καταστεί ηγεμονικό κράτος όπως εξάλλου ρητά δηλώνεται.

Τονίζεται και υπογραμμίζεται, πάντως, ότι στην στρατηγική ανάλυση θεωρείται δεδομένο ότι το αμυνόμενο κράτος που έχει ζωτικό συμφέρον—ενώ ο αντίπαλος έχει συμφέρον δυνάμεως—στην αναμέτρηση μέσω και θελήσεων διαθέτει αποτρεπτικό πλεονέκτημα. Το οποίο όμως απαιτείται να αξιοποιήσει δεόντως με παραστάσεις, δηλώσεις, ενέργειες και διπλωματία. Πρέπει, πάντως, να μεταδίδονται οι σωστές παραστάσεις και όχι κατευναστικές παραστάσεις. Ακλόνητες και αξιόπιστες αποτρεπτικές παραστάσεις.

Καταληκτικά, ο πόλεμος δεν είναι μόνο πολεμική σύρραξη και απαιτείται μεγάλη προσοχή στις θέσεις και στις διατυπώσεις.

1) Είναι η σημαντικότερη διαμορφωτική δύναμη της ιστορίας και ενώ μόνο παράφρονες θα τον ήθελαν δεν πρέπει να υποτιμάται ότι πάντα ένα κράτος που δέχεται απειλές πρέπει να είναι ικανό και πανέτοιμο να αμυνθεί.

2) Βασικά οι ποιοτικές βαθμίδες όσων μιλούν για την διεθνή πολιτική κρίνονται ανάλογα με το τι λένε για τον πόλεμο.

3) Ο πόλεμος είναι μια μεγάλη αλυσίδα με πολλούς κρίκους εκ των οποίων η ένοπλη σύρραξη (με τον οποία εκφοβίζουν οι δειλοί, οι άσχετοι και ανεύθυνοι συν και όσοι «υποβάλλουν κατευνασμούς») είναι μόνο ο τελευταίος κρίκος. Εξ ου και η ανάγκη το αμυνόμενο κράτος να διαθέτει αξιόπιστη εθνική στρατηγική και να εκπληρώνει τις πρόνοιες του διεθνούς δικαίου για την Επικράτειά του. Βασικά, η ιστορική πείρα διδάσκει ότι έχουμε ένοπλη σύρραξη εάν έχουμε κατευνασμό οπότε το αποτέλεσμα είναι ήττα χωρίς ένοπλο πόλεμο ή ένοπλο πόλεμο και πιθανότατα αμφότερα.

4) Απαιτείται στρατηγική κουλτούρα για σοβαρό και υπεύθυνο διάλογο. Όπως και για άλλα κράτη, η στρατηγική κουλτούρα αποτροπής είναι μείζον ζήτημα εθνικής ασφάλειας.

—

* Τα ζητήματα αυτά έχουν αναλυθεί υπό το πρίσμα της στρατηγικής ανάλυσης σε πολλά Αγγλικά και Ελληνικά κείμενα. Για τα θέματα αξιοπιστίας, ορισμού της απειλής, ικανότητας/μπλόφας, σχετικού συμφέροντος / συμφέροντος δυνάμεως και πολλά άλλα εξετάστηκαν στο «Αποτρεπτική Στρατηγική και Ελληνική Εξωτερική Πολιτική» (Β μέρος του «Ελληνική αποτρεπτική στρατηγική», 1991) που επανεκδίδεται επανηξημένο. Ως προς αυτά πάντως, δεν αλλάζει κάτι καθότι πρόκειται για πάγιες τυπολογίες της στρατηγικής ανάλυσης.

Η μετάλλαξη της ΑΟΖ σε χώρο κυριαρχίας – Η γεωγραφία της ισχύος

Του καθηγητού κ. Κώστα Γρίβα

Δυναμικό και όχι στατικό μέγεθος, σε αντίθεση με ό,τι γενικώς πιστεύεται, είναι το Δίκαιο της Θάλασσας: εξελίσσεται και αλλάζει αλληλεπιδρώντας με διάφορους παράγοντες. Ένας εξ αυτών είναι η διεθνής γεωγραφία της ισχύος. Η αλληλεπίδραση αυτή είναι ιδιαίτερα έντονη όσον αφορά στη διαμόρφωση των κυριαρχικών δικαιωμάτων κάθε χώρας στις θαλάσσιες εκτάσεις γύρω από αυτήν. Αυτά ισχύουν και για το Αιγαίο και για την Ανατολική Μεσόγειο.

Συγκεκριμένα, το αρχικό όριο των χωρικών υδάτων στα τρία ναυτικά μίλια διαμορφώθηκε εν πολλοίς από το μέγιστο βεληνεκές του χερσαίου πυροβολικού εκείνη την εποχή (cannon shot rule). Άρα, η δυνατότητα προβολής ισχύος από τη στεριά στη θάλασσα υπήρξε ιστορικό θεμέλιο για τον προσδιορισμό του ορίου των χωρικών υδάτων. Η σχέση αυτή δεν έχει πάψει να υφίσταται. Εντελώς απλουστευτικά, θα μπορούσαμε να πούμε ότι τα χωρικά ύδατα ήταν, σε γενικές γραμμές, ο θαλάσσιος χώρος όπου στην περίπτωση μονομαχίας της χερσαίας με τη ναυτική ισχύ, η πρώτη θα έβγαине κατά κανόνα νικήτρια.

Σήμερα, λοιπόν, εμφανίζεται η πιθανότητα μιας τεράστιων διαστάσεων αλλαγής όσον αφορά αυτή τη διαχρονική μονομαχία χερσαίας και ναυτικής ισχύος, η οποία, αργά ή γρήγορα, αναμένεται να επιδράσει και στο Δίκαιο της Θάλασσας. Πιο συγκεκριμένα αναμένεται να επηρεάσει την έννοια της ΑΟΖ. Η αλλαγή αυτή είναι η προσπάθεια ισχυρών ευρασιατικών δυνάμεων, με προεξάρχουσα την Κίνα, να αναπτύξουν αποτελεσματικά χερσαία πλέγματα αντιπρόσβασης και άρνησης περιοχής (A2/AD), στόχος των οποίων είναι να μετατρέψουν τα παράκτια ευρασιατικά ύδατα, σε εύρος μεγαλύτερο των 500 χλμ., σε παγίδα θανάτου για τις αμερικανικές ναυτικές δυνάμεις, διώχνοντάς τες μακριά από τις ακτές.

Νέα γεωστρατηγική πραγματικότητα

Διαμορφώνεται, κατά συνέπεια, μια νέα γεωστρατηγική πραγματικότητα όσον αφορά στη δυναμική ισορροπία μεταξύ χερσαίας και θαλάσσιας ισχύος σε μια παράκτια ζώνη τα μεγέθη της οποίας ξεπερνούν δραματικά τα 12 ναυτικά μίλια, που αποτελούν το σημερινό όριο των χωρικών υδάτων, δηλαδή της εθνικής κυριαρχίας στη θάλασσα. Έτσι, πολλές χώρες του κόσμου –με προεξάρχουσα την Κίνα– έχουν αρχίσει να θεωρούν τα 200 ναυτικά μίλια της ΑΟΖ, ως χώρο όπου δικαιούνται να ασκούν πλήρη κυ-

ριαρχία και όχι απλώς να έχουν το δικαίωμα της αποκλειστικής οικονομικής εκμετάλλευσης.

Παρόμοιες απόψεις, αν και όχι τόσο ακραίες όσο αυτές της Κίνας, έχουν αρχίσει να εκφράζουν χώρες, όπως η Ινδία και η Βραζιλία. Με πολύ δυναμικό τρόπο αναμένεται σε αυτήν την ομάδα να προσχωρήσει και η Ρωσία. Με τη διαφαινόμενη τήξη του στρώματος των αρκτικών πάγων, θεωρεί ως κρίσιμης σημασίας για την ασφάλειά της να έχει τον πλήρη έλεγχο του Αρκτικού σε βάθος πολλών εκατοντάδων χιλιομέτρων από τις ρωσικές ακτές.

Για να το πούμε απλά, η γεωγραφία της ισχύος υπαγορεύει στη Ρωσία να παρακάμψει βάση το γράμμα του ισχύοντος Δικαίου της Θάλασσας και να μην αποδεχθεί την παρουσία αμερικανικών (ή οποιωνδήποτε άλλων) ναυτικών δυνάμεων στα 12 ναυτικά μίλια από τις αχανείς βόρειες ακτές της. Άρα, ο “εμπλουτισμός” της έννοιας της ΑΟΖ ως χώρου άσκησης εθνικής κυριαρχίας και όχι απλώς αποκλειστικής οικονομικής εκμετάλλευσης είναι κάτι που ενδέχεται ήδη να έχει de facto αρχίσει και να μην είναι απλώς μια πιθανότητα για το μέλλον.

Η ευκαιρία και η παγίδα

Αυτή η διαμορφούμενη νέα γεωπολιτική πραγματικότητα (εν δυνάμει και νομική) ενδέχεται να έχει μεγάλες συνέπειες στο μέλλον στις ελληνοτουρκικές σχέσεις και ισορροπίες. Εντελώς απλουστευτικά, ας σκεφτούμε τι θα συμβεί σε περίπτωση που θεωρηθεί ότι τα ελληνικά νησιά δεν έχουν δικαίωμα σε υφαλοκρηπίδα-ΑΟΖ και αυτή διαμορφωθεί με βάση την αρχή της μέσης γραμμής μεταξύ του ηπειρωτικού εδάφους των δύο χωρών. Τότε, πολλά ελληνικά νησιά, μαζί με τα χωρικά τους ύδατα, θα βρεθούν να έχουν ενσωματωθεί μέσα σε έναν χώρο εθνικής κυριαρχίας της Τουρκίας, με ό,τι μπορεί να σημαίνει αυτό για το μέλλον τους.

Αντιθέτως, αν τα ελληνικά νησιά αποκτήσουν υφαλοκρηπίδα-ΑΟΖ, τότε ολόκληρο το Αιγαίο και μεγάλο μέρος της Ανατολικής Μεσογείου μετατρέπεται δυνάμει σε χώρο ελληνικής εθνικής κυριαρχίας. Η ενοποίηση των αρχιπελαγικών χερσαίων δομών του Αιγαίου με τις θαλάσσιες εκτάσεις γύρω και μέσα από αυτές δημιουργεί ένα είδος “μεγάλης Ελλάδας” και η γεωπολιτική αξία της χώρας μας αυξάνεται κατακόρυφα.

Άρα, αν πράγματι, λόγω μεταλλάξεων στο διε-

θνές σύστημα ισχύος, η ΑΟΖ εξελιχθεί συν τω χρόνω –τυπικά ή άτυπα, εν μέρει ή εν συνόλω– σε χώρο εθνικής κυριαρχίας, τότε η Ελλάδα ενδέχεται να βρεθεί ενώπιον ενός ακραίου διλήμματος: Ή θα κινηθεί προς τη δραστική της γεωπολιτική αναβάθμιση, ή θα κινδυνεύσει να απωλέσει μέρος της εδαφικής της επικράτειας, μιας και αυτό θα βρεθεί να έχει ενσωματωθεί μέσα σε έναν χώρο τουρκικής εθνικής κυριαρχίας.

Βέβαια, αυτό το δίπολο είναι υπεραπλουστευμένο και δύσκολα θα προκύψουν τόσο απόλυτες καταστάσεις. Ωστόσο, δια της υπερβολής αποσκοπεί να καταδείξει ότι ενδέχεται να βρεθούμε ενώπιον μιας πρωτοφανούς κατάστασης, την οποία δεν θα είμαστε προετοιμασμένοι να αντιμετωπίσουμε αν συνεχίσουμε να ερμηνεύουμε το Δίκαιο της Θάλασσας ως αν ήταν ένα απόλυτο και στατικό μέγεθος. Είναι, όμως, μια δυναμική κατάσταση που διαμορφώνεται από την αλληλεπίδραση πολλών παραγόντων, με έναν εξ αυτών να είναι οι διεθνείς ισορροπίες ισχύος.

Γεωγραφία της ισχύος

Με βάση όλα τα παραπάνω, η ανακήρυξη ΑΟΖ από την Ελλάδα επείγει και θα πρέπει να επιταχυνθεί και η οριοθέτησή της όπου αυτό είναι δυνατόν για να μη βρεθούμε ενώπιον δυσάρεστων καταστάσεων στο όχι και τόσο μακρινό μέλλον. Οι συμφωνίες οριοθέτησης με την Ιταλία και με την Αίγυπτο (μερική οριοθέτηση) είχαν προβλήματα, αλλά αποτελούν νόμιμα τετελεσμένα, ενώ αρνητικό προηγούμενο είναι το τουρκολιβυκό μνημόνιο, το οποίο πρέπει να γίνει συστηματική προσπάθεια να ακυρωθεί.

Κατά την άποψη του γράφοντος, το πιο σημαντικό για να υπερβούμε την άρνηση της Τουρκίας να αναγνωρίσει πως τα ελληνικά νησιά έχουν υφαλοκρηπίδα-ΑΟΖ είναι να διαμορφώσουμε μια γεωγραφία ισχύος που θα ενοποιεί τις αρχιπελαγικές δομές του Αιγαίου και εν μέρει της Ανατολικής Μεσογείου. Θα τις καθιστά μια γεωστρατηγική ενότητα, η οποία θα “απορροφά” τις θαλάσσιες εκτάσεις ανάμεσα στα νησιά και θα προσφέρει δραστικό πλεονέκτημα στη χώρα μας όσον αφορά την κυριαρχία στον συγκεκριμένο χώρο.

Με βάση την παραπάνω λογική, η επίτευξη ενός τετελεσμένου στη γεωγραφία της ισχύος ενδέχεται να έχει σημαντική επίδραση, αργά ή γρήγορα, στη διαμόρφωση του διεθνούς δικαίου αναφορικά με το ποιος δικαιούται να κατέχει τη μια ή την άλλη θαλάσσια περιοχή. Η επίτευξη αυτού του σκοπού μπορεί να ακούγεται ουτοπική για πολλούς, αλλά δεν είναι έτσι. Αντιθέτως, οι σύγχρονες διεθνείς εξελίξεις στην επιστήμη και τεχνολογία του πολέμου συνδυάζονται με το ότι η Ελλάδα πλεονεκτεί λόγω του ότι κατέχει τα

νησιά του Αιγαίου. Αυτό της προσφέρει μια βάση έδρασης επάνω στην οποία μπορεί να αναπτύξει ένα “πολυπλέγμα” (complex-of-complexes) αντιπρόσβασης και άρνησης περιοχής (Α2/ΑD). Αυτό θα περιορίζει αποφασιστικά τις δυνατότητες δράσης των τουρκικών ναυτικών δυνάμεων.

Ανάγκη για αντισυμβατική σκέψη

Η προσαρμογή στις ελληνικές συνθήκες δογμάτων και μεθοδολογιών του Στρατού των ΗΠΑ, όπως είναι η “Πολυχωρική Μάχη” (Multi Domain Battle) και τα “Διαχωρικά Πυρά” (Cross Domain Fires), μπορούν να διευκολύνουν σημαντικά την ανάπτυξη αυτών των πλεγμάτων. Το αν και πώς μπορεί να επιτευχθεί κάτι τέτοιο ξεφεύγει από τα όρια αυτού του άρθρου. Μπορούμε να πούμε, όμως, ότι τα σχετικά συστήματα υπάρχουν στη διεθνή αγορά και σε κάποιον βαθμό θα μπορούσαν να αναπτυχθούν και εγχωρίως.

Όσον δε αφορά τον παράγοντα του κόστους, μια τέτοια προσπάθεια δεν είναι απαγορευτική για τις περιορισμένες οικονομικές δυνατότητες της σημερινής Ελλάδας. Θα μπορούσε ακόμη και να συνεισφέρει στη δημιουργία ενός οικονομικότερου στρατεύματος, σε βάθος χρόνου, απ’ ό,τι το σημερινό. Αυτό που πρωτίστως απαιτείται είναι φαντασία, αντισυμβατική σκέψη και παρακολούθηση των διεθνών εξελίξεων στον χώρο της στρατιωτικής επιστήμης και τεχνολογίας.

Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι, αν δεν προχωρήσει η Ελλάδα στην ανάπτυξη μιας αρχιτεκτονικής ισχύος που θα καθιστά το Αιγαίο “ελληνική λίμνη”, θα το πράξει η Τουρκία. Για την ακρίβεια, ήδη το επιχειρεί:

- Πρώτον, με τα μαχητικά αεροσκάφη F-35 Lightning II. Μπορεί να έχει εκδιωχθεί από το πρόγραμμα, αλλά τίποτα δεν μπορεί να αποκλεισθεί.
- Δεύτερον, με το ρωσικό σύστημα αεράμυνας μεγάλου βεληνεκούς S-400.
- Τρίτον, με μια οικογένεια βαλλιστικών πυραύλων μεγάλου βεληνεκούς, τουρκικής ανάπτυξης, στους οποίους στο μέλλον μπορεί να περιλαμβάνονται και κατευθυνόμενοι βαλλιστικοί πύραυλοι εναντίον πλοίων (ASBM).

Το ανωτέρω τρίπτυχο απειλεί να θέσει το Αιγαίο μέσα σε έναν θόλο άρνησης δράσης της ελληνικής αεροπορίας και του ελληνικού ναυτικού. Κι αυτό, με ό,τι μπορεί να σημαίνει, σε βάθος χρόνου, για την ελληνική κυριαρχία στα νησιά του ανατολικού Αιγαίου.

«Πρόταση Δημιουργίας Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας και ειδικών Διασυνδέσεων του με την ΕΥΠ»

Από Militaire News

Του Ιωάννου Θ. Μάζη

Ομοτίμου Καθηγητού Οικονομικής Γεωγραφίας και Γεωπολιτικής Θεωρίας, ΕΚΠΑ

Α. ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΣΕΑ ΚΑΙ Η ΘΕΣΜΙΚΗ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΠ.

α. Τι είναι εθνική ασφάλεια;

Η Εθνική Ασφάλεια αφορά την προστασία της ισχύος του κράτους, μέσω της προστασίας και ενισχύσεως, όταν αυτό είναι δυνατόν, των 4 διαστάσεων της ισχύος του: 1) Αμυνα/Ασφάλεια 2) Οικονομία 3) Πολιτική 4) Πολιτισμός/Πληροφορία.

α.1) Η διασύνδεση της ΕΥΠ με το ΣΕΑ.

Στον 4ο Πυλώνα (Πολιτισμός/Πληροφορία) και στον υποπυλώνα “Πληροφορία” εντάσσεται η ΕΥΠ της οποίας, η υψηλή αρμοδιότητα για την εν λόγω υπηρεσία θα ανήκει απευθείας εις τον Πρωθυπουργό (κατά τα πρότυπα έτερων κρατικών δομών όπως η αμερικανική CIA, η βρετανική MI5-6 ή η ισραηλινή MO SSAD). Εις την ελληνική περίπτωση, η αρμοδιότητα εις τον Πρωθυπουργό μεταφέρθηκε το 2019 με το άρθρο 5 του Προεδρικού Διατάγματος υπ’ αριθμόν 81.

Ωστόσο, τούτο δεν έχει αποδειχθεί αρκετό, καθόσον απαιτείται η λήψη σειράς περαιτέρω μέτρων, αρχικά επί της δομής και την εγκαθίδρυση δικλίδων ασφαλείας και λογοδοσίας μέσω του διορισμό τριών (3) ανώτατων δικαστικών λειτουργών με αποστολή τον έλεγχο της λειτουργίας της Υπηρεσίας με υψηλή αποζημίωση τάξεως μισθού Ευρωβουλευτού και αυστηρότατη ποινική ρήτρα εμπιστευτικότητας.

Συνακολούθως, υπό το βάρος του μεταβαλλόμενου γεωπολιτικού περιβάλλοντος και των εντεινόμενων απειλών εις βάρος των ελληνικών εθνικών συμφερόντων, η Ε.Υ.Π. οφείλει να ενισχυθεί με εξειδικευμένο προσωπικό και τεχνολογικό εξοπλισμό αιχμής και να συνεργάζεται θεσμικά με τους αντίστοιχους θεματικούς Τομείς και πυλώνες του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας (ΣΕΑ), όπως προτείνεται κατωτέρω. Αξίζει να επισημανθεί ότι η Mossad απασχολεί μόνο αμέσως περί τα 7.000 στελέχη, καθιστάμενη δεύτερη εις το σχετικό δείκτη μεταξύ των χωρών της Δύσεως, μετά τη CIA ενώ, μεταξύ 2008 και 2019, σχεδόν διπλασιάστηκαν οι διατιθέμενοι από τον κρατικό προϋπολογισμό πόροι από το 1,35 δισ. δολάρια στα 2,75 δισ. Πρέπει να ορισθεί σαφώς ότι η Ε.Υ.Π. έχει ως μοναδική αποστολή τη συλλογή πληροφοριών, τη διεξαγωγή κεκαλυμμένων επιχειρήσεων (covered actions) και την αντιτρομοκρατία, ενώ οφείλει να διαφυλάττει τόσο τα ζωτικά όσο και τα δευτερογενή εθνικά συμφέροντα επί

των οποίων συνοψίζεται η ασφάλεια των ομογενών και των ιδιωτών εκτός συνόρων. Προς τούτο, καθίσταται αναγκαίο να συνεργάζεται θεσμικά με το ΣΕΑ να διαθέτει:

1) Τμήμα Συλλογής Πληροφοριών, το οποίο θα εγκολπώνει ένα δίκτυο διαλειτουργουσών υπηρεσιών τόσο εντός όσο και εκτός των συνόρων.

2) Τμήμα Διασυνδέσεως, το οποίο θα επιφορτίζεται με την επαφή της Ε.Υ.Π. με υπηρεσίες φιλικών-συμμαχικών κρατών και με απώτερο σκοπό την αλληλεπίδραση και τον συντονισμό δράσεων με τους Τομείς Στρατηγικού Σχεδιασμού του ΣΕΑ.

3) Τμήμα Ειδικών Επιχειρήσεων, το οποίο θα έχει υπ’ ευθύνη του το επιχειρησιακό σκέλος των δραστηριοτήτων της Ε.Υ.Π.

4) Τμήμα Ψυχολογικών Επιχειρήσεων, το οποίο θα εκπληρώνει αποστολές εξαπατήσεως (deception) και προπαγάνδας (Σε συνεργασία με τους αντίστοιχους Τομείς και Πυλώνες Στρατηγικού Σχεδιασμού του ΣΕΑ).

5) Ερευνητικό Τμήμα, το οποίο θα παραμένει αποκλειστικώς προσανατολισμένο στην ανάλυση των HUMINT και TECHINT πληροφοριών ανά γεωγραφική περιοχή του πλανήτη. (Τα τελικά στοιχεία δύναται να χρησιμοποιούνται από το ΣΕΑ).

6) Τμήμα Τεχνολογίας, το οποίο θα ενθαρρύνει την εισαγωγή νέων καινοτόμων τεχνολογικών εφαρμογών στην Ε.Υ.Π. σε απόλυτη συνεργασία χρήσεως των τελικών αποτελεσμάτων με το ΣΕΑ.

Ως καθίσταται σαφές, το προτεινόμενο δομικό πλαίσιο για την Ε.Υ.Π. παρουσιάζει αρκετές συγκλίσεις και επικαλύψεις με εκείνο του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας και τούτο ερμηνεύεται καθότι το δεύτερο οφείλει να εποπτεύει τη λειτουργία της πρώτης. Με άλλα λόγια, η Ε.Υ.Π. συνιστά το θεσμικό και επιχειρησιακό εργαλείο εκπλήρωσης των καταστατικών σκοπών του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας, ούσα προς αυτή την κατεύθυνση ενταγμένη εις την άμεση ευθύνη του εκάστοτε Πρωθυπουργού. Ο Πρωθυπουργός έχει καθήκον να γνωρίζει και προς τούτο, λογοδοτεί για πράξεις ή ενδεχόμενες παραλείψεις και αστοχίες ή παρεκκλίσεις από τη συνταγματικώς κατοχυρωμένη αποστολή της Υπηρεσίας.

β. Ο Σύμβουλος Εθνικής Ασφαλείας

Επικεφαλής διορίζεται από τον Πρωθυπουργό

ο εκάστοτε Σύμβουλος Εθνικής Ασφαλείας, με ημερολογιακή θητεία τεσσάρων ετών και δεσμεύεται με ποινική ρήτρα εμπιστευτικότητας. Ο εκάστοτε Σύμβουλος αποτελεί ex officio μέλος του ΚΥΣΕΑ, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ενώ μαζί με τον Α/ΓΕΕΘΑ, τον Διοικητή της ΕΥΠ, τον Διοικητή της Υπηρεσίας Στρατιωτικών Πληροφοριών (ΥΣΠ), [η οποία πρέπει να δημιουργηθεί εις αντικατάστασιν του υποβαθμισθέντος Ε' Κλάδου/ΓΕΕΘΑ)], τον Αρχηγό της ΕΛΑΣ, τον Αρχηγό του Λιμενικού Σώματος, τον Αρχηγό της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, τον Διοικητή της Υπηρεσίας Πολιτικής Προστασίας, και τον Διευθυντή της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας αποτελούν το ανώτατο συντονιστικό όργανο χειρισμού κρίσεων σε υπηρεσιακό επίπεδο κατά την περίοδο της ειρήνης. Σε περιόδους πιθανού πολέμου διαφοροποιείται η δομή, αλλά αυτό ακολουθεί μια άλλη λογική, που υπαγορεύεται από το ισχύον Δόγμα Εθνικής Ασφαλείας της χώρας.

β.1) Ο Γραμματέας του Σ.Ε.Α. Προτείνεται από τον Πρωθυπουργό, με θητεία όχι μικρότερη των οκτώ ετών, η επικύρωση του οποίου θα γίνεται από την επιτροπή Εξωτερικών και Άμυνας της Βουλής με πλειοψηφία 50%+1. Δεσμεύεται με ποινική ρήτρα εμπιστευτικότητας. Πρόκειται για τεχνοκρατική θέση, με καθήκοντα παρόμοια με αυτά του Συμβούλου, και στόχο την συνέχεια στην κορυφή του Συμβουλίου εάν για κάποιον λόγο ο Σύμβουλος δεν ασκεί τα καθήκοντά του. Λόγω της τεχνοκρατικής φύσεως της θέσεως, είναι πρόσφορο το συγκεκριμένο αξίωμα να αποτελεί την «θεσμική» μνήμη του οργάνου στο ανώτατο επίπεδο. (Υπογραμμίζεται ότι για την απρόσκοπτη λειτουργία του Συμβουλίου, είναι απαραίτητο οι θητείες να ολοκληρώνονται ημερολογιακά, και όχι πολιτικά. Η δε ανανέωση τους να είναι δυνατή χωρίς περιορισμό με απόφαση της Επιτροπής Εξωτερικών και Άμυνας της Βουλής με πλειοψηφία 50%+1).

β.2) Το προσωπικό του Συμβουλίου: Αυτό χωρίζεται σε δυο κύριες κατηγορίες: γραμματειακή υποστήριξη, και εκτελεστικό – ερευνητικό προσωπικό. Δεσμεύεται με ποινική ρήτρα εμπιστευτικότητας.

β.2.1) Η πρώτη κατηγορία είναι προφανούς ασχολίας. Δέκα με δεκαπέντε άτομα είναι αρκετά για το πλήρες φάσμα ενεργειών που περικλείει η υποστήριξη αυτή.

β.2.2) Η δεύτερη αποτελείται από δυο συνιστώσες: δημοσίους υπαλλήλους, που έχουν αποσπασθεί στο Συμβούλιο για τις ειδικές τους γνώσεις και δρουν παραλλήλως και ως συνδεδειγμένοι κρίκοι με τους οργανισμούς από τους οποίους προέρχονται (Πχ. Υπάλληλοι της ΕΥΠ και στελέχη της ΥΣΠ). Δηλαδή έχουν σταλεί από τους Οργανισμούς, οι Διοικητές των οποίων είναι και μέλη του Οργάνου Διαχείρισης Κρίσεων. (Θα υπάρχει θεσμική συνεργασία με την ΕΥΠ και την Υπηρεσία

Στρατιωτικών Πληροφοριών [ΥΣΠ], η οποία πρέπει να δημιουργηθεί σε αντικατάσταση του υποβαθμισμένης δράσεως και λειτουργίας, όπως και στελεχώσεως αλλά και κονδυλίων Ε' Κλάδου/ΓΕΕΘΑ).

β.2.3) Η άλλη συνιστώσα είναι εξειδικευμένοι ερευνητές, είτε αυτοί είναι ήδη δημόσιοι υπάλληλοι (ή δημόσιοι λειτουργοί) με την στενή ή ευρεία έννοια, είτε όχι, και εργάζονται για το Συμβούλιο στην εκπόνηση σεναρίων, την στρατηγική αξιολόγηση απειλών σε ζητήματα Εθνικής Ασφάλειας, καθώς και στην Διαχείριση Κρίσεων (Θα υπάρχει θεσμική συνεργασία με την ΕΥΠ και την Υπηρεσία Στρατιωτικών Πληροφοριών [ΥΣΠ]).

γ) Κέντρο Χειρισμού Κρίσεων του ΣΕΑ. Στο εσωτερικό του Συμβουλίου θα δημιουργηθεί ένα Κέντρο Χειρισμού Κρίσεων, με στελέχωση από ανώτατους κρατικούς υπαλλήλους αποσπασμένους στο Συμβούλιο και τους πλέον έγκυρους και καταξιωμένους συγγραφικά Έλληνες ερευνητές Κρατικών ή/ και Ακαδημαϊκών Ερευνητικών Ινστιτούτων, ενώ θα προΐσταται ο Σύμβουλος, ο Γραμματέας και κατά περίπτωση θα συμμετέχουν οι επί κεφαλής ή υψηλόβαθμοι εντεταλμένοι των Οργανισμών και Υπηρεσιών. Ο ρόλος του συγκεκριμένου Κέντρου συνίσταται στην αξιολόγηση και τον συγκερασμό των πληροφοριών σε μόνιμη βάση. Αυτές θα παρέχονται από τα υπόλοιπα κέντρα χειρισμού κρίσεων (Υ.ΕΘ.Α., Δ. Τάξεως, Υπ. Οικονομίας, ΥΠΕΧΩΔΕ, Υπ. Υγείας, Υπ. Συγκοινωνιών και Επικοινωνιών, Υ.Ε.Ν., Υπ. Εσωτερικών, ΥΠ.ΕΞ). (Θα υπάρχει θεσμική συνεργασία με την ΕΥΠ και την Υπηρεσία Στρατιωτικών Πληροφοριών [ΥΣΠ]).

Β. ΔΟΜΗ ΣΕΑ

α. Επικεφαλής: Σύμβουλος Εθνικής Ασφαλείας

Διορίζεται από τον Πρωθυπουργό και αναφέρεται σε αυτόν, όντας ο σύμβουλός του σε θέματα που αφορούν την εθνική ασφάλεια σε στρατηγικό επίπεδο. Συντονίζει το έργο του ΣΕΑ, δίνει τις κατευθυντήριες γραμμές σε θέματα στρατηγικού σχεδιασμού και αναλύσεως σε επίπεδο μακροχρόνιου σχεδιασμού, και εισηγείται στον πρωθυπουργό μετεξελίξεις και εκσυγχρονισμούς στις δραστηριότητες του ΣΕΑ.

β. Γραμματέας του ΣΕΑ

Εκτελεί χρέη υποδιευθυντή, και είναι μόνιμος στην θέση αυτή, ή τουλάχιστον έχει θητεία οκταετίας, προκειμένου να υπάρχει ενεργός θεσμική μνήμη και συνέχεια στην κορυφή του οργάνου.

γ. Πρώτος Πυλώνας ΣΕΑ: Αναλυτικός Τομέας

γ.1. Επικεφαλής Αναλυτικού Τομέα, του πρώτου πυλώνα του ΣΕΑ

Είναι υπεύθυνος με τετραετή θητεία για την λειτουργία

του ενός εκ των δυο ζωτικών τομέων του ΣΕΑ και συντονιστής των επικεφαλής των θεματικών τομέων αναλύσεως. Ορίζεται από τον Σύμβουλο Εθνικής Ασφαλείας και ορίζει με τετραετή θητεία τους Θεματικούς Διευθυντές του Πυλώνα του, τους οποίους και ελέγχει.

γ.2. Δομή Πρώτου Πυλώνα του ΣΕΑ: Αναλυτικού Τομέα

Θέσπιση Θεματικών Τομέων Αναλύσεως, ορισμένων με υποτομείς, ως ακολούθως:

-Διεθνής Γεωπολιτική ανάλυση-Προβλεπτικά (Πληροφορικά ποιοτικο-ποσοτικά) Υποδείγματα. (Θα υπάρχει θεσμική συνεργασία με την ΕΥΠ και την Υπηρεσία Στρατιωτικών Πληροφοριών [ΥΣΠ]).

-Διεθνής Γεωστρατηγική συγχρονική ανάλυση (Πληροφορικά ποιοτικο-ποσοτικά Υποδείγματα). (Θα υπάρχει θεσμική συνεργασία με την ΕΥΠ και την Υπηρεσία Στρατιωτικών Πληροφοριών [ΥΣΠ]).

-Μακρο- και μικρο-οικονομική και πολιτική ανάλυση στην Ε.Ε και στα υπάρχοντα Διεθνή Συλλογικά Συστήματα Ασφαλείας. Προβλεπτικά (Πληροφορικά ποιοτικο-ποσοτικά) Συγκριτικά Υποδείγματα. (Θα υπάρχει θεσμική συνεργασία με την ΕΥΠ και την Υπηρεσία Στρατιωτικών Πληροφοριών [ΥΣΠ]).

-Ανάλυση Άμυνας και Ασφαλείας στην Ε.Ε και στα υπάρχοντα Διεθνή Συλλογικά Συστήματα Ασφαλείας. Προβλεπτικά (Πληροφορικά ποιοτικο-ποσοτικά) Συγκριτικά Υποδείγματα.

-Ανάλυση Τεχνολογίας, διαχωριζόμενη στους υποτομείς στρατιωτικής τεχνολογίας, τεχνολογίας διττής χρήσεως, πολιτικής τεχνολογίας στρατηγικού χαρακτήρα, τηλεπικοινωνίες. Προβλεπτικά (Πληροφορικά ποιοτικο-ποσοτικά) Συγκριτικά Υποδείγματα. (Θα υπάρχει θεσμική συνεργασία με την ΕΥΠ και την Υπηρεσία Στρατιωτικών Πληροφοριών [ΥΣΠ]).

-Ανάλυση Πολιτικής ψυχολογίας και ψυχολογίας των μαζών, ψυχολογικών επιχειρήσεων, κοινωνιολογικών παραμέτρων διεθνούς πολιτικής, Δημογραφία, Μεταναστευτικό. Προβλεπτικά (Πληροφορικά ποιοτικο-ποσοτικά) Συγκριτικά Υποδείγματα. (Θα υπάρχει θεσμική συνεργασία με την ΕΥΠ και την Υπηρεσία Στρατιωτικών Πληροφοριών [ΥΣΠ]).

-Ανάλυση, μελέτη και προτάσεις Διαστημικών εφαρμογών στην Εθνική Ασφάλεια. (Θα υπάρχει θεσμική συνεργασία με την ΕΥΠ καθώς και την Υπηρεσία Στρατιωτικών Πληροφοριών [ΥΣΠ]).

-Σύστημα πολιτικής προστασίας και βασικών κρατικών δομών εκτάκτων αναγκών. (Θα υπάρχει θεσμική συνεργασία με την ΕΥΠ και την Υπηρεσία Στρατιωτικών Πληροφοριών [ΥΣΠ]).

Κάθε θεματικός αναλυτικός τομέας, χωρίζεται εσωτερικά σε θέματα και περιοχές ενδιαφέροντος, όπως θα αναλυθεί κατωτέρω. (Θα υπάρχει θεσμική συνεργασία με την ΕΥΠ και την Υπηρεσία Στρατιωτικών

Πληροφοριών [ΥΣΠ]).

δ. Δεύτερος πυλώνας του ΣΕΑ: Κέντρο Χειρισμού Κρίσεων

δ.1. Επικεφαλής του Πυλώνα.

Ορίζεται με τετραετή θητεία από τον Σύμβουλο, και ορίζει με τετραετή θητεία τους Θεματικούς διευθυντές των Τριών Αποστολών του Πυλώνα του τους οποίους και ελέγχει.

δ.2. Αρμοδιότητες Κέντρου. Το κέντρο αυτό είναι υπεύθυνο για την διαχείριση κρίσεων κατόπιν υποδείξεως του Πρωθυπουργού, καθώς συντονίζει όλες τις απαραίτητες κρατικές υπηρεσίες και ικανότητες. Το κέντρο έχει τριπλή αποστολή, μείζον μέρος της οποίας αφορά την προετοιμασία του κρατικού μηχανισμού τόσο στο σύνολο, όσο και σε επί μέρους τομείς του. Συγκεκριμένα, το κέντρο εκ της συστάσεώς του έχει τις εξής δυο πάγιες αποστολές:

I) ΠΡΩΤΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ: εκπόνηση σεναρίων κρίσεων, σε συνεργασία με τον αναλυτικό τομέα, και

II) ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ: διεξαγωγή ασκήσεων επί τη βάσει αυτών των σεναρίων, με τριπλό τελικό σκοπό:

– Πρώτον, στην θεσμικά κατοχυρωμένη ώσμωση των κρατικών υπηρεσιών μεταξύ των καθώς και με μέσα και οργανισμούς εκτός κρατικού τομέα, στην άσκηση συνεργασίας προκειμένου να διεκπεραιωθεί η διαχείριση μιας κρίσεως με οικονομία μέσων και δυνάμεων αφ' ενός, και με τον ταχύτερο τρόπο αφ' ετέρου. (Σε θεσμικά κατοχυρωμένη συνεργασία με ΕΥΠ και ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ (ΥΣΠ) η οποία πρέπει να δημιουργηθεί εις αντικατάστασιν του υποβαθμισθέντος Ε' Κλάδου/ΓΕΕΘΑ).

– Δεύτερον, στην κατάρτιση κανόνων, εγχειριδίων και σχεδίων (Σε θεσμικά κατοχυρωμένη συνεργασία με την ΕΥΠ και ΥΣΠ), επί τη βάσει των αποτελεσμάτων των ασκήσεων, τα οποία και θα αποτελούν την βιβλιοθήκη χειρισμού κρίσεων του ευρύτερου κρατικού μηχανισμού, σε αντικατάσταση σχεδίων όπως ο ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ. Με τον τρόπο αυτόν, αυτοματοποιείται στο μέτρο του δυνατού η λειτουργία του μηχανισμού διαχείρισεως κρίσεων σε ευρεία κλίμακα, μέχρι και τα κατώτερα επίπεδα.

– Τρίτον, στην άσκηση της πολιτικής ηγεσίας στο ανώτερο και ανώτατο επίπεδο στην διαχείριση κρίσεων του συστήματος- κράτος, επί τη βάσει πραγματικών δεδομένων, όπως αυτά προκύπτουν από τα αποτελέσματα των ασκήσεων και αναλύσεων. Ιδανικά, αυτή η πρακτική θα βοηθήσει την πολιτική ηγεσία, η οποία και πρέπει να λάβει τις κρίσιμες τελικές στρατηγικού χαρακτήρα αποφάσεις, να κατανοήσει πληρέστερα το σύστημα- κράτος, από ολιστική άποψη.

III) ΤΡΙΤΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ: (του κέντρου Χ.Κ.) είναι η διαχείριση κρίσεων κατόπιν υποδείξεως του

Πρωθυπουργού. Στην περίπτωση αυτή, το Κέντρο Χειρισμού Κρίσεων του ΣΕΑ καθίσταται ο γενικός συντονιστής του συνόλου των διαθέσιμων μέσων και φυσικών και ανθρώπινων πόρων. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο, το κέντρο στελεχώνεται από υψηλόβαθμους κρατικούς αξιωματούχους των εμπλεκόμενων υπουργείων και φορέων, καθώς και από την ηγεσία του αναλυτικού τομέα του ΣΕΑ και την ανωτάτη ηγεσία του ΣΕΑ. Στην περίπτωση αυτή εισηγείται στο ΚΥΣΕΑ λύσεις και στρατηγικές, και λαμβάνει εντολές από αυτό, τις οποίες στην συνέχεια αναλαμβάνει να πραγματοποιήσει ασκώντας τον συντονιστικό του ρόλο.

1η Παρατήρηση: Σε περίπτωση πολέμου είναι αυτονόητο ότι η μεν διεύθυνση των στρατιωτικών επιχειρήσεων ασκείται από το Κέντρο Χειρισμού Κρίσεων (ΕΘΚΕΠΙΧ) και τις άλλες δομές του ΥΠ.ΕΘ.Α., ενώ το ΣΕΑ, μέσω του Κέντρου Χειρισμού Κρίσεων συντονίζει το σύστημα-κράτος για την επίτευξη των πολιτικών, οικονομικών και διπλωματικών στόχων του πολέμου.

2η Παρατήρηση: Πρέπει να τονισθεί ότι το ΣΕΑ στην περίπτωση χειρισμού κρίσεων δεν υποκαθιστά τα διάφορα υπουργεία και λοιπούς κρατικούς φορείς και οργανισμούς στην άσκηση των καθηκόντων τους. Ο ρόλος του, εφ' όσον ο Πρωθυπουργός δώσει την εντολή στον Σύμβουλο Εθνικής Ασφαλείας να ενεργοποιήσει το Κέντρο Χειρισμού Κρίσεων για την αντιμετώπιση μιας κρίσεως, είναι να συντονίζει – δίδοντας τις στρατηγικές κατευθύνσεις, οι οποίες θα έχουν εν τω μεταξύ εγκριθεί από το ΚΥΣΕΑ, και επιβλέποντας την υλοποίησή τους για την επίτευξη των πολιτικών και λοιπών στόχων όπως έχουν υποδειχθεί και οριοθετηθεί από το ΚΥΣΕΑ.

ε. Τρίτος πυλώνας του ΣΕΑ: Τμήμα Τηλεματικών Εφαρμογών και Πληροφορικών Συστημάτων.

ε.1. Επικεφαλής του Πυλώνα. Ορίζεται με τετραετή θητεία από τον Σύμβουλο, και ορίζει με τετραετή θητεία τους Θεματικούς διευθυντές των δύο Τομέων του Πυλώνα του τους οποίους και ελέγχει.

ε.2. Αρμοδιότητες. Η μονάδα διαμοιράζεται, κυρίως για λόγους αναλυτικής ευκρίνειας, σε δυο Τομείς, οι οποίοι εσωτερικά χωρίζονται σε υποκατηγορίες.

-Τομέας Τηλεματικών Εφαρμογών, με κύριο αντικείμενο την δημιουργία και περαιτέρω εξέλιξη ενός εθνικού δικτύου ημι-αυτόματης ή αυτόματης λειτουργίας βασικών υποδομών, και την δημιουργία κεντρικών σημείων ελέγχου καταστάσεως και ενεργοποιήσεως των υποδομών αυτών. Στόχος είναι η δυνατότητα ελέγχου της καταστάσεως λειτουργίας σε πραγματικό ή σχεδόν πραγματικό χρόνο των δικτύων των υποδομών αυτών, και η επαναδικτύωσή τους σε σύντομο χρονικό διάστημα σε περίπτωση μεζόνων βλαβών.

-Τομέας Πληροφοριακών Συστημάτων, με ευθύνη την δημιουργία της πληροφοριακής υποδομής (και τη χρήση μεθόδων τεχνητής νοημοσύνης/artificial intelligence) που θα επιτρέψει τον επιτυχή χειρισμό κρίσεων, ακόμη και σε περιβάλλον εντόνου πληροφοριακού πολέμου (intense info-centric war). Στις αρμοδιότητες της συγκεκριμένης μονάδας υπόκειται τόσο η πληροφορική υποδομή του ΣΕΑ, όσο και η τηλεπικοινωνιακή δομή (που πλέον είναι άμεσα εξαρτημένη από την πληροφορική) του Εθνικού Συστήματος Τηλεπικοινωνιών Ανάγκης. Το τελευταίο είναι εκ των ουκ άνευ, και η σημερινή πραγματικότητα της χώρας είναι εντελώς απαράδεκτη στον τομέα αυτό, με βάση τα ελάχιστα κριτήρια επιβιωσιμότητας και διαμεταγωγής του απαραίτητου όγκου δεδομένων, ενώ το σύστημα παρουσιάζει πολλά και εύκολα αναγνωρίσιμα σημεία αυτοκατάρρευσης. Η συγκεκριμένη μονάδα είναι στο μέτρο αυτό υπεύθυνη για την σχεδίαση και τη δημιουργία, καθώς και για την εξέλιξη του εθνικού συστήματος C4I, θέτοντας τις απαραίτητες παραμέτρους συμβατότητας και επιδόσεων για οποιοδήποτε άλλο κλαδικό σύστημα, το οποίο θα πρέπει να δίνει στο σύστημα C4I του ΣΕΑ όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για τον χειρισμό κρίσεων, αλλά και την εκπόνηση σεναρίων κρίσεων και την διεξαγωγή ασκήσεων για τον σκοπό αυτό.

στ. Τέταρτος πυλώνας του ΣΕΑ: Γραμματεία Δομή (του), η οποία έχει την βασική αποστολή να υποστηρίξει το σύνολο των αναγκών που δημιουργεί η συνεχής ροή δεδομένων και αναλύσεων, και η επακόλουθη εκπόνηση σεναρίων και εκτιμήσεων.

στ.1. Επικεφαλής του Πυλώνα είναι ο Γραμματέας του ΣΕΑ.

Ανακεφαλαιώνοντας, το ΣΕΑ αποτελείται από τέσσερις πυλώνες: 1) Αναλυτικός, 2) Κέντρο Χειρισμού Κρίσεων, 3) Τηλεματικές Εφαρμογές και Πληροφορικά Συστήματα, 4) Γραμματεία. Η δομή αυτή επιτρέπει τόσο την αξιολόγηση και ανάλυση πληροφοριών, όσο την εκπόνηση σεναρίων και την διαχείριση κρίσεων. Σκοπός του ΣΕΑ είναι: α) Να υποστηρίξει το ΚΥΣΕΑ και τον Πρωθυπουργό τόσο στην αξιολόγηση απειλών στο ευρύ φάσμα της σύγχρονης ασφάλειας των κρατών, όσο και σε εξειδικευμένα σενάρια και κρίσεις β) Δεν υποκαθιστά, αλλά συντονίζει και ελέγχει για την σωστή εφαρμογή των κατευθύνσεων, κατά την διάρκεια των κρίσεων που διαχειρίζεται, το σύνολο των κρατικών φορέων και υπηρεσιών που χρησιμοποιούνται, καθώς και άλλους μη κρατικούς πόρους που χρησιμοποιούνται είτε βάση σχεδίων, είτε κατά περίπτωση και γ) Δρα κατόπιν εντολής του ΚΥΣΕΑ και / ή του Πρωθυπουργού.

*Δημοσιεύθηκε στην ΕΣΤΙΑ της Κυριακής

Εν όψει του τουρκικού κινδύνου: η αναβίωση των αξιών του αρχαίου ελληνικού και ρωμαϊκού πνεύματος

Του κ. Ιωάννη Σταμούλου
Διδάκτορος Φιλοσοφικής Σχολής
Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Μετά το πραξικόπημα του 2016, η τουρκική κυβέρνηση του Προέδρου Recep Tayyip Erdoğan εφαρμόζει έναντι της Ελλάδας, με συστηματικό τρόπο, μια στρατηγική έντασης, η οποία εκδηλώνεται με την διεξαγωγή ερευνών στην ελληνική ΑΟΖ, τη ρητορική περί αναθεώρησης της Συνθήκης της Λωζάννης, την άσκηση υβριδικού χαρακτήρα πίεσης μέσω των μεταναστευτικών ροών, τις υπερπτήσεις πάνω από ελληνικά νησιά, και την προβολή του σχεδίου της «Γαλάζιας πατρίδας» (“Mavi Vatan”), στην υλοποίηση του οποίου ίσως αποβλέπει μ’ όλες αυτές της ενέργειες.

Το δόγμα της «Γαλάζιας πατρίδας» διατύπωσε ο Cem Gürdeniz, νυν ναύαρχος ε.α., το 2006 από τη θέση του διευθυντή Σχεδιασμού Πολιτικής στο αρχηγείο του Τουρκικού Πολεμικού Ναυτικού, και ανέλαβε να εξειδικεύσει έτι περαιτέρω ο αντιναύαρχος Cihat Yayıci, ως επιτελάρχης του πολεμικού ναυτικού της χώρας. Ο Yayıci στο βιβλίο του «Ελληνικές Απαιτήσεις – Προβλήματα του Αιγαίου: Ερωτήσεις και Απαντήσεις» απαιριθμεί 23 ελληνικά νησιά, τα οποία, κατά τον ίδιο, φέρουν «μη στρατιωτικό καθεστώς» και 16 απ’ αυτά έχουν εξοπλιστεί κατά παράβαση συνθηκών, πράγμα που σημαίνει ότι, εφόσον έχουν παραβιαστεί οι όροι της αποστρατιωτικοποίησης, έχει, επίσης, ακυρωθεί η προϋπόθεση βάσει της οποίας αυτά τα νησιά δόθηκαν στην Ελλάδα.

Η εκάστοτε κυβέρνηση προσπαθεί ν’ αντιμετωπίσει τον τουρκικό κίνδυνο με πολιτικά και στρατιωτικά μέσα. Ο αρθρογράφος θεωρεί ότι, πέρα απ’ αυτά, η αντιμετώπιση της τουρκικής απειλής δεν θα προέλθει μόνο από τεχνοκρατικούς χειρισμούς, αλλά από ένα ριζικό ανθρωπολογικό μετασχηματισμό των πολιτών σύμφωνα με τις αξίες του αρχαίου ελληνικού και ρωμαϊκού πνεύματος. Η πρόταση δεν είναι ιστορικά πρωτότυπη στο χώρο των πολιτικών ιδεών· τη διατύπωσε ο Φλωρεντίνος πολιτικός στοχαστής και συγγραφέας Niccolò Machiavelli (1469-1527) σε μια εποχή κατά την οποία η Ιταλία ήταν «σκαλωμένη», «χωρίς τάξη», «ληηλατημένη» από τους ξένους εισβολείς, ώστε ο ίδιος αναμένει «ένα συνετό και άξιο ηγεμόνα να δημιουργήσει μια μορφή διακυβέρνησης, που θα τιμούσε τον ίδιο και θα ωφελούσε όλο το λαό αυτής της χώρας [...]» (Ο Ηγεμόνας, 26). Ο Machiavelli είχε μελετήσει τους αρχαίους Έλληνες και Ρωμαίους συγγραφείς, αναζητώντας στα έργα τους πρόσωπα – υποδείγματα αρετής, θάρρους, και σοφίας, που θεωρούσε απαραίτητα για την κοινωνία της εποχής του, την οποία μάστιζαν η διαφθορά και η ιδιοτέλεια.

Προβάλλει επαινετικά το πρόσωπο και τη δράση του Λεύκιου Κοϊγκτίου Κικινάτου (Lucius Quinctius Cincinnatus, π. 519-430 π.Χ.). Ο Κικινάτος διήγε λιτό βίο, καλλιεργώντας ένα μικρό αγρό, από τον οποίο βιοποριζόταν, ώσπου η Σύγκλητος τον όρισε δικτάτορα (Dictator), για να υπερασπιστεί τη Ρώμη. Η πόλη κινδύνευε από τους Αικούους (Aequi), μια ιταλική φυλή εγκατεστημένη επί των Απεννίνων Ορέων, οι οποίοι ήδη πολιορκούσαν τον ύπατο Minucius Esquilinus Augurinus νοτιοανατολικά της Ρώμης. Ο Κικινάτος μετέβη στη Ρώμη, περιεβλήθη την τήβεννο και συγκρότησε στράτευμα, με το οποίο νίκησε τους Αικούους και απελευθέρωσε τον Minucius (458 π.Χ.). Μετά από δεκαέξι μόνο ημέρες παραμονής στο αξίωμα, παραιτήθηκε και επέστρεψε στον αγροτικό βίο.

Ο Machiavelli εκθειάζει το χαρακτήρα και τις αρετές αυτών των αντρών, για τους οποίους ήταν τιμή μόνο να προσφέρουν στην πατρίδα, κι όλα τα κέρδη που θα μπορού-

σαν να αποκομίσουν από τους πολέμους τα διέθεταν για το κοινό καλό. Οι ίδιοι στον ιδιωτικό τους βίο παρέμεναν ταπεινοί, ολιγαρκείς, ευχαριστημένοι με τη φτώχεια τους, υπάκουαν στις αρχές και σέβονταν τους ανωτέρους τους (Discourses, III.25).

Ο Αγησίλαος υπάκουσε στις αρχές της Σπάρτης, όταν τον ανακάλεσαν να την υπερασπιστεί από ένα αντιλακωνικό συνασπισμό ελληνικών πόλεων (αρχές της άνοιξης του 394 π.Χ.). Στις αρχές του καλοκαιριού του 396 π.Χ., ο Αγησίλαος έφτασε στην Έφεσο. Απέρριψε δελεαστικές προτάσεις των Περσών για συμβιβασμό, γιατί «μόνο η πόλη του ήταν αρμόδια να αποφασίσει για την ειρήνη» (Πλούταρχος, Αγησίλαος, 10.7). Διενήργησε νικηφόρες επιχειρήσεις στη Μικρή Φρυγία και Λυδία, με τις οποίες κλόνησε την περσική κυριαρχία στη δυτική Μικρά Ασία. Απέκτησε φήμη, ισχύ, και εξουσία, «ωστόσο δεν επηρεάστηκε από κανένα απ’ αυτά [...], κάνοντας φανερό ότι δε θα προτιμούσε ολόκληρη τη γη αντί της πατρίδας του [...] ούτε κέρδη ανήθικα κι επικίνδυνα [...]» (Ξενοφών, Αγησίλαος, 1). Ο Αγησίλαος δεν υπολόγιζε κόπους, κινδύνους, ούτε την ηλικία και τη σωματική του κατάσταση, «όπου νόμιζε ότι θα ωφελούσε σε κάτι την πατρίδα του, αλλά πίστευε ότι αυτό είναι το καθήκον ενός καλού βασιλιά, να κάνει όσο μπορούσε περισσότερα καλά στους υπηκόους του». Ο Ξενοφώντας ανάμεσα στις μεγάλες αρετές του Αγησίλαου διακρίνει ότι «προπάντων υπηρετούσε τους νόμους» (Αγησίλαος, 7).

Ο ίδιος ικανοποιούνταν περισσότερο όταν πλούτιζαν η πατρίδα και οι στρατιώτες του παρά αυτός (Πλούταρχος, Αγησίλαος, 10.7.), κι «έδειχνε ότι ντρεπόταν κάθε φορά που το κρεβάτι του δεν ήταν χειρότερο από εκείνα των συμπολεμιστών του» (Ξενοφών, Αγησίλαος, 5). Η διακόσμηση και η επίπλωση του σπιτιού του διατηρούνταν σύμφωνα με τα παραδοσιακά σπαρτιατικά ήθη (Πλούταρχος, Αγησίλαος, 19.5-8). Ο Αγησίλαος απέρριπτε τα πλούτη και τις ηδονές (φορούσε πάντα τα ίδια πολυφορεμένα ρούχα), απέφευγε την πολυφαγία και τη μέθη, άντεχε τις καιρικές μεταβολές των εποχών του έτους, και ποτέ δεν αφέθηκε στη μαλθακότητα και τη νωθρότητα (Ξενοφών, Αγησίλαος, 5· Πλούταρχος, Αγησίλαος, 14.1-4).

Η αρχαία ελληνική και ρωμαϊκή παράδοση κληροδοτεί στους σύγχρονους Έλληνες αξίες και τρόπο ζωής: ενεργητικότητα και αποφασιστικότητα στην άσκηση της πολιτικής, ιδιαίτερα της εξωτερικής· ευσυνείδητη προσφορά στην πατρίδα, χωρίς υλικές απολαβές και κέρδη· προάσπιση του κοινού καλού και του δημοσίου συμφέροντος έναντι του ατομικισμού· μετρημένο τρόπο ζωής, μακριά από τους πειρασμούς του υπερκαταναλωτισμού και της καλοπέρασης. Το συγκεκριμένο ανθρωπολογικό πρότυπο είναι αυθεντικό κι η αξία του διαχρονική, διότι σφυρηλατήθηκε μέσα από την τριβή ικανών και χαρισματικών αντρών με σοβαρά ζητήματα του δημοσίου βίου σε εποχές όπου οι προκλήσεις ήταν πολλές και η ανάληψη δράσης επιβεβλημένη. Από τη μελέτη των έργων και των πράξεών τους αποκαλύπτεται το μέγεθος των αρετών τους, οι οποίες είναι επιτακτική ανάγκη να εφαρμοστούν και στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Παναγιώτης Τσάκωνας, «Πρέπει να πάψουμε να παίζουμε μόνο άμυνα», Το Βήμα, 17-5-2020.

Η οικονομική επέκταση της Γερμανίας & ο ανταγωνισμός με τα Αγγλοσαξονικά συμφέροντα καθώς & η αναθεωρητική αμυντική τακτική της Ρωσίας ενδέχεται να αποτελούν τα βασικά αίτια της σημερινής οικονομικής κρίσης

Του Οικονομολόγου κ. Δημητρίου Ζακοντίνου
Π. αντιπροέδρου ΕΛΙΣΜΕ

FELIX QUI POTUIT RERUM COGNOSCERE CAUSAS Βιργίλιος
(Ευτυχείς αυτοί που γνωρίζουν τις αιτίες των πραγμάτων: Βιργίλιος)

Με την κατάρρευση της ΕΣΣΔ & του Ανατολικού συνασπισμού δημιουργήθηκαν άμεσα συνθήκες γεωπολιτικών ανακατατάξεων πράγμα που αποτυπώνεται θαυμάσια στο βιβλίο του συμβούλου του π. Προέδρου των ΗΠΑ Brezinsky "Η Μεγάλη Σκακιέρα".

Σύμφωνα με αυτόν, οι ΗΠΑ θα πρέπει να επιδιώξουν ώστε να κυριαρχήσουν στο χώρο της Ευρασίας, η οποία χαρακτηρίζεται και από πλευράς πρώτων υλών αλλά και από πλευράς ανθρώπινου δυναμικού το "θησαυροφυλάκιο" της υδρογείου, αποκτώντας αρχικά επιρροή στην Ουκρανία αλλά και στις χώρες της κεντρικής Ασίας και του Καυκάσου που τις ονομάζει "Ευρασιατικά Βαλκάνια".

Σήμερα μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι στην Ευρώπη, σε συνεργασία με την ΕΕ το σχέδιο αυτό σε πρώτη φάση εξελίχθηκε ικανοποιητικά.

Εντάχθηκαν σιγά-σιγά στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) και στο ΝΑΤΟ όλα τα πρώην κράτη του ανατολικού συνασπισμού πλησιάζοντας τον κύριο αντικειμενικό στόχο, που δεν ήταν άλλος από την Ουκρανία και δημιουργήθηκαν οι κατάλληλες συνθήκες για την ένταξή της στους παραπάνω οργανισμούς και χωρίς βέβαια να παραβλέπεται για λίγο αργότερα και της Λευκορωσίας, αφού και αυτή με διάφορες μεθοδεύσεις αποκτούσε φιλοδυτική κυβέρνηση.

Ωστόσο πέρα από την Ουκρανία βρίσκεται το αχάνες έδαφος της Ρωσίας και ο αμύθητος πλούτος ενέργειας, στρατηγικών ορυκτών και άλλων πόρων που για να τεθούν στη διάθεση της «φιλελεύθερης» Δύσης θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί ένα παγκόσμιο επεκτατικό και милитаристικό εταιρικό καπιταλιστικό σύστημα όπως αυτό των αγγλοσαξόνων

Όμως υπάρχουν και κάποια γεγονότα που σηματοδοτούν τη μερική διαφοροποίηση αυτού του σχεδίου. Το 2015, η Ρωσική εταιρία GASPROM υπέγραψε συμφωνία με την Γερμανική εταιρία EON, την Αυστριακή OMV, και την Αγγλοολλανδική Royal Dutch Shell για τον διπλασιασμό της μεταφερόμενης ποσότητας φυσικού αερίου μέσω της διαδρομής του North Stream, πράγμα που θα επιτευχθεί με την κατασκευή παράλληλου αγωγού χωρητικότητας 55 δις m3 σε ετήσια βάση.

Στο σημείο αυτό μπορεί να τεθεί το ερώτημα: γιατί η Γερμανία συνέχισε να συνεργάζεται με τη Ρωσική Gasprom, όταν η ίδια αντιπαρτίθετο με τη Ρωσία στο μεγάλο θέμα της Ουκρανίας και όταν η επίθεση του Κιέβου στην περιοχή των αποσχισθεισών επαρχιών του Ντονμπάς είναι

τελικά προς το συμφέρον των Δυτικών καθώς οι πόροι του, συμπεριλαμβανομένης μιας «υψηλά ανεπτυγμένης βιομηχανίας άνθρακα, βιομηχανίας σιδηρούχων μεταλλουργίας, πυκνό δίκτυο μεταφορών, κατασκευής μηχανών, χημικής βιομηχανίας, αλλά και τεράστιες γεωργικές εκτάσεις* καθώς το Διεθνές Δυτικό κεφάλαιο λαχταρά να εκμεταλλευθεί;

Κάτω από αυτές τις συνθήκες & των επιφανειακών επεξηγήσεων, η απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα αν και κάπως παρακινδυνευμένη θα πρέπει να είναι η εξής καθόσον η επιλογή αυτή θα έκανε την Δυτική Ευρώπη να εξαρτάται ενεργειακά όλο και περισσότερο από τη Ρωσία με το δεδομένο ότι τα κοιτάσματα της Βόρειας Θάλασσας από τα οποία προμηθεύεται το 35% της ενέργειας που καταναλίσκει όλο και εξασθενούν ενώ λύση, μέσω της μεταφοράς L.N.G. (υγροποιημένο Φ.Α.) εκτός του ότι είναι ακριβό, θα χρειαζόντουσαν νέες υποδομές σημαντικού κόστους. Έτσι λοιπόν, η συγκεκριμένη συμφωνία είχε καθαρά γεωπολιτικό χαρακτήρα, καθόσον αφενός ο διπλασιασμός της χωρητικότητας του North Stream θα έδινε τη δυνατότητα στη Ρωσία να εξυπηρετεί τους Δυτικούς πελάτες της, ενώ ταυτόχρονα θα μπορούσε να απενεργοποιεί τους αγωγούς Φ.Α. που διέρχονται από την Ουκρανία στους οποίους υπάρχουν αμερικανικά συμφέροντα, αφετέρου καθιστούσε τη Γερμανία που αποτελεί την κυρίαρχη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση αυτομάτως και ενεργειακό κόμβο.

Έτσι το θέμα αποκτά άλλη διάσταση και φυσικά το δέχεται ασμένως, πράγμα που μπορεί να ερμηνευθεί ότι η στρατηγική της Γερμανίας είναι προσανατολισμένη στον έλεγχο της Ευρώπης.

Υπόψιν ότι οι Γερμανικές εταιρίες κυριαρχούν σε μεγάλο μέρος των δικτύων παροχής ενέργειας και κοινής ωφελείας σε όλη την Δ. Ευρώπη, κυρίως μέσω της Γερμανικής EON, η οποία έχει ανάλογες θυγατρικές σε 12 χώρες της Ευρώπης και βέβαια σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να παραβλέπεται η σημαντική δραστηριότητα των Γερμανικών εταιριών RWE και BASF με αντίστοιχο αντικείμενο και που διαθέτουν σημαντικότερα δίκτυα υποδομών.

*σύμφωνα με το αυστραλιανό ινστιτούτο "Oakland" οι αμερικανικές γεωργικές επιχειρήσεις Dupont Cargill καθώς και η αγορασθείσα από την γερμανική Bayer, Monsanto έχουν αποκτήσει δικαιώματα εκμετάλλευσής σε 170k km3.

Συνέχεια στην σελίδα 26

Παράνομοι μετανάστες. Ο πολιορκητικός κριός της Τουρκίας

Του Αντιστρατήγου ε.α. Γεωργίου Επιτηδείου

Το πρόσφατο περιστατικό με τους μετανάστες που εγκλωβίστηκαν σε νησίδα του Έβρου, έφερε στην επιφάνεια, για μία ακόμη φορά, την προσπάθεια της Τουρκίας να χρησιμοποιήσει τους παράνομους μετανάστες, ως μέσον ασκήσεως επιθετικής πολιτικής εναντίον της χώρας μας. Μετά την παταγώδη αποτυχία της, τον Μάρτιο 2020, να προωθήσει μαζικά στην ελληνική πλευρά του Έβρου χιλιάδες τέτοιους μετανάστες, η Τουρκία, έχει αναβαθμίσει τις μεθοδεύσεις της.

Νέα πολιτική προωθήσεως παρανόμων μεταναστών στην Ελλάδα

Προκειμένου να επιτύχει τον στόχο της, προσαρμόζει συνεχώς την τακτική της. Σε ότι αφορά τον Έβρο, προωθεί και εγκαταλείπει ομάδες μεταναστών σε νησίδες οι οποίες, είτε ανήκουν στην Ελλάδα, είτε ανήκουν στην Τουρκία. Εάν η νησίδα ανήκει στην Ελλάδα, είναι προφανές, ότι έχουμε την υποχρέωση να τους παραλάβουμε και να εξετάσουμε το ενδεχόμενο χορηγήσεως Ασύλου. Εάν δεν ενεργήσουμε κατ' αυτόν τον τρόπο, αυτομάτως, θέτουμε υπό αμφισβήτηση την κυριαρχία μας επί της νησίδος. Σε κάθε περίπτωση, η Τουρκία έχει επιτύχει τον σκοπό της. Την προώθηση στην Ελλάδα αριθμού παρανόμων μεταναστών, τους οποίους, η χώρα μας, σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο, δεν μπορεί ούτε να επαναπροωθήσει, ούτε να τους επιτρέψει να την εγκαταλείψουν και να μεταβούν σε άλλη χώρα. Εάν η νησίδα ανήκει στην Τουρκία, εφαρμόζει άλλη τακτική. Παρά το γεγονός ότι αναγνωρίζεται από τον ΟΗΕ ως Ασφαλής χώρα, αρνείται να επιτρέψει στους μετανάστες το δικαίωμα να υποβάλουν στην Τουρκία Αίτηση Διεθνούς Προστασίας, να ζητήσουν δηλαδή Άσυλο, όπως είναι υποχρεωμένη να κάνει σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο. Αντιθέτως, εκδίδει αποφάσεις απελάσεως, τους προωθεί στα σύνορα, τους εγκαταλείπει στη νησίδα και τους ωθεί, με την βία, να έλθουν στην Ελλάδα. Επειδή οι κινήσεις αυτές είναι οργανωμένες, οι παράνομοι μετανάστες τηλεφωνούν σε διάφορες διεθνείς Οργανώσεις Προστασίας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αναφέροντας ότι βρίσκονται σε ελληνικό έδαφος. Αυτές, με την σειρά τους, επιτυγχάνουν να «ευαισθητοποιήσουν» το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) που ζητά από την Ελλάδα να παραλάβει τους μετανάστες, με αποτέλεσμα να υποχρεωθεί η χώρα μας να αποδείξει ότι το έδαφος στο οποίο βρίσκονται δεν είναι ελληνικό. Επειδή η διαδικασία αυτή είναι χρονοβόρος, υποχρεώνεται η Ελλάδα να τους παραλάβει, διότι της ασκούνται πιέσεις για ανθρωπιστικούς λόγους.

Ανάλογη είναι η πρακτική που εφαρμόζεται και στα νησιά του Αιγαίου. Η Τουρκία εγκαταλείπει τα πλοία και τις λέμβους με τους παράνομους μετανάστες είτε εντός των ελληνικών χωρικών υδάτων, είτε σε διεθνή ύδατα, εντός της περιοχής στην οποία, η ευθύνη για Έρευνα και Διάσωση ανήκει στην Ελλάδα. Στις περισσότερες από

τις περιοχές αυτές, η Τουρκία αμφισβητεί την παραπάνω αρμοδιότητα της Ελλάδος και την διεκδικεί για τον εαυτό της. Κατά συνέπεια, η Ελλάδα τίθεται προ του διλήμματος είτε να περισυλλέξει τους παρανόμους μετανάστες οι οποίοι, συνήθως, βυθίζουν τις λέμβους που τους μεταφέρουν, είτε να μη το πράξει, οπότε, εμμέσως αποδέχεται, ότι η αρμοδιότητα για Έρευνα και Διάσωση στην υπ' όψην περιοχή ανήκει στην Τουρκία.

Κατά το τελευταίο τρίμηνο, η Τουρκία επιδιώκει να πλήξει τον τουρισμό των νησιών του Αιγαίου, στέλνοντας σε αυτά, με κάθε δυνατό τρόπο, μεγάλο αριθμό παρανόμων μεταναστών. Το πρόβλημα δημιουργείται όχι μόνον από εκείνους που εντοπίζονται και περισυλλέγονται, αλλά, κυρίως, από εκείνους που αποβιβάζονται λαθραίως, αποφεύγουν την σύλληψη και κατόπιν διασκορπίζονται στο νησί. Χαρακτηριστικά είναι τα περιστατικά στην Ρόδο. Τον Μάιο αποβιβάστηκαν με λέμβο παράνομοι μετανάστες στην οργανωμένη παραλία της Τσαμπίκας, καταδιωκόμενοι από Έλληνες και ξένους παραθεριστές. Τον Ιούνιο και Ιούλιο συνέβη το ίδιο, σε κολπίσκο της ΝΔ Ρόδου, στον κόλπο της Καλλιθέας, και στην παραλία της Τσαμπίκας. Τον Αύγουστο, αποβιβάστηκαν παράνομοι μετανάστες στην ακτή της Καλαβάργδας (ΒΔ πλευρά του νησιού) και εξαφανίστηκαν στο παρακείμενο δάσος. Επειδή είναι ανεξέλεγκτοι, αναμένεται να διαπράξουν παράνομες ενέργειες (κλοπές, διαρρήξεις, επιθέσεις σε τουρίστες, παρενοχλήσεις και βιασμούς τουριστριών). Με τις ενέργειες αυτές δυσφημίζονται τα νησιά μας και αποθαρρύνονται οι μελλοντικοί επισκέπτες τους.

Επί πλέον, οι Τούρκοι κατηγορούν την Ελλάδα είτε ότι «ρίχνει στην θάλασσα» τους παράνομους μετανάστες, είτε ότι τους επαναπροωθεί βιαίως και παράνομα. Δυστυχώς, η προπαγάνδα αυτή, βρίσκει απήχηση σε ορισμένους «ανθρωπιστές», όχι μόνον ξένους, αλλά και Έλληνες, όπως ο κ. Ιάσων Αποστολόπουλος, ο οποίος, σε ομιλία του στο Ευρωκοινοβούλιο, δεν δίστασε να ισχυρισθεί, μεταξύ των άλλων, πως «Οι ελληνικές αρχές απαγάγουν πρόσφυγες που έχουν ήδη φτάσει στις ελληνικές ακτές και τους πετάνε πάλι στην ανοικτή θάλασσα. Δεν τους καταγράφουν. Τους κρατάνε σε μυστικά μέρη, κατάσχουν τα υπάρχοντά τους, ως επί το πλείστον κινητά τηλέφωνα και διαβατήρια. Τους μεταφέρουν σε σκάφη του Λιμενικού, τους βάζουν σε φουσκωτό χωρίς μηχανές και εν τέλει τους παρατάνε στην ανοιχτή θάλασσα, χωρίς τροφή, νερό ή οποιοδήποτε μέσο για να καλέσουν σε βοήθεια, γιατί τους έχουν πάρει τα τηλέφωνα».

Τι πρέπει να κάνουμε

Η πρώτη και βασικότερη μέριμνά μας, πρέπει να είναι η συνεχής και αποτελεσματική επιτήρηση των χερσαίων και θαλασσιών συνόρων μας, ώστε να αποτρέπουμε τις προσπάθειες των Τούρκων να προωθήσουν παράνομους μετανάστες στον Έβρο και τα νησιά. Θα πρέπει επίσης να

επιδεικνύουμε ετοιμότητα και φαντασία ώστε να αντιμετωπίσουμε τις ευρηματικές μεθόδους με τις οποίες οι τουρκικές Μυστικές Υπηρεσίες προσπαθούν να τους προωθήσουν. Πρόσφατα εξουδετερώθηκε προσπάθεια να εισέλθουν στην Ελλάδα άτομα κρυμμένα σε ειδικά διαμορφωμένη κρύπτη αυτοκινήτου.

Επιβάλλεται επίσης να συλλαμβάνονται οι διακινητές και να τιμωρούνται παραδειγματικά, ώστε, να μην είναι σε θέση να επαναδραστηριοποιηθούν. Με τον ίδιο τρόπο, πρέπει να εξουδετερώνονται τα κυκλώματα των Ελλήνων και των αλλοδαπών συνεργατών τους.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στις αρμοδιότητες των ελληνικών Αρχών του Λιμενικού και της Αστυνομίας και στην σχέση τους με τον FRONTEX. Οι υπηρετούντες στον Οργανισμό αυτόν, δέχονται πιέσεις από τους προϊσταμένους τους στην ΕΕ να μην επιτρέπουν στο Λιμενικό, την Αστυνομία και τους Συνοριοφύλακες, να απωθούν τους παρανόμους μετανάστες που επιδιώκουν να εισέλθουν λαθραία στην Ελλάδα, αλλά, απλώς, να τους καταγράφουν. Πρέπει να καταστεί σαφές, ότι **η ευθύνη για την ασφάλεια των συνόρων της Ελλάδος ανήκει στην χώρα μας** και όχι σε κάποια Υπηρεσία της ΕΕ. Αυτή, οφείλει να έχει επικουρικό ρόλο.

Επιβάλλεται να αναθεωρήσουμε την πολιτική χορηγήσεως Ασύλου. Όπως προαναφέρθηκε, ο ΟΗΕ θεωρεί την Τουρκία ασφαλή χώρα οπότε, αυτή, οφείλει να χορηγεί Άσυλο, σε πρόσφυγες από την Συρία. Εμείς δεν έχουμε ανάλογη υποχρέωση, για όσους προέρχονται από την Τουρκία. Πρέπει, συνεπώς, να είμαστε φειδωλοί στην χορήγηση Ασύλου και να τους επαναπέμπουμε στην Τουρκία το ταχύτερον. Άλλωστε, η συντριπτική πλειοψηφία των παρανόμων μεταναστών που προωθεί η Τουρκία είναι Αφγανοί, Πακιστανοί, Αφρικανοί, από το Μπαγκλαντές, την Αίγυπτο, χώρες στις οποίες δεν διεξάγονται πολεμικές επιχειρήσεις, ούτε συνορεύουν με την Ελλάδα. Πρέπει επίσης να αναπροσαρμόσουμε την φιλοσοφία της χορηγήσεως Ασύλου σε ασυνόδευτους ανηλίκους. Εάν δεν αλλάξουμε τακτική, προσκαλούμε ουσιαστικά, να έλθουν από την Τουρκία, όλους όσους βρίσκονται νόμιμα ή παράνομα σε αυτή.

Άμεση κατάργηση των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΚΥΤ) των νησιών (Λέσβου, Χίου, Σάμου, Λέρου, Κω) και του Φυλακίου Έβρου.

Τα Κέντρα αυτά έχουν δημιουργηθεί, εις πείσμα της σύσσωμης και έντονης αντιδράσεως των τοπικών κοινωνιών, οι οποίες έχουν αντιληφθεί έγκαιρα τους κινδύνους που εγκυμονούνται από την παρουσία των δομών αυτών. Παρά το ότι η αποστολή τους είναι η για περιορισμένο χρόνο «φιλοξενία των ξένων υπηκόων που ήρθαν στην Ελλάδα χωρίς τις απαραίτητες νομικές διατυπώσεις (παράνομα δηλαδή), προκειμένου να εφαρμοσθούν οι διαδικασίες πρώτης υποδοχής μέσα στα όρια της περιφερειακής δικαιοδοσίας τους», έχουν εξελιχθεί σε χώρους μόνιμης εγκαταστάσεως και παραμονής των παρανόμων μεταναστών

που προωθούνται από την Τουρκία.

Πέραν των παραβατικών δραστηριοτήτων στις οποίες ενδέχεται να εμπλακούν ορισμένοι από τους διαμένοντες στα ΚΥΤ, υπάρχει και ο κίνδυνος «γκετοποίησης» των δομών, με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Ο μεγαλύτερος όμως κίνδυνος προέρχεται από την βεβαιότητα ότι, τα ΚΥΤ, θα εξελιχθούν σε κάτι ανάλογο με τους παλιούς τουρκοκυπριακούς θύλακες στις πόλεις της Κύπρου. Στους χώρους αυτούς υπάρχουν, από τον καιρό της ειρήνης, μεταξύ των άλλων, πράκτορες των Μυστικών Υπηρεσιών της Τουρκίας, καθώς και Τζιχαντιστές τρομοκράτες, που αναμένουν την διαταγή να δράσουν. Σε περίοδο Επιχειρήσεων θα αποτελέσουν καταφύγιο και ορμητήριο των τουρκικών Ειδικών Δυνάμεων που θα πραγματοποιήσουν δολιοφθορές, θα δώσουν πληροφορίες στρατιωτικού ενδιαφέροντος, θα οργανώσουν τους κατοίκους των ΚΥΤ και, σε περίπτωση τουρκικής εισβολής, θα επιτεθούν εναντίον των αμυνόμενων ελληνικών Δυνάμεων. Αυτές, τότε, θα υποχρεωθούν να εξαλείψουν τους προαναφερθέντες θύλακες, παράλληλα με την προσπάθεια αποκρούσεως της τουρκικής επιθέσεως. Στα ΚΥΤ όμως διαμένουν γυναίκες και παιδιά, οπότε, **η Ελλάδα θα κατηγορηθεί για εγκλήματα πολέμου**, διότι θα προσβάλει περιοχές στις οποίες υπάρχουν άμαχοι. Τα ΚΥΤ, συνεπώς, επιβάλλεται να καταργηθούν. Μέχρι τότε, πρέπει να επιτηρούνται και να ελέγχονται αυστηρά οι δραστηριότητες των ενοίκων τους.

Επίλογος

Την τελευταία δεκαετία, η Τουρκία χρησιμοποιεί τους παράνομους μετανάστες προκειμένου να επιτύχει στόχους της Εξωτερικής Πολιτικής της. Ο Ερντογάν, εκβιάζει την ΕΕ πως, εάν δεν ικανοποιήσει τα παράλογα αιτήματά του, θα «πλημμυρίσει» με λαθρομετανάστες την Ευρώπη. Ταυτόχρονα απειλεί με αντίποινα την Ελλάδα, η οποία, ως χώρα εισόδου στην ΕΕ, προσπαθεί να εμποδίσει την ανεξέλεγκτη πρόσβαση σ' αυτή. Οι λύσεις του προβλήματος που αντιμετωπίζουμε, είναι απλές και προφανείς. Χρειάζεται όμως θάρρος και αποφασιστικότητα προκειμένου να εφαρμοσθούν. Η Κυβέρνηση οφείλει να παραμερίσει τις ιδεολογικές εμμονές, τις αγκυλώσεις και τις πολιτικές φοβίες του παρελθόντος που μας έφεραν στην τραγική σημερινή κατάσταση και να ενεργήσει όπως επιβάλλει το εθνικό συμφέρον.

Στην Ελλάδα, στην οποία η υπογεννητικότητα έχει ήδη δημιουργήσει τον κίνδυνο να μετατραπούν οι Έλληνες σε μειοψηφία στην χώρα τους και να αντικατασταθεί ο ελληνικός πληθυσμός από αλλοδαπούς, είναι ανεπίτρεπτο να ανεχόμαστε την δημιουργία Πέμπτης Φάλαγγος, η οποία θα προετοιμάσει το έδαφος για την «βελούδινη» κατάληψη της χώρας από τους ξένους και την υποταγή της σ' αυτούς.

Η ανοχή αυτής της καταστάσεως, δεν είναι πολιτική αφέλεια, ούτε αβίαστο λάθος. **Είναι έγκλημα κατά του Έθνους των Ελλήνων.**

Αθήνα Αύγουστος 2022

Illegal immigration is crisis for our country. It is an open door for drugs, criminals, and potential terrorists to enter our country. It is straining our economy, adding costs to our judicial, healthcare, and education systems.

Timothy Murphy Ιρλανδός ηθοποιός

Η Ουκρανία είναι η τελευταία καταστροφή Neocon

Του κ. Jeffrey D. Sachs
Καθηγητού Columbia University

Ο πόλεμος στην Ουκρανία είναι η κορύφωση ενός 30ετούς εγχειρήματος του αμερικανικού νεοσυντηρητικού(neoconservative) κινήματος. Η κυβέρνηση Μπάιντεν είναι γεμάτη με τα ίδια νεοσυντηρητικά που υποστήριζαν τους πολέμους επιλογής των ΗΠΑ στη Σερβία (1999), στο Αφγανιστάν (2001), στο Ιράκ (2003), στη Συρία (2011), στη Λιβύη (2011) και που έκαναν τόσα πολλά για να προκαλέσουν τη Ρωσία. Εισβολή στην Ουκρανία. Το ιστορικό των νεοσυντηρητικών είναι ένα ιστορικό καταστροφής που δεν μετριάστηκε, ωστόσο ο Μπάιντεν έχει στελεχωσει την ομάδα του με νεοσυντηρητικούς. Ως αποτέλεσμα, ο Μπάιντεν οδηγεί την Ουκρανία, τις ΗΠΑ και την Ευρωπαϊκή Ένωση προς μια ακόμη γεωπολιτική καταστροφή. Εάν η Ευρώπη έχει κάποια διορατικότητα, θα διαχωριστεί από αυτές τις καταστροφές της εξωτερικής πολιτικής των ΗΠΑ.

Η προοπτική των νεοσυντηρητικών βασίζεται σε μια πρωταρχική λανθασμένη υπόθεση: ότι η στρατιωτική, οικονομική, τεχνολογική και οικονομική υπεροχή των ΗΠΑ τους επιτρέπει να υπαγορεύουν όρους σε όλες τις περιοχές του κόσμου.

Το κίνημα των νεοσυντηρητικών εμφανίστηκε τη δεκαετία του 1970 γύρω από μια ομάδα δημόσιων διανοούμενων, αρκετοί από τους οποίους επηρεάστηκαν από τον πολιτικό επιστήμονα του Πανεπιστημίου του Σικάγο Leo Strauss και τον κλασικιστή του Πανεπιστημίου Yale, Donald Kagan. Οι ηγέτες των Neocon περιλάμβαναν τους Norman Podhoretz, Irving Kristol, Paul Wolfowitz, Robert Kagan (γιος του Donald), Frederick Kagan (γιος του Donald), Victoria Nuland (σύζυγος του Robert), Elliott Cohen, Elliott Abrams και Kimberley Allen Kagan (σύζυγος του Frederick).

Το κύριο μήνυμα των νεοσυντηρητικών είναι ότι οι ΗΠΑ πρέπει να κυριαρχήσουν σε στρατιωτική ισχύ σε κάθε περιοχή του κόσμου και πρέπει να αντιμετωπίσουν τις ανερχόμενες περιφερειακές δυνάμεις που θα μπορούσαν κάποια μέρα να αμφισβητήσουν την παγκόσμια ή περιφερειακή κυριαρχία των ΗΠΑ, με σημαντικότερες Ρωσία και Κίνα. Για το σκοπό αυτό, η αμερικανική στρατιωτική δύναμη θα πρέπει να τοποθετηθεί εκ των προτέρων σε εκατοντάδες στρατιωτικές βάσεις σε όλο τον κόσμο και οι ΗΠΑ θα πρέπει να είναι έτοιμες να ηγηθούν των πολέμων της επιλογής τους, όπως απαιτείται. Τα Ηνωμένα Έθνη πρέπει να χρησιμοποιούνται από τις ΗΠΑ μόνο όταν είναι χρήσιμα για τους σκοπούς των ΗΠΑ.

Αυτή η προσέγγιση διατυπώθηκε πρώτα από τον Paul Wolfowitz στο προσχέδιο του Defence Policy Guidance (DPG) που γράφτηκε για το Υπουργείο Άμυνας το 2002. Το προσχέδιο ζητούσε την επέκταση του δικτύου ασφαλείας υπό την ηγεσία των ΗΠΑ στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη παρά τη ρητή υπόσχεση του Γερμανού Υπουργού Εξωτερικών Hans-Dietrich Genscher το 1990 ότι

η γερμανική ενοποίηση δεν θα ακολουθηθεί από τη διεύρυνση του NATO προς τα ανατολικά. Ο Wolfowitz τάχθηκε επίσης υπέρ των αμερικανικών πολέμων της επιλογής, υπερασπιζόμενος το δικαίωμα της Αμερικής να ενεργεί ανεξάρτητα, ακόμη και μόνη της, ως απάντηση σε κρίσεις που προκαλούν ανησυχία για τις ΗΠΑ. Σύμφωνα με τον στρατηγό Wesley Clark, ο Wolfowitz είχε ήδη ξεκαθαρίσει στον Clark τον Μάιο του 1991 ότι οι ΗΠΑ θα ηγούνταν των επιχειρήσεων αλλαγής καθεστώτος στο Ιράκ, στη Συρία και άλλους πρώην σοβιετικούς συμμάχους.

Οι νεοσυντηρητικοί υποστήριζαν τη διεύρυνση του NATO προς την Ουκρανία ακόμη και πριν γίνει επίσημη πολιτική των ΗΠΑ υπό τον Τζορτζ Μπους νεότερο το 2008. Θεωρούσαν την ένταξη της Ουκρανίας στο NATO ως κλειδί για την περιφερειακή και παγκόσμια κυριαρχία των ΗΠΑ. Ο Ρόμπερτ Κάγκαν εξήγησε την υπόθεση των νεοσυντηρητικών για τη διεύρυνση του NATO τον Απρίλιο του 2006:

Οι Ρώσοι και οι Κινέζοι δεν βλέπουν τίποτα φυσικό στις «έγχρωμες επαναστάσεις» της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Μόνο πραξικοπήματα που υποστηρίζονται από τη Δύση που έχουν σχεδιαστεί για να προωθήσουν τη δυτική επιρροή σε στρατηγικά ζωτικής σημασίας μέρη του κόσμου. Τόσο λάθος κάνουν; Μήπως η επιτυχής απελευθέρωση της Ουκρανίας, που προτρέπεται και υποστηρίζεται από τις δυτικές δημοκρατίες, δεν είναι παρά το προοίμιο για την ενσωμάτωση αυτού του έθνους στο NATO και την Ευρωπαϊκή Ένωση – με λίγα λόγια, η επέκταση της δυτικής φιλελεύθερης ηγεμονίας;

Ο Κάγκαν αναγνώρισε τις τρομερές συνέπειες της διεύρυνσης του NATO. Επικαλείται έναν ειδικό που είπε ότι «το Κρεμλίνο ετοιμάζεται για τη “μάχη για την Ουκρανία” με κάθε σοβαρότητα». Οι νεοσυντηρητικοί επιδίωκαν αυτή τη μάχη. Μετά την πτώση της Σοβιετικής Ένωσης, τόσο οι ΗΠΑ όσο και η Ρωσία θα έπρεπε να είχαν αναζητήσει μια ουδέτερη Ουκρανία, ως συνετό ρυθμιστή και δικλείδα ασφαλείας. Αντίθετα, οι νεοσυντηρητικοί ήθελαν την «ηγεμονία» των ΗΠΑ, ενώ οι Ρώσοι ανέλαβαν τη μάχη εν μέρει στην άμυνα και εν μέρει από τις δικές τους αυτοκρατορικές αξιώσεις επίσης. Οι αποχρώσεις του πολέμου της Κριμαίας (1853-6), όταν η Βρετανία και η Γαλλία προσπάθησαν να αποδυναμώσουν τη Ρωσία στη Μαύρη Θάλασσα μετά τις ρωσικές πιέσεις στην Οθωμανική αυτοκρατορία.

Ο Κάγκαν έγραψε το άρθρο, ως ιδιώτης, ενώ η σύζυγός του Βικτόρια Νούλαντ ήταν πρέσβης των ΗΠΑ στο NATO υπό τον Τζορτζ Μπους Τζούνιορ. Εκτός από την πρέσβειρα του Μπους στο NATO, η Νούλαντ ήταν Βοηθός Υπουργός Εξωτερικών του Μπαράκ Ομπάμα για Ευρωπαϊκές και Ευρασιατικές Υποθέσεις το 2013-17, όπου συμμετείχε στην ανατροπή του φιλορώσου προέδρου της Ουκρανίας Βίκτορ Γιανουκόβιτς και τώρα υπηρετεί ως υφυπουργός του Μπάιντεν. Κράτος που καθοδηγεί την πολιτική των ΗΠΑ έναντι του πολέμου στην Ουκρανία.

Στη «μάχη για την Ουκρανία», οι νεοσυντηρητικοί ήταν έτοιμοι να προκαλέσουν στρατιωτική σύγκρουση με τη Ρωσία επεκτείνοντας το NATO παρά τις έντονες αντιρρήσεις της Ρωσίας, επειδή πιστεύουν διακαώς ότι η Ρωσία θα ηττηθεί από τις οικονομικές κυρώσεις των ΗΠΑ και τα όπλα του NATO.

Η προοπτική των νεοσυντηρητικών βασίζεται σε μια πρωταρχική λανθασμένη υπόθεση: ότι η στρατιωτική, οικονομική, τεχνολογική και οικονομική υπεροχή των ΗΠΑ τους επιτρέπει να υπαγορεύουν όρους σε όλες τις περιοχές του κόσμου. Είναι μια θέση τόσο αξιοσημείωτης ύβρεως όσο και αξιοσημείωτης περιφρόνησης των αποδεικτικών στοιχείων. Από τη δεκαετία του 1950, οι ΗΠΑ εμπόδισαν ή ηττήθηκαν σχεδόν σε όλες τις περιφερειακές συγκρούσεις στις οποίες συμμετείχαν.

Το Ινστιτούτο για τη Μελέτη του Πολέμου (ISW), μια δεξαμενή σκέψης νεοσυντηρητικών υπό την ηγεσία της Κίμπερλι Άλεν Κάγκαν (και με την υποστήριξη ενός who's who αμυντικών εργολάβων όπως η General Dynamics και η Raytheon), συνεχίζει να υπόσχεται μια ουκρανική νίκη. Όσον αφορά τις προόδους της Ρωσίας, το ISW έδωσε ένα χαρακτηριστικό σχόλιο: «Ανεξάρτητα από το ποια πλευρά κατέχει την πόλη [του Sievierodonetsk], η ρωσική επίθεση σε επιχειρησιακό και στρατηγικό επίπεδο πιθανότατα θα έχει κορυφωθεί, δίνοντας στην Ουκρανία την ευκαιρία να επανεκκινήσει την επιχειρησιακή της- επίπεδο αντεπιθέσεων για να απωθήσουν τις ρωσικές δυνάμεις».

Ωστόσο, τα επιτόπια γεγονότα υποδηλώνουν το αντίθετο. Οι οικονομικές κυρώσεις της Δύσης είχαν μικρό αρνητικό αντίκτυπο στη Ρωσία, ενώ η επίδρασή τους «μπούμερανγκ» στον υπόλοιπο κόσμο ήταν μεγάλη. Επιπλέον, η ικανότητα των ΗΠΑ να ανεφοδιάζουν την Ουκρανία με πυρομαχικά και όπλα παρεμποδίζεται σοβαρά από την περιορισμένη παραγωγική ικανότητα της Αμερικής και τις σπασμένες αλυσίδες εφοδιασμού. Η βιομηχανική ικανότητα της Ρωσίας, φυσικά, είναι νάνος εκείνης της Ουκρανίας. Το ΑΕΠ της Ρωσίας ήταν περίπου 10πλάσιο από αυτό της Ουκρανίας πριν από τον πόλεμο, και η Ουκρανία έχει χάσει τώρα μεγάλο μέρος της βιομηχανικής της ικανότητας στον πόλεμο.

Το πιο πιθανό αποτέλεσμα της τρέχουσας μάχης είναι ότι η Ρωσία θα κατακτήσει ένα μεγάλο τμήμα της Ουκρανίας, αφήνοντας ίσως την Ουκρανία κλειστή ή σχεδόν έτσι. Η απογοήτευση θα αυξηθεί στην Ευρώπη και τις ΗΠΑ με τις στρατιωτικές απώλειες και τις στασιμοπληθωριστικές συνέπειες του πολέμου και των κυρώσεων. Τα αρνητικά αποτελέσματα θα μπορούσαν να είναι καταστροφικά, εάν ένας δεξιός δημαγωγός στις ΗΠΑ ανέβει στην εξουσία (ή στην περίπτωση του Τραμπ, επιστρέψει στην εξουσία) υποσχόμενος να αποκαταστήσει τη ξεθωριασμένη στρατιωτική δόξα της Αμερικής μέσω επικίνδυνης κλιμάκωσης.

Αντί να ρισκάρουμε αυτή την καταστροφή, η πραγματική λύση είναι να τερματιστούν οι νεοσυντηρητικές φαντασιώσεις των τελευταίων 30 ετών και να επιστρέψουν η Ουκρανία και η Ρωσία στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, με το NATO να δεσμεύεται να τερματίσει τη δέσμευσή του για τη διεύρυνση προς Ανατολάς με την Ουκρανία και τη Γεωργία σε αντάλλαγμα μια βιώσιμη ειρήνη που σέβεται και προστατεύει την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα της Ουκρανίας.

Οι Προβληματισμοί του Εκδότη Συνέχεια από την σελ.2

Τέλος, σε μαγνητοσκοπημένο διάγγελμά του την 21/9, ο πρόεδρος της Ρωσίας Βλαντιμίρ Πούτιν ανακοίνωσε μερική επιστράτευση εφέδρων, με στόχο την απελευθέρωση του Ντονμπάς, όπως είπε, καθόσον «η Δύση σκοπεύει να καταστρέψει τη Ρωσία κι ότι προσπάθησε να μετατρέψει το λαό της Ουκρανίας σε τροφή για κανόνια. Οι πολίτες των Λαϊκών Δημοκρατιών του Ντονέτσκ και του Λουγκάνσκ, της Χερσώνας και της Ζαπορίζια και άλλων περιοχών είναι ελεύθερες από το ναζιστικό καθεστώς», σημαντικές εξελίξεις, που μπορεί, κατά ορισμένους αναλυτές, να οδηγήσουν σε γενικευμένη σύρραξη και ενδεχομένως σε παγκόσμιο πόλεμο.

Σε ό,τι αφορά τώρα την Τουρκία θα είμαι περιληπτικός, αφού υπάρχουν πολλά άρθρα στο περιοδικό που αναφέρονται στα εθνικά μας θέματα με την Τουρκία. Έτσι θα λέγαμε ότι η Τουρκία έχει εξαπολύσει ένα υβριδικό πόλεμο απίστευτης έντασης, πρωτοφανούς κλιμάκωσης και μεγίστης αισχρότητας. Απειλές, προκλήσεις, ύβρεις και νέα αφηγήματα, απύθμενου ψεύδους και υποκρισίας. Οι πάντες απειλούν, κυβέρνηση και αντιπολίτευση με χυδαίους και αγοραίους όρους, που δεν έχουν συμβεί άλλη φορά στο παγκόσμιο γίγνεσθαι. Ούτε οι Ναζί δεν χρησιμοποιούσαν τέτοιους όρους προ της έναρξης του Β'Π.Π. Μας απειλούν με προληπτικό πρώτο κτύπημα (λένε, θα έλθουμε μια νύχτα ξαφνικά) και αφού μας πνίξουν στο αίμα θα πάρουν τα ελληνικά νησιά, που είναι υπό κατοχή, που κατέλαβε η Ελλάδα (δεν λένε πότε, ούτε πόσα νησιά θέλουν), ότι η Ελλάδα προκαλεί, παραβιάζει τα σύνορα, δεν έρχεται σε διάλογο και ότι η Ελλάδα δεν πήρε το μάθημά της 100 χρόνια πριν (1922) και θα το μάθει ξανά. Καθάρη περίπτωση αντιστροφής της πραγματικότητας, αφού αυτά που μας κατηγορούν είναι αυτά που κάνουν σε καθημερινή βάση. Δηλαδή έχουν ξεπεράσει κάθε όριο ανθρωπίνης λογικής και όλα αυτά ανάγονται στην σφαίρα της ψυχιατρικής. Με αυτή την ρητορική μίσους και άκρατο εθνικισμού εθίζουν τον λαό τους στο μίσος και στο δηλητήριο κατά των Ελλήνων, αυτοεγλωβιζόμενοι όμως όλοι οι πολιτικοί τους σε αυτό το αδιέξοδο, που δεν θα μπορούν να κάνουν πίσω. Θεωρούν ότι με την απειλή χρήση βίας, θα κάμψουν τις αντιστάσεις της ελληνικής ηγεσίας, η οποία θα αποδεχθεί τους όρους υποταγής που θέλουν α μας επιβάλλουν, ο δε ελληνικός λαός, θεωρούν ότι θα εθιστεί στον μιθριδατισμό, στο δηλητήριο του φόβου και της δειλίας και θα υποταχθεί εύκολα. Μάλιστα ο πρόεδρος Ερντογάν, από το βήμα του ΟΗΕ (20/9), σε μια αισχρή και χυδαία επίδειξη μίσους, ψευδολογίας, συκοφαντιών, κατηγορήσε την Ελλάδα, ότι πνίγει σκόπιμα πρόσφυγες στο Αιγαίο, δείχνοντας φωτογραφίες δύο μικρών παιδιών που είχαν πνιγεί, στοχεύοντας στο θυμικό, κατηγορώντας την Ελλάδα, ότι διαπράττει εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας. Δεν αναφέρθηκε στα νησιά, καθόσον το αφήγημά του περί, αποστρατικοποίησης, απειλής προς Τουρκία, αμφισβήτησης κυριαρχίας και κατοχής από την Ελλάδα, δεν μπορεί να περάσει από τον ΟΗΕ.

Η κατάσταση είναι κρίσιμη και εκτιμάται ότι όλα μπορούν να συμβούν, ακόμη και πολεμική σύρραξη, με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Όμως ο Ελληνικός λαός διαθέτει υψηλό φρόνημα, ηθικό, εμπιστοσύνη στις Ένοπλες Δυνάμεις του και αν χρειαστεί, όλοι μαζί ενωμένοι, θα φανούμε αντάξιοι των προγόνων μας και της ιστορίας μας.

Τέλος θα πρέπει, να συμπεριληφθεί στην Υψηλή Στρατηγική της πατρίδας, ως ένα ακόμη όπλο στην αποτρεπτική μας φαρέτρα και το «Συντριπτικό Πρώτο Πλήγμα», όπως σωστά είχε πρωτοεπισημάνει ο Παναγιώτης Κονδύλης προ 25ετίας, εις απάντηση των απειλών της Τουρκίας.

***«Θα πάρω μίαν ανηφοριά, θα πάρω μονοπάτια
Να βρω τα σκαλοπάτια, που παν στην Λευτεριά»***
Από το ποίημα του ήρωα Παληκαρίδη.

**Αντγος (ε.α.) Ιωάννης Αθ. Μπαλτζώης,
M.Sc. στην Γεωπολιτική από το ΕΚΠΑ
Πρόεδρος ΕΛΙΣΜΕ**

Το NATO, ο Εκβιαστής, η Ταπείνωση και η Ελλάδα

Του Ιωάννη Αθ. Μπαλτζώη
Προέδρου ΔΣ/ΕΛΙΣΜΕ

Η Σύνοδος Κορυφής του NATO στην Μαδρίτη, στα τέλη Ιουνίου 2022, ήταν μια Σύνοδος, πολύ ιδιαίτερη, με μεγάλο παρασκήνιο και τελικά μια πολύ σημαντική που αλλάζει τα δεδομένα, οι δε αντανάκλασεις των αποφάσεων, θα επηρεάσουν το μέλλον της Ατλαντικής Συμμαχίας. Πρωταγωνιστής στην εν λόγω Σύνοδο, ποιος άλλος ο μέγας ταραχοποιός, η επιθετική, αναθεωρητική Τουρκία, το κράτος τρομοκράτης, που τρομοκρατεί το NATO, την Ευρώπη και το εγγύς εδαφικό τους περιβάλλον. Και σε αυτό το κλίμα, η Ελλάδα, που είχε την ευκαιρία να αποκαλύψει το φρικιαστικό προσώπειο της Τουρκίας, δεν έπραξε το αυτονόητο, αλλά προτίμησε την γνωστή τακτική του δεδομένου και υπάκουου συμμάχου. Θα προσπαθήσουμε να αναλύσουμε τι συνέβη και ποιες οι επιπτώσεις από αυτή την ιδιαίτερη και ίσως μοιραία για το μέλλον Σύνοδος Κορυφής.

Ο Εκβιασμός

Με αφορμή τον πόλεμο στην Ουκρανία, που συνεχίζεται αμείωτος και ακόμη, τώρα τον Ιούλιο του 2022, το NATO, (δηλαδή οι ΗΠΑ), αποφάσισε την επέκτασή του στα Βόρεια, με την ένταξη δύο σκανδιναβικών κρατών, της Σουηδίας και της Φιλανδίας. Έτσι ο επιτήδειος ταραξίας και εκμεταλλευτής, η Τουρκία, αποφάσισε να κάνει χρήση της αρνησικερίας (Veto), θεωρώντας ότι τα δύο αυτά κράτη στηρίζουν τρομοκρατικές οργανώσεις. Φυσικά ο πρόεδρος Ερντογάν πρωτοστάτησε σε ακραίες δηλώσεις και ανυπόστατες κατηγορίες, ανακοινώνοντας ότι δεν θα κάνει πίσω και δεν έχει τίποτα να συζητήσει με αυτές τις χώρες. Φυσικά, όπως είθισται, τις κρυφές διαπραγματεύσεις πάντα αναλαμβάνει ο έμπιστος σύμβουλος του Ιμπραχίμ Καλίν, ο οποίος με μαεστρία και επιδεξιότητα και φυσικά την στήριξη των αμερικανών και ιδιαίτερος των βρετανών τελικά κατέληξαν σε συμφωνία και υπεγράφη ένα τριμερές απίστευτο μνημόνιο μεταξύ Τουρκίας, Σουηδίας και Φιλανδίας. Και φυσικά ο Ερντογάν, ως συνηθίζει, ξεχνά αμέσως τις δηλώσεις και δεσμεύσεις του και εκμεταλλεύεται την αλλαγή στάσης των υπολοίπων, μάλιστα θριαμβολογώντας για τον ίδιο και την επιτυχημένη τουρκική πολιτική. Βέβαια σε δημοκρατικές χώρες αυτό θα ονομαζόταν «κωλοτούμπα», αλλά αυτό δεν έχει καμιά σημασία για τον Ερντογάν. Τι αναφέρει η τριμερής συμφωνία, θα το αναλύσουμε πιο κάτω. Τι πέτυχε ο Ερντογάν στην Σύνοδο του NATO;

Πρώτον, συνάντηση με τον πρόεδρο Μπάιντεν, που ήταν ο διακαής πόθος του.

Δεύτερον, την υπόσχεση του αμερικανού προ-

έδρου, ότι θα του δοθούν τα Α/Φ F-16 που ζητά (80 να αναβαθμισθούν και 40 νέα τελευταίου αναβαθμισμένου τύπου), αφού εγκριθούν από το Κογκρέσο του Μενέντεζ, που μέχρι τις ενδιάμεσες εκλογές (Νοέ 2022) τουλάχιστον δεν πρόκειται να εγκριθούν, λόγω μιας διακομματικής τροπολογίας του Κογκρέσου και του γερουσιαστή Μενέντεζ.

Τρίτον, ανάγκασε, ταπεινώνοντας στην ουσία τις δύο σκανδιναβικές χώρες, να συμπλεύσουν με την Τουρκία σε θέματα «τρομοκρατίας», όπως τα αντιλαμβάνεται η Τουρκία, στοχοποιώντας τους Κούρδους και τους οπαδούς του Γκιουλέν, του άλλοτε πάτρωνά του και νυν μεγάλου εχθρού του. Και εδώ αποκαλύπτεται το λεγόμενο «τουρκικό παράδοξο». Μια χώρα τρομοκράτης, εισβολέας σε τέσσερις χώρες, που έχει συνεργαστεί με τρομοκρατικές οργανώσεις (Ισλαμικό Κράτος), μια χώρα που παραβιάζει κάθε έννοια Διεθνούς Δικαίου, που απειλεί με χρήση βίας κάθε γειτονική της χώρα, που εισβάλλει με στρατιωτικά μέσα στα κυριαρχικά δικαιώματα γειτονικών της χωρών, που εργαλειοποιεί (στην ουσία οπλοποιεί) το μεταναστευτικό ζήτημα, μια χώρα αυταρχική, αντιδημοκρατική, που φυλακίζει κατά εκατοντάδες χιλιάδες τους πολίτες της, προβάλλει τις αξιώσεις της περί τρομοκρατίας, ασφαλείας της κλπ και επιβάλλει τις απόψεις της σε δύο βαθιά δημοκρατικές χώρες και τις αναγκάζει να υπογράψουν ένα απαξιωτικό μνημόνιο κατά ενός λαού που αγωνίζεται για τα δικαιώματά του, με την απειλή ότι θα ισχύει το «βέτο», αν δεν τηρηθούν τα συμφωνημένα.

Τέταρτον, αυτό που πέτυχε ήταν να τεθεί πανηγυρικά η τριμερής συμφωνία στο NATO, χωρίς να αποδυναμωθεί το κύρος της από μια απόφαση της Συνόδου κορυφής που θα καταδικάζει την πειρατική του συμπεριφορά.

Πέμπτον, να πουλήσει την Σύνοδο Κορυφής της Μαδρίτης, στο εσωτερικό του κοινό, ως μεγάλη του επιτυχία, στον προεκλογικό αγώνα επιβίωσης που διεξάγει.

Διαπιστώνουμε, ότι η Τουρκία με μια επιθετική στρατηγική κερδίζει στοχεύσεις και την ίδια ώρα δεν εγκαταλείπει την επεκτατική της πολιτική προς τον Ελληνισμό. **Το βέτο το επιστράτευσε επειδή ακριβώς γνώριζε ότι θα μπορούσε να εκβιάσει. Θα το εγκατέλειπε την ίδια στιγμή που θα αισθανόταν ότι οι συνέπειες θα ήταν δυσβάστακτες για τον ίδιο και για την χώρα του.** Η σιγουριά των μη συνεπειών είναι αυτή που έφερε το βέτο και ας είναι καλά οι πάτρωνές του ΗΠΑ και Ηνωμένο Βασίλειο. Η Τουρκία έτσι διεμβο-

λίζει τον σκληρό πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ασφάλειας επιβάλλοντας ντε φάκτο την παρουσία της σε αυτόν.

Εκτιμούμε, ότι είναι μια στρατηγική συμφωνία που τεμαχίζει τις εσωτερικές συμμαχικές σχέσεις και εγκαινιάζει νέες πρακτικές και ετεροβαρείς σχέσεις διαφορετικών ταχυτήτων μεταξύ των μελών, διευκολύνοντας την τουρκική επιθετική, προκλητική στρατηγική, παρακάμπτοντας ακόμη και ισχύουσες συνθήκες. Και είναι βεβαία η εμπλοκή των Αμερικανών και Βρετανών, με πολλαπλή στήριξη προς την Τουρκία, συντάσσοντας το τριμερές μνημόνιο, και θα έλεγα και την νομιμοποίηση της εγκληματικής Μεσανατολικής της πολιτικής.

Η Ταπείνωση.

Όπως προαναφέραμε η Τουρκία επιστράτευσε το «βέτο» επειδή γνώριζε, ότι μπορούσε να εκβιάσει και να επιτύχει των εκβιασμών της. Οι επαφές της με το «βαθύ αμερικανικό κράτος», δηλαδή τους **Νεοσυντηρητικούς** (Necons), που ακόμη ελέγχουν την αμερικανική εξωτερική πολιτική, το εγγυούνταν απόλυτα. Πως προέκυψε, **ότι είναι ζωτικής σημασίας η διεύρυνση του NATO με Σουηδία και Φινλανδία για την γεωστρατηγική του προοπτική;** Μήπως τα προβλήματα που θα δημιουργήσει η διεύρυνση, θα είναι περισσότερα από αυτά που δήθεν επιλύει;

Σύμφωνα τώρα, με το Μνημόνιο που υπογράφηκε στη Μαδρίτη στο πλαίσιο της Συνόδου του NATO, η Σουηδία και η Φινλανδία, οι δύο σκανδιναβικές χώρες:

> Εκφράζουν την **πλήρη στήριξή τους** στην Τουρκία έναντι απειλών στην εθνική της ασφάλεια.

> Δεσμεύονται, ότι δεν θα παράσχουν στήριξη **στο YPG/PYD και την οργάνωση ΦΕΤΟ** και δέσμευση για αλληλεγγύη στον αγώνα κατά της τρομοκρατίας.

> **Αναγνωρίζουν το PKK ως τρομοκρατική οργάνωση** και δεσμεύονται για πλήρη συνεργασία με την Τουρκία κατά του PKK, και θα εμποδίζουν τη δράση του και όλων των προεκτάσεών του.

> **Δεν θα υπάρχουν πλέον οποιεσδήποτε απαγορεύσεις στην πώληση/ προμήθεια όπλων** μεταξύ των και θα ενισχύσουν την συνεργασία των στον τομέα της αμυντικής βιομηχανίας.

> Η διάθεση στρατιωτικού εξοπλισμού θα γίνεται σύμφωνα με τις σχετικές ρήτρες της Συμφωνίας του Ουάσιγκτον που εγκαθιδρύει το NATO.

> **Λήψη βημάτων για έκδοση στην Τουρκία τρομοκρατών και εγκληματιών**, σύμφωνα με την Τουρκία και αποτροπή προπαγάνδας εναντίον της Τουρκίας.

> **Υποστήριξη της Τουρκίας στην Ε.Ε. και στην PESCO.**

> Δέσμευση των δύο χωρών για **τροποποίηση της εθνικής των νομοθεσίας** για την υλοποίηση των ανωτέρω.

> Δημιουργία μονίμου μηχανισμού για επίβλεψη της υλοποίησης της Συμφωνίας.

Διαπιστώνουμε πλέον ότι ο θεσμικός διασυρμός και η εγκατάλειψη της ιστορικής και πολιτιστικής κουλτούρας των δύο υπό ένταξη χωρών, υπήρξε μοναδικός, πρωτοφανής και ιστορικός, με μοναδικό στόχο την απόλυτη ικανοποίηση της Τουρκίας. Το πραγματικό αποτέλεσμα είναι ότι **οι δύο σκανδιναβικές χώρες διασύρθηκαν** και ελάχιστη σημασία έχει πλέον το εάν θα τηρηθεί στην πράξη, ώστε η ολοκληρωτική ταπείνωση των δύο αυτών χωρών να είναι εξασφαλισμένη.

Μιλάμε για δύο δημοκρατικά κράτη, που είχαν ιδιαίτερη ευαισθησία σε θέματα ανθρωπιστικής φύσης και ήταν το καταφύγιο πολλών κατατρεγμένων ανθρώπων, από αυταρχικά και δικτατορικά καθεστώτα, από όλο τον κόσμο, ιδιαίτερα δε η Σουηδία, που ήταν το πρότυπο για θέματα δημοκρατίας και ευαισθησίας σε ανθρωπιστικά ιδεώδη. Σύμφωνα με δυτικούς αναλυτές, αν ρωτήσετε τους Σουηδούς ποια είναι τα τρία πράγματα που καθορίζουν τη χώρα τους, πολλοί θα απαντήσουν: **"κυνηγώντας ελάφια, τρώγοντας ζυμωμένη ρέγκα και μη ευθυγράμμιση"** δηλαδή ουδετερότητα. Με τη Φινλανδία να χρησιμεύει ως δικλείδα ασφαλείας κατά της Ρωσίας, **η Σουηδία, η οποία δεν έχει πολεμήσει και δεν έχει ενταχθεί σε συμμαχίες από το 1812, ως ουδέτερη δεν συμμετείχε σε δύο Παγκόσμιους Πολέμους**, θα μπορούσε να διαμορφώσει την ουδετερότητά της σύμφωνα με πιο ιδεαλιστικές και ιδεολογικές γραμμές. Η Σουηδία ακολούθησε έναν αξιοζήλευτο χώρο για την ίδια την χώρα και τους σουηδούς πολίτες: **Ειρήνη, πυρηνικός αφοπλισμός, διεθνής μεσολάβηση, υποστήριξη νεοσύστατων δημοκρατιών σε όλο τον κόσμο.** Και όλα αυτά έγιναν παρελθόν, για μια χώρα με τέτοια ιστορία και κουλτούρα. Έτσι τώρα, **αν και το 55% υποστηρίζει σήμερα την ένταξη στο NATO**, πολλοί στη Σουηδία αισθάνονται, τουλάχιστον, ότι η απόφαση αυτή ήταν μάλλον βιαστική και αισθάνονται προβληματισμό και υπάρχουν και αντιδράσεις ήδη μέσα στην Σουηδία.

Σε ό,τι αφορά την Φινλανδία, οι πολιτικοί της μιλούν για μια **"στιγμή εθνικής αφύπνισης"**. Ακόμα και τον Ιανουάριο του 2022, όταν τα ρωσικά στρατεύματα συγκεντρώνονταν στα σύνορα της Ουκρανίας, η πρωθυπουργός της Φινλανδίας, Σάνα Μάριν, δήλωνε ότι **είναι «πολύ απίθανο» η Φινλανδία να ενταχθεί στο NATO κατά τη διάρκεια της θητείας της.** Ωστόσο, μέσα στον Μάιο, το κοινοβούλιο της Φινλανδίας ψήφισε την ένταξη στο NATO και μόνο οκτώ από τους 200 βουλευτές ψήφισαν αρνητικά. Αυτό ήταν ένα μεγάλο βήμα για την Φινλανδία που δεν ξέχασε τον πόλεμο με την Ρωσία το 1938 -39, που αποτελεί βασικό μέρος της σύγχρονης ιστορίας της. Μια δραματική αλλαγή στην κοινή γνώμη έδειξε το δρόμο. Πέρυσι, μια δημοσκόπηση έθεσε τη στήριξη για ένταξη στο NATO στη Φινλανδία στο 34%. **Τον Απρίλιο του 2022 έφθασε στο**

76%. Και αυτό ήταν που άλλαξε όλα τα μέχρι τότε δεδομένα για την Φιλανδία.

Έτσι οι δύο χώρες πήραν ήδη το καθεστώς ένταξης και εκτιμάται ότι μέχρι το τέλος του 2023 περίπου, θα έχουν ενταχθεί στο ΝΑΤΟ. Και είναι βέβαιο ότι θα πάρουν το μάθημά τους, από τον επιτμήδιο εκβιαστική και παγκόσμιο ταραξία, την πάντα επικίνδυνη Τουρκία.

Η Ελλάδα.

Έκτιμώ ότι έπεσε θύμα της ανώτερης τουρκικής (φαναριώτικης) πολιτικής δεξιοτεχνίας και των βρετανικών υπόγειων διεργασιών. Οι συμβουλές του πρωθυπουργού Τζόνσον προς τον Έλληνα πρωθυπουργό, για μη δημιουργία προβλημάτων στην Σύνοδο, την παρούσα κρίσιμη περίοδο, λόγω του πολέμου στην Ουκρανία, που έπρεπε να βρει την Συμμαχία ενωμένη, βρήκε ευήκοα στην ελληνική πλευρά (**αν πει κάτι ο Ερντογάν, μην σηκώνεις το γάντι**), όπως και η επίδειξη με κάθε τρόπο του δεδομένου και υπάκουου συμμάχου στις ΗΠΑ, ακόμη και αν απειλείται η εθνική κυριαρχία, κυριάρχησαν λανθασμένα στην ελληνική πολιτική τακτική. Ο Ερντογάν, με πανουργία δεν είπε τίποτα στην Σύνοδο, αδρανοποιώντας την ελληνική τακτική (αν υπήρχε τέτοια) και ανέδειξε την πολιτική της αφωνίας που επιλέξαμε ως κυρίαρχο στοιχείο, με αποτέλεσμα την ήττα, τον συμβιβασμό και την έλλειψη ενός εναλλακτικού σχεδίου. Μετά το τέλος της Συνόδου ο Ερντογάν κατηγορήσε ξανά την Ελλάδα, για όλα τα εθνικά μας θέματα, που έχει εργαλειοποιήσει εναντίον μας. Αντί η Ελλάδα, πρώτον να πάει στην Σύνοδο του ΝΑΤΟ, με έναν ογκώδη Φάκελο, με όλες τις προκλήσεις, δηλώσεις, παραβιάσεις, υπερπτήσεις τουρκικών Α/Φ σε Ελληνικά νησιά, τις συνεχείς απειλές πολέμου, το casus belli και να ζητήσει δεύτερον την τροποποίηση του άρθρου 5 του ΝΑΤΟ, όπου ναι μεν προστατεύει ένα κράτος μέλος, από επίθεση από άλλο κράτος εκτός Συμμαχίας, όμως δεν προστατεύει από τις απειλές, τις διαφορές και ενδεχομένως επιθέσεις μεταξύ των μελών της Συμμαχίας.

Οπότε ευλόγως γεννάται το ερώτημα, τί είδους Συμμαχία είναι αυτή, που όταν είναι για πόλεμο, όπως τώρα με την Ρωσία, να μας ζητά, να επιβάλει θα έλεγα, να δώσουμε τα πάντα ακόμη και ενδεχομένως εις βάρος της εθνικής μας άμυνας και ασφάλειας και εμείς να σπεύδουμε πρώτοι και καλύτεροι να στείλουμε πολύτιμο για την άμυνα μας πολεμικό υλικό και συστήματα στην Ουκρανία, χωρίς να υπολογίζουμε τις συνέπειες, καθόσον γινόμαστε μέρος της σύγκρουσης των δύο πλευρών. Το επιχείρημα ότι ως μέλος της Συμμαχίας είμαστε υποχρεωμένοι να το πράξουμε, καταρρίπτεται από το γεγονός, ότι μόνο 11 από τα μέλη έστειλαν στρατιωτική βοήθεια και ότι υπάρχουν εκατοντάδες χιλιάδες

Έλληνες ομογενείς, τόσο στην περιοχή της Μαριούπολης, όσο και εντός της Ρωσίας, οι οποίοι στην κυριολεξία εγκαταλείφθηκαν, στην «καλή διάθεση» της Ρωσίας, η οποία έχει ανακηρύξει την Ελλάδα, ως εχθρική χώρα και μάλιστα στις τρεις χειρότερες (Πολωνία, Ρουμανία και Ελλάδα); Είναι η σωστή πολιτική αυτή και είμαστε όντως στην σωστή πλευρά της ιστορίας; Και μάλιστα να είμαστε η 8η χώρα παγκοσμίως στην υπόσχεση αποστολής οπλικών συστημάτων και πυρομαχικών (από 27 Ιαν. έως και 7 Ιουνίου 2022), συνολικής αξίας 260 εκατομμυρίων δολαρίων σύμφωνα με άρθρο του BBC, περισσότερο από την Αυστραλία με υλικό αξίας 190 δις., την Σουηδία αξίας 180 δις, την Γαλλία αξίας 160 δις και την Ιταλία αξίας 110 δις \$. Και τι είδους συμμαχία είναι αυτή που, όταν μας απειλεί μια «σύμμαχος χώρα», η Τουρκία, όλοι στην Συμμαχία να παθαίνουν στραβισμό, κώφωση και αφωνία, ο δε Γ.Γ. του ΝΑΤΟ, να προσπαθεί να δικαιολογήσει τον θύτη και όχι το θύμα;

Η τακτική της πατρίδας θεωρώ ότι είναι λανθασμένη και αποδείχθηκε από τις εξελίξεις. Και σαν να μην έφθανε αυτό, μετά τις δηλώσεις και τις απειλές του Ερντογάν, έκανε δηλώσεις και ο κ. πρωθυπουργός, που πραγματικά ξεσήκωσαν θύελλα διαμαρτυριών. Δήλωσε ότι **«η Τουρκία έχει εύλογα δίκαια όταν την απασχολεί το ζήτημα της τρομοκρατίας, η οποία εκπορεύεται από Κουρδικές οργανώσεις. Έχει πληρώσει βαρύ τίμημα από τέτοιες τρομοκρατικές δράσεις και αντιδράσεων...»** και δικαιολόγησε την στάση Πόντιου Πιλάτου της Συμμαχίας, δίνοντας «συγχωροχάρτι» και στον απαράδεκτο Γ. Γ. του ΝΑΤΟ, λέγοντας ότι **«Για άλλα ενδεχόμενα ούτε και μπορεί να είναι η Συμμαχία το πεδίο επίλυσης οιοδήποτε διμερών διαφορών μεταξύ οποιωνδήποτε μελών της Συμμαχίας».**

Τελειώνοντας, απλά να αναφέρουμε ότι μετά την Ρωσία, το Ιράν (υπόθεση ιρανικού δεξαμενοπλοίου στην Εύβοια, που ευτυχώς διορθώθηκε έγκαιρα), κάναμε εχθρούς (ελπίζουμε όχι) και τους Κούρδους, χαρακτηρίζοντας, όλους τους Κούρδους ανεξαιρέτως συλλήβδην τρομοκράτες καθώς και όλες τις οργανώσεις αυτών, που αγωνίζονται για την δική τους ανεξαρτησία και την δημιουργία ανεξάρτητου κουρδικού κράτους, όπως ιστορικά και ηθικά δικαιούνται. Ακριβώς όπως χαρακτηρίζαν τους Έλληνες αγωνιστές της Επανάστασης του 1821, η Ιερά Συμμαχία και ο Μέτερνιχ. Οποία προσβολή για τους ήρωες προγόνους μας 201 χρόνια μετά. Μήπως θα πρέπει να ξαναδούμε σε ποια πλευρά της ιστορίας είμαστε τώρα και να διορθώσουμε την εθνική μας πολιτική και στρατηγική, γιατί η Τουρκία ξαναεπιτίθεται με σφοδρότητα πλέον;

Πηγές: <https://www.bbc.com/>,
<https://www.militaire.gr/>, <https://www.theguardian.com/international>

Να Απεγκλωβιστούμε από τη ΔΔΟ

του Αντιστρατήγου ε.α.Φοίβου Κλόκκαρη

Οι υποψήφιοι για την προεδρία της Κυπριακής Δημοκρατίας (ΚΔ), οι οποίοι υποστηρίζουν ως λύση του Κυπριακού την Διζωνική Δικοινοτική Ομοσπονδία(ΔΔΟ), που έχει υιοθετηθεί απο όλες τις κυβερνήσεις μας, αποφεύγουν να εκθέτουν αναλυτικά τις θέσεις τους για το περιεχόμενό της και περιορίζονται σε γενικές τοποθετήσεις ωραιοποίησής της (αποτρέπει τη διχοτόμηση, επανενώνει το κράτος μας, διασφαλίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα κ.α.) που δεν ανταποκρίνονται στα δεδομένα που έχουν διαμορφωθεί με τις υποχωρήσεις μας στις διαπραγματεύσεις. Αποφεύγουν να αναφέρουν, ότι η ΔΔΟ περιλήφθηκε στα ψηφίσματα του ΣΑ/ΗΕ, κατόπιν εισήγησης τής Βρετανίας προς εξυπηρέτηση των δικών της συμφερόντων και αυτών της Τουρκίας, ότι τέθηκε σε δημοψήφισμα το 2004 (σχέδιο Ανάν) και απορρίφθηκε από τη συντριπτική πλειοψηφία του Κυπριακού Ελληνισμού, ότι η εφαρμογή παρόμοιας λύσης στη Βοσνία κατέρρευσε και ότι στην πραγματικότητα δεν υπήρχε συμφωνημένη βάση επί της οποίας έγινε η μακροχρόνια διαπραγματεύση για τη λύση ΔΔΟ. Αυτό που ήταν συμφωνημένο είναι ο Αγγλικός όρος constituent states, τα οποία εμείς μεταφράζαμε ως συνιστώσες πολιτείες ή ομοσπονδιακές μονάδες αλλά οι Τούρκοι ως ιδρυτικά κράτη.

Μετά την Τουρκική εισβολή, ο Ελληνισμός ακολούθησε την λανθασμένη πολιτική του κατευνασμού έναντι της Τουρκίας, έκφραση της οποίας υπήρξαν οι χρονοβόρες διακοινοτικές συνομιλίες με την υποτελή διοίκηση της Τουρκίας στη Κύπρο για λύση ΔΔΟ, υπό την απειλή των Τούρκικων δυνάμεων κατοχής (ΤΔΚ), που μετέτρεψαν το διεθνές έγκλημα τής Τουρκίας σε βάρος της Κύπρου σε δικοινοτική διαφορά. Η Τουρκία με την τακτική της κωλυσιοεργίας στις συνομιλίες εκμεταλλεύθηκε τον χρόνο για να παγιώσει τα τετελεσμένα της κατοχής και να προχωρήσει σε νέα επί του εδάφους και στη τράπεζα των διαπραγματεύσεων.

Επί του εδάφους, ολοκλήρωση της εκρίζωσης του Ελληνικού στοιχείου από τα κατεχόμενα, πλήρης Τουρκοποίηση/Ισλαμοποίηση και μετατροπή τους σε οιονεί Τουρκική επαρχία (πλειοψηφία εποίκων, εμφύτευση τζαμιών, διμερείς συμφωνίες εξάρτησης σε όλους τους τομείς) ενίσχυση των ΤΔΚ, προωθήσεις στην ουδετέρα ζώνη, επέκταση της κατοχής και σε μεγάλο τμήμα της ΑΟΖ/ΚΔ, αναβάθμιση της παράνομης «ΤΔΒΚ», μεταφορά νερού με αγωγή από Τουρκία (επικείται και ρεύμα-

τος), δημογραφική αλλοίωση και των ελευθέρων περιοχών με την παράνομη προώθηση μουσουλμάνων μεταναστών, έναρξη εποίκισμού τής κλειστής περιοχής Αμμοχώστου και ανάπτυξης αεροναυτικής βάσης στο Λευκόνοικο-Μπογάζι κ.α.

Στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων, συνεχής προβολή νέων Τουρκικών απαιτήσεων, και συνεχείς υποχωρήσεις των Ελληνοκυπρίων (ΕΚ) προς τις Τουρκικές θέσεις, που διαμόρφωσαν την ΔΔΟ σε συγκεκριμένη μορφή συνομοσπονδίας δύο κρατών, η οποία εξυπηρετεί το στόχο της Τουρκίας για έλεγχο όλης της Κύπρου. Σήμερα η Τουρκία εγκατέλειψε την ΔΔΟ, που επέβαλε η ίδια και υποστηρίζει την λύση δύο κρατών (συνομοσπονδία δύο κρατών), που εξυπηρετεί ακόμα καλύτερα το στόχο της. Οι διακοινοτικές συνομιλίες για λύση ΔΔΟ κατέληξαν σε αποκλίσεις και συγκλίσεις (ουσιαστικά οι δικές μας υποχωρήσεις) χωρίς να λυθεί το Κυπριακό.

Οι αποκλίσεις είναι τόσο μεγάλες, που προκάλεσαν αγεφύρωτο χάσμα στις συνομιλίες. Εστιάζονται στις απαιτήσεις της Τουρκίας να διατηρεί την Κύπρο υπό τον στρατηγικό έλεγχό της με τη διατήρηση εγγυητικών/επεμβατικών δικαιωμάτων, στρατευμάτων και εποίκων. Να καταλυθεί η ΚΔ και να αντικατασταθεί από δύο Constituent States, τα οποία η Τουρκία μεταφράζει ως ιδρυτικά κράτη με πολιτική ισότητα και ίση κυριαρχία. Η πολιτική ισότητα συμφωνήθηκε και στο κοινό ανακοινωθέν των συνομιλιών τής 11.02.2014, που εμπεριέχει και στοιχεία αμφισβήτησης τής μίαςκυριαρχίας-ιθαγένειας-διεθνούς προσωπικότητας.

Οι συγκλίσεις (όσες γνωρίζει ο πολίτης από διαρροές και όχι από επίσημη ενημέρωση με την αδικαιολόγητη επίκληση του απορρήτου!) είναι και αυτές προβληματικές. Παραβιάζουν τις βασικές αρχές λειτουργίας ενός ανεξάρτητου κυρίαρχου δημοκρατικού κράτους. Παραβιάζονται οι αρχές:

- Τής ενότητας του κράτους και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών, με την σύγκλιση να επιβληθούν εδαφικές ζώνες με εγγυημένες πλειοψηφίες κατοίκων και περιουσιών, που παραβιάζουν τα δικαιώματα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι, της ατομικής ιδιοκτησίας και της ελευθερίας εγκατάστασης (σελ.33 και 69 του εγγράφου συγκλίσεων Ντάουνερ).

- Τής στρατιωτικής και πολιτικής ασφάλειας, με την σύγκλιση να μὴν έχει ένοπλες δυνάμεις το Κυπριακό κράτος (στέρηση δικαιώματος αυτοάμυ-

νας που κατοχυρώνεται από το άρθρο 51 του καταστατικού χάρτη των ΗΕ) (σελ.70 συγκλίσεων Ντάουνερ) και την σύγκλιση να απαιτείται μία θετική ψήφος της μειοψηφίας για τη λήψη αποφάσεων (παραβίαση της αρχής της πλειοψηφίας στη λήψη αποφάσεων με συνέπεια τα αδιέξοδα και την αδικία λόγω εξίσωσης της πλειοψηφίας με την μειοψηφία)

- Τής λειτουργικότητας και οικονομικής ασφάλειας με την σύγκλιση συγκρότησης πολύπλοκου διχοτομικού κράτους (4 βουλές, 3 κυβερνήσεις, 3 αστυνομίες, εις διπλούν ή τριπλούν ημικρατικοί οργανισμοί σε ένα μικρό εδαφικό χώρο, δυαρχία αξιωματούχων κ.α.) .

- Τής δημογραφικής ασφάλειας, με την νομιμοποίηση των εποίκων και τη σύγκλιση οι Τούρκοι υπήκοοι να απολαμβάνουν το δικαίωμα των τεσσάρων βασικών ελευθεριών (σελ. 68 συγκλίσεων Ντάουνερ).

Οι συγκλίσεις διαμόρφωσαν τις βασικές πτυχές του περιεχομένου της λύσης ΔΔΟ, που ουσιαστικά νομιμοποιεί τη διχοτόμηση, που επέβαλε βίαια η Τουρκία με την εισβολή και την αρπαγή των ΕΚ περιουσιών, καταλύει την ΚΔ και συγκροτεί ένα διχοτομικό και δυσλειτουργικό κράτος, εξαρτημένο από την Τουρκία, το οποίο θα στερείται ασφάλειας και θα παραβιάζει τα ανθρώπινα και πολιτικά δικαιώματα καθώς και τις βασικές ελευθερίες των πολιτών. Το κρίσιμο ερώτημα που τίθεται είναι γιατί η κυβέρνηση μας συνεχίζει να εμμένει στη ΔΔΟ και γιατί οι υποψήφιοι για την προεδρία της ΚΔ, που υποστηρίζουν αυτή τη λύση, περιορίζονται σε γενικές τοποθετήσεις ωραιοποίησης της και δέν τοπο-

θετούνται στις βασικές πτυχές του περιεχομένου της και ιδιαίτερα εάν συμφωνούν με τις συγκλίσεις που έχουν επιτευχθεί ;

Ο πρόεδρος της ΚΔ, την 26 Αυγ. 2022 σε ομιλία του στην εκδήλωση του συνδέσμου εφέδρων αξιωματικών Λεμεσού χαρακτήρισε πολιτική ανισότητα την αξίωση της Τουρκικής πλευράς για πολιτική ισότητα, δηλαδή για κάθε απόφαση του κεντρικού κράτους να απαιτείται μία ψήφος των ΤΚ.

Επιβάλλεται επανατοποθέτηση του Κυπριακού στην ορθή βάση του ως θέμα εισβολής, κατοχής, εποίκισμού, εθνοκάθαρσης. Να απεγκλωβιστούμε από τη ΔΔΟ, που εξυπηρετεί το στόχο της Τουρκίας για έλεγχο όλης της Κύπρου, να διαφυλάξουμε την ΚΔ και ο αγώνας μας με πολιτικά, νομικά και διπλωματικά μέσα να επικεντρωθεί στην απαίτηση εφαρμογής του διεθνούς δικαίου (απομάκρυνση ΤΔΚ και εποίκων, κατάργηση των εγγυήσεων και της «ΤΔΒΚ», επιστροφή των προσφύγων, επανενσωμάτωση των κατεχομένων). Παράλληλα να ενισχυθεί επείγοντως η αμυντική μας θωράκιση και να αναζωογονηθεί το δόγμα του ΕΑΧ Κύπρου-Ελλάδας, προς αποτροπή επέκτασης της Τουρκικής κατοχής και στις ελεύθερες περιοχές. Να ενισχυθεί και η δυνατότητά της ΚΔ να παρεμποδίζει την είσοδο σε αυτές, παράνομων μουσουλμάνων μεταναστών, που προωθεί μαζικά η Τουρκία μέσω της γραμμής καταπαύσεως του πυρός και των ακτών, προς εξυπηρέτηση του στόχου της για έλεγχο όλης της Κύπρου.

Λευκωσία, Σεπτέμβριος 2022

Συνέχεια του άρθρου του κ. Δ. Ζακωντίνου από την σελίδα 17

Με αυτόν τον τρόπο λοιπόν η Γερμανία θα προσπαθούσε να αξιοποιήσει υπέρ της την ενεργειακή δύναμη της Ρωσίας επηρεάζοντας μέσω της ενέργειας που θα διαχειρίζεται την πολιτική χωρών όπως η Γαλλία, Βέλγιο, Ολλανδία κλπ. ενώ παράλληλα η οικονομική της ευρωστία που κατά μεγάλο μέρος οφείλεται στην πολιτική του “ordoliberalismus” και την φθηνή ρωσική ενέργεια της επέτρεπε να παράγει ανταγωνιστικά προϊόντα και να ασκεί επιρροή σε όλες τις χώρες της ευρωζώνης, ιδιαίτερα όμως στις χώρες του Ευρωπαϊκού νότου με προβληματική οικονομία όπως π.χ. η χώρα μας.

Η εξέλιξη αυτή δεν αφήνει καμία αμφιβολία ότι υφίστατο συμφωνία στρατηγικού χαρακτήρα ανάμεσα στη Ρωσία και τη Γερμανία που μάλλον το αντικείμενό της θα πρέπει να είναι η επαναχάραξη των ζωνών επιρροής και η διασφάλιση κοινών συνόρων.

Βέβαια ανατρέχοντας στην ιστορία μπορούμε να δούμε ότι οι σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών έχουν περάσει

από φοβερές διακυμάνσεις, που από την απόλυτη συνεργασία (σύμφωνα Ραπάλο, Σύμφωνο Ρίμπετροπ –Μολότοφ), έφθασαν στο ολοκαύτωμα του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου και κατά συνέπεια η συμφωνία αυτή να μην είναι το απόλυτο σημάδι ειρηνικής συνύπαρξης & αυτό φάνηκε «σήμερα» με τον τρόπο που επεβλήθη από τα αγγλοαμερικανικά συμφέροντα που έχουν κατορθώσει να ποδηγετούν την ουκρανική κυβερνώσα elite.

Αναμφίβολα η σημερινές εξελίξεις διέλυσαν αυτήν την προοπτική τουλάχιστον προς το παρόν και έθεσαν την γερμανική αλλά και την ευρωπαϊκή οικονομία επί «ξηρού ακμής» και δεν προοιωνίζουν τίποτα το θετικό λαμβανομένων των απειλών ένθεν και ένθεν.

Τέλος για την αντιμετώπιση της σημερινής κατάστασης και τη επανασύσταση του ευρωπαϊκού status σίγουρα υπάρχουν τρόποι εξόδου από την παρούσα κρίση που ωστόσο λαμβανομένου υπόψη της στρατηγικής δύναμης της Ρωσίας απαιτούν τη μετατροπή της Ουκρανίας σε ένα αποστρατιωτικοποιημένο κράτος που θα σέβεται και θα επιβάλλει τα δικαιώματα και την ισότητα του ρωσικού πληθυσμού της.

Άνθρωπος: Πατήρ πολέμων και χάους-ΟΗΕ ή το χάος;

Του κ. Παναγιώτου Ι. Καραφωτιά*

Αποτελεί τραγική ειρωνεία ότι με όσα δραματικά, τραγικά και απάνθρωπα συμβαίνουν σε παγκόσμιο επίπεδο, επιβεβαιώνεται περίτρανα ο αθάνατος Σοφοκλής που είχε πει το περίφημο και πάντα επίκαιρο : «πολλά τα δεινά κουδέν ανθρώπου δεινότερον πέλει»!

Αρχίζοντας από τις συνεχιζόμενες πολεμικές συγκρούσεις σε διάφορα μέρη, ιδιαίτερα στην Ουκρανία, μετά το Αφγανιστάν, τη Μ.Ανατολή κ.α., με εκατοντάδες ανθρώπινα θύματα σε σχεδόν καθημερινή βάση, απορεί κάθε λογικός άνθρωπος για την αδιαφορία πολιτικών και θρησκευτικών ηγετών, συμπεριλαμβανομένων ΜΚΟ, που θάπρεπε να είχαν αντιδράσει προληπτικά ώστε να είχε αποτραπεί η ανθρωποσφαγή, που, όμως, συνεχίζεται προς δόξαν διεθνών κερδοσκοπικών κυκλωμάτων.

Προφανώς, η υλιστική παραφροσύνη, η εξουσιομανία και η εξαιτίας τους διαφθορά, με πρωταγωνιστές ΜΜΕ, κινηματογράφο κ.λπ., που προάγουν την υποκουλτούρα, έχουν στρεβλώσει την ανθρώπινη συνείδηση με αποτέλεσμα οι ανθρώπινες ζωές να έχουν χάσει την αξία και σημασία τους μπροστά στην ικανοποίηση κατώτερων παθών και κερδών. Ακόμη και διεθνείς Οργανισμοί, με πρώτον τον ΟΗΕ, έχουν αποδυναμωθεί και υπονομευθεί από ανήθικα και παράνομα κερδοσκοπικά κυκλώματα με αποτέλεσμα να μην μπορούν να επιτελούν το σημαντικό έργο τους της πρόληψης και παγίωσης της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας. Αντίθετα, υπερισχύει το «δόγμα» ή «αξίωμα» στις Διεθνείς Σχέσεις ότι το κράτος σύστημα ανταγωνισμού δεν μπορεί να επιβιώσει δίχως αντιπάλους, εχθρούς, οπότεν τους προκαλεί, τους επινοεί, τους δημιουργεί!

Το αποτέλεσμα: Χιλιάδες νεκροί αναμεσα τους μικρά παιδιά, χιλιάδες ορφανά, περίπου 90 εκατομμύρια πρόσφυγες σύμφωνα με την Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, που πολλοί πουλάνε και μέλη του σώματός τους για να εξασφαλίσουν νέα «πατρίδα», με τους ασυνείδητους διακινητές από χώρες όπως η Τουρκία, να θησαυρίζουν από το τρομερό αυτό «εμπόριο» ανθρώπων, ενώ πολλά από τα θύματά τους να πνίγονται στο Αιγαίο. Ακόμη, τμήματα ανεξάρτητων κρατών να βρίσκονται υπό στρατιωτική κατοχή κατά παράβαση του Διεθνούς Δικαίου, των Χαρτών του ΟΗΕ, της ΕΕ και του ΝΑΤΟ, με χαρακτηριστικό παράδειγμα την Κυπριακή Δημοκρατία. Όμως, η αδιαφορία των «αρμοδίων» στο κόκκινο!

Μετά τον Α'ΠΠ, που στοίχισε περίπου δέκα εκατομμύρια ανθρώπους, ο αείμνηστος ιδεαλιστής Πρόεδρος των ΗΠΑ Γουίλσον, πρωτοστάτησε για την ίδρυση της Κοινωνίας των Εθνών (ΚτΕ) και στο πλαίσιο της οι υπουργοί Εξωτερικών Αμερικής και Γαλλίας Κέλλογκ και Βριάν, πρότειναν να καταργηθεί ο πόλεμος γενικά (to outlaw war), αλλά απορρίφθηκε γιατί στο μεταξύ οι εταιρίες παραγωγής και εμπορίας όπλων είχαν γίνει κράτος εν κράτει! Η συνέχεια γνωστή!

Μετά τον Β'ΠΠ, που στοίχισε περίπου 80 εκατομμύρια ανθρώπους (πρώτη η Ελλάδα σε αναλογία πληθυσμού), πάλι ιδεαλιστές με πρώτον τον αείμνηστο Πρόεδρο των ΗΠΑ Φράνκλιν Ντελάνο Ρούζβελτ, με τις περιφημες 4 ελευθερίες (ελευθερία λόγου και έκφρασης, ελευθερία λατρείας, ελευθερία από φόβο, και ελευθερία από ανάγκη) ίδρυσαν τον ΟΗΕ, που αυτή τη στιγμή έχει 193 Κράτη-

Μέλη, με σκοπό να εδραιώσει την διεθνή ειρήνη και ασφάλεια, να προάγει το σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα καθώς και την ανάπτυξη και ευημερία. Δυστυχώς, όμως, ξανά απάνθρωπα κερδοσκοπικά κυκλώματα τον υπονόμισαν-και συνεχίζουν- και η ανθρωπότητα βίωσε και βιώνει ξανά τη φρίκη πολλών πολεμικών συγκρούσεων στον Πλανήτη με εκατομμύρια θύματα ξέχωρα τις άλλες φοβερές αρνητικές επιπτώσεις.

Και δεν είναι μόνον το πρόβλημα των πολεμικών συγκρούσεων, αλλά και της καταστροφής της μητέρας φύσης ξανά λόγω κερδοσκοπίας. Κλιματική αλλαγή, επιδημικές ασθένειες, όπως η τρέχουσα που έχει προκαλέσει το θάνατο εκατομμυρίων ανθρώπων, ξέχωρα τις κοινωνικές, οικονομικές και ψυχολογικές επιπτώσεις, πρωτοφανείς καταστροφικές πυρκαγιές, έξαρση της εγκληματικότητας, ιδιαίτερα γυναικοκτονίες και παιδοκτονίες, ληστείες, απαγωγές, νοθεία της τροφικής αλυσίδας κ.λπ. Και πάλι η διεθνής αδιαφορία στο κόκκινο!

Μπορεί, συνεπώς, κάποιος να μιλήσει για πολιτισμένη και δημοκρατική ανθρωπότητα; Μπορεί κάποιος να είναι αισιόδοξος για το μέλλον της «πολιτισμένης» και «δημοκρατικής» ανθρωπότητας ή να υποθέσουμε-τραγικά-ότι η ανθρωπότητα έχει μεταβληθεί (το έχουμε επαναλάβει) σε ένα απέραντο ΑΝΘΡΩΠΟΡΥΧΕΙΟ όπου κάποιοι παράνθρωποι, στυγνοί κερδοσκόποι αντί για άνθρωποι εξορύσσουν ανθρώπους και τους εκμεταλλεύονται, και κάποιοι άλλοι λειτουργούν ως Γραφείο Τελετών, μόνον που δεν υπολογίζουν ότι θα έρθει και η δική τους σειρά. Δυστυχώς, επιβεβαιώνεται διαχρονικά και το άλλο σοφό αρχαίο ελληνικό ρητό ότι «η εξουσία διαφθείρει»!

Τι πρέπει να γίνει; Στο δια ταύτα: Εκείνο που προέχει και επιβάλλεται για να σταματήσει ο γενικότερος κατήφορος, είναι οι πραγματικά γνήσιοι και άξιοι δημοκρατικοί ηγέτες, να κάνουν μια ειρηνική επανάσταση-σαν και εκείνη του Μαχάτμα Γκάντι, που αντιμετώπισε ολόκληρη αυτοκρατορία χωρίς ούτε έναν πυροβολισμό, να ενισχύσουν τον ΟΗΕ και τις 30 Οργανώσεις του ώστε, αφενός, να απαγορεύσει τον κάθε πόλεμο, να εγκριθεί ο Οδηγός Ειρήνης του αείμνηστου ΓΓ του ΟΗΕ Μπουτρος Μπούτρος-Γκάλι, που προβλέπει καίρια προληπτικά μέτρα για πολεμικές συγκρούσεις κ.λπ., και να παγιώσουν τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια, και αφετέρου, στα πλαίσια μιας ολιστικής παιδείας, να διαπαιδαγωγήσει τις νέες γενιές ώστε όλοι οι λαοί να συμβιώνουν ειρηνικά χωρίς φυλετικές κ.λπ. διακρίσεις, για να εδραιώσουν την ειρήνη, την ασφάλεια, το σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως προβλέπει η Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, και για την ανάπτυξη και ευημερία.

Βέβαια, προϋπόθεση για την επιτυχία αυτού του παγκόσμιου εγχειρήματος είναι να υπάρξει αξιοκρατία και οι λαοί να απαλλαγούν από τους επιτήδειους και ανάξιους ηγέτες, τους κατά το Δημοσθένη «παραξίαν ευτυχούντες». Η άλλη φρικτή επιλογή είναι η γενικότερη παρακμή και το χάος! Η επιλογή: των ανθρώπων!

*Παναγιώτης Ι.Καραφωτιάς τ. Διευθύνων Σύμβουλος του Γραφείου ΟΗΕ για Ελλάδα, Κύπρο, Ισραήλ, Καθηγητής Διεθνών Σχέσεων, συγγραφέας

Η ακτινογραφία των νέων μορφών πολέμου στη σκιά του Ρωσο-ουκρανικού πολέμου

Του Υποστρατήγου ε.α. Γεωργίου Γκορέζη

Η εποχή των γνωστών πολέμων μεταξύ των κρατών έχει λήξει οριστικά, και έχει ξεκινήσει μια νέα εποχή, η εποχή των πολέμων μεταξύ υπερδυνάμεων, όπως και των πολέμων χαμηλής εντάσεως (low intensive conflicts-διδάσκονται στη Σχολή Διοίκησης και Επιτελών Αμερικής από το 1985). Και οι δύο μορφές πολέμου θα σιγοκαίουν με χαμηλή φλόγα και για μεγάλο χρονικό διάστημα. Ο πόλεμος Ρωσίας-Ουκρανίας δεν θα αποτελέσει εξαίρεση.

Από τη θέση του εργαλείου της πολιτικής, στην οποία ήθελε να καθηλώσει τον πόλεμο ο θεωρητικός του πολέμου Κλάουζεβιτς, ο πόλεμος μετατοπίστηκε και πήρε τη θέση της πολιτικής. Ο θεμελιώδης συλλογισμός του Κλάουζεβιτς είναι ότι δεν ξεκινά κανείς ένα πόλεμο χωρίς να πει τι θέλει να πετύχει με αυτόν και μέσα σε αυτόν. Το πρώτο είναι ο σκοπός, το δεύτερο ο στόχος. Εδώ έγκειται η ειδοποιός διαφορά με τους νέους πολέμους. Μόνο σε μερικές περιπτώσεις μπορούμε να πούμε ότι στους νέους πολέμους έχουμε συνέχιση της πολιτικής με άλλα μέσα, και πάλι αυτό ισχύει μόνο ως προς τις επεμβάσεις των ξένων δυνάμεων.

Οι νέοι πόλεμοι ονομάστηκαν ανθρωπιστικοί και διεξάγονται στο όνομα του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αυτοί που το αμφισβητούν δεν είναι λίγοι. Γράφει σχετικά ο Αμερικανός στοχαστής Τσόμσκι : «Η ηγεμονική δύναμη είναι αυτή που καθορίζει τι είναι δίκαιο, τι είναι ανθρώπινο δικαίωμα. Και οι νέοι πόλεμοι γίνονται ως η συνέχιση της ηθικής με βρώμικα μέσα».

Οι νέοι πόλεμοι χαρακτηρίζονται αφ' ενός από την ιδιωτικοποίηση, δηλαδή τη διείδυση στα πολεμικά γεγονότα ιδιωτικών παραγόντων που κατευθύνονται από οικονομικά παρά από πολιτικά κίνητρα, και αφ' ετέρου από την ασυμμετρία, δηλαδή από τη σύγκρουση κατά βάση ανόμοιων στρατιωτικών στρατηγικών και εξοπλισμών, οι οποίοι, σε πείσμα όλων των προσπαθειών που έχουν καταβληθεί την τελευταία περίοδο, εκφεύγουν των διεθνών ρυθμίσεων και περιορισμών.

Στους νέους πολέμους πρωταγωνιστούν παρακρατικοί δρώντες, από τους τοπικούς οπλαρχηγούς και τις ομάδες ανταρτών ως τις εταιρείες μισθοφόρων και ως τα διεθνή τρομοκρατικά δίκτυα, όρα τον πόλεμο στη Λιβύη και τον Ουκρανικό. Όχι όλοι, αλλά αρκετοί από αυτούς είναι επιχειρηματίες πολέμου, που διεξάγουν πολέμους με δικά τους έξοδα, όπως και προσπορίζονται από τον πόλεμο έσοδα.

Οι μορφές βίας προσέλαβαν αυτόνομη στρατηγική διάσταση, η πολεμική βία και η οργανωμένη εγκληματικότητα αλληλοδιαπλέκονται όλο και συχνότερα. Μετά μάλιστα την 11η Σεπτεμβρίου 2001, το τι ακριβώς πρέπει να χαρακτηρίζεται πόλεμος και τι όχι αποτελεί απόφαση παγκόσμιας πολιτικής σημασίας. Το διεθνές δίκαιο πολέμου στηρίχθηκε μέχρι τώρα στη βάση του πολιτικού ορθολογισμού ότι οι αντίπαλοι είναι ίσοι, και αυτό μπορούσε να οδηγήσει σε εξοπλιστικό ανταγωνισμό, ή στη σύναψη συμφωνιών αφοπλισμού ή περιορισμού των εξοπλισμών. Όμως, μέχρι τώρα κανένα κράτος στη γη ή συμμαχία κρατών δεν μπορεί να αντισταθεί στις ΗΠΑ, και τελευταία στη Ρωσία που ανακάμπτει στη διεθνή σκηνή.

Αυτός ο ασύμμετρος συσχετισμός ισχύος προκαλεί από τη πλευρά των αντιπάλων απαντήσεις στρατηγικών ασυμμετρίας, και τέτοιες στρατηγικές είναι ο ανταρτοπόλεμος, η τρομοκρατία, ή το φαινόμενο της Ιντιφάντα (επιθέσεις νεαρών με πέτρες εναντίον βαριά οπλισμένων Ισραηλινών, μπροστά στις κάμερες των δημοσιογράφων).

Το πόσο αδύναμες μπορούν να είναι οι πολεμικές μηχανές έναντι των στρατηγικών δημιουργίας ασυμμετριών το έζησαν οι ΗΠΑ στο Βιετνάμ και αργότερα στο Αφγανιστάν, όπως και στις στρατιωτικές επεμβάσεις στο Λίβανο, τη Σομαλία και το Μογκαντίσου. Το έζησε η Δύση στον αγώνα για την εξάλειψη του κράτους του ISIS. Το ζει η Ρωσία στο πόλεμο της Ουκρανίας.

Η μεταμόρφωση σε μέσο διεξαγωγής του πολέμου της ειδησεογραφικής ανταπόκρισης και της εικόνας σχετικά με τον πόλεμο ήταν το μεγαλύτερο βήμα προς την ασυμμετρία του πολέμου. Με το βήμα αυτό υπονομεύθηκαν οι στρατιωτικές ασυμμετρίες «της νέας τάξεως του κόσμου», με τη σκόπιμη δηλαδή και αποφασιστική ανάπτυξη νέων ασυμμετριών.

Έπειτα υπάρχει η ασυμμετρία της ισχύος των πολέμαρχων ως προς τους πληθυσμούς, των οποίων υφαρπάζουν τον πλούτο και τους τρομοκρατούν. Έναντι της Δύσης οι πολέμαρχοι προκαλούν τις ΗΠΑ και την υπόλοιπη Δύση σε χώρους, με όπλα και μέσα που δεν αντιμετωπίζονται με τους εξοπλισμούς που κατασκεύασε η σύγχρονη τεχνολογία. Και οι πόλεμοι διεξάγονται εντός των πληθυσμών, ενάντια σε πληθυσμούς, με ασπίδα τους πληθυσμούς, όρα τον πόλεμο των Τσετσένων και Μουζαχεντίν στην Τσετσενία και τελευταία στην Ουκρανία. Με αυτόν τον τρόπο γίνονται οι πόλεμοι διμέτωποι, αλλά και διπλά ασύμμετροι.

Στους νέους πολέμους ο ορισμός της τρομοκρατίας είναι αμφισβητούμενος, και αυτό οφείλεται τόσο σε αντικειμενικούς όσο και σε πολιτικούς λόγους. Θα μπορούσε η τρομοκρατία να προσδιοριστεί σαν μια στρατηγική ασυμμετρίας, που χρησιμοποιεί την άσκηση βίας για να σκηνοθετήσει θεαματικά γεγονότα.

Η νέα μορφή βίας επενδύει, αντί στις φυσικές, στις ψυχικές συνέπειες της βίας, που διασπείρουν το φόβο και διαρρηγνύουν τον ψυχικό και οικονομικό ιστό των σύγχρονων κοινωνιών, όρα την ισοπέδωση της Μαριούπολης στον Ρωσοουκρανικό πόλεμο. Και αυτό επιτυγχάνεται με την σύνδεση της βίας με την εικόνα παρουσίας τους στα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Ο ανταρτοπόλεμος δίνει σαν στρατηγική ασυμμετρίας υπέρ των ανταρτών τον χρόνο διαρκείας του πολέμου. Ο Ρεϊμόν Αρόν, οξυδερκέστατος παρατηρητής των πολεμικών γεγονότων του 20ου αιώνα, εξέφρασε την επίδραση αυτής της ασυμμετρίας αρκετά ενωρίς, με τη διατύπωση, που αργότερα χρησιμοποιήθηκε συχνά και παραλλάχθηκε:

«Οι αντάρτες όταν δεν ηττώνται στρατιωτικά κερδίζουν τον πόλεμο πολιτικά, ενώ οι αντίπαλοι τους, όταν δεν κερδίζουν κάποια αποφασιστική στρατιωτική νίκη χάνουν τον πόλεμο πολιτικά και στρατιωτικά».

Ο πόλεμος μεταξύ κρατών είναι σήμερα ένα μοντέλο υπό εξαφάνιση, και ενδεχομένως το ίδιο ισχύει και για τους κανόνες του διεθνούς δικαίου που συνδέονται με αυτόν. Το γεγονός ότι οι ΗΠΑ αρνούνται να αναγνωρίσουν μια διεθνή δικαιοδοσία που τιμωρεί εγκλήματα πολέμου είναι μια ισχυρή ένδειξη. Το παράδειγμα τους ακολούθησαν οι Ρώσοι, που το 2019 ανακάλεσαν αντίστοιχο πρωτόκολλο της συμφωνίας της Γενεύης του 1954, και έτσι οι δύο υπερδυνάμεις μένουν στο απυρόβλητο για εγκλήματα πολέμου που διαπράττονται από τους ίδιους.

Οι Ευρωπαίοι προσπαθούν να προσαρμόσουν το υφιστάμενο διεθνές δίκαιο στους μεταβαλλόμενους συσχετισμούς, ώστε να δημιουργηθούν προϋποθέσεις συμμετρικής πολιτικής, ενώ Αμερικανοί και Ρώσοι απομακρύνονται από αυτό, και παρεκκλίνουν προς την τροχιά της ασυμμετρίας.

Στον αγώνα κατά της τρομοκρατίας, η στρατηγική των Ευρωπαίων συνίσταται στην ανάπτυξη του κράτους για την ελαχιστοποίηση δυνατοτήτων ανάπτυξης τρομοκρατικών δικτύων, ενώ οι Αμερικανοί και Ρώσοι επενδύουν σε μακροχρόνιο πόλεμο κατά

των τρομοκρατικών οργανώσεων, σε μια κατάσταση διαρκούς ανάφλεξης. Το ποια οδός είναι ορθή θα εξαρτηθεί από το εάν σε χώρες στις οποίες οι κρατικές δομές έχουν διαλυθεί η «εξαγωγή» σταθερότητας με την μορφή στρατιωτικών επεμβάσεων θα εδραιώσει προϋποθέσεις συμμετρίας, ή αν αυτό επιτευχθεί με οικονομική βοήθεια.

Οι Αμερικανοί χρησιμοποιούν σήμερα τον όρο «κράτος-παρίας» για τα κράτη που ενεργούν ύπουλα με μέσα ασύμμετρης διεξαγωγής του πολέμου. Ο κίνδυνος της απειλής χρήσης κυρίως όπλων μαζικής καταστροφής περιορίζει τις δυνατότητες για στρατιωτική επέμβαση τους, και τούτο έγινε εμφανές κατά τη σύγκρουση με τη Β. Κορέα, τις προειδοποιήσεις της οποίας οι ΗΠΑ έλαβαν σοβαρά υπ' όψιν. Σε αντίθεση με τη Β. Κορέα, το Ιράκ δεν διέθετε όπλα μαζικής καταστροφής, και η κυβέρνηση των ΗΠΑ φαίνεται να το γνώριζε.

Έτσι η ασύμμετρη ανωτερότητα των ΗΠΑ σε κάθε περίπτωση λειτούργησε πλήρως, και δεν άφησε καμία ευκαιρία στους Ιρακινούς κατά την κλασική διεξαγωγή του πολέμου. Η ιστορία θα δείξει κάτι παρόμοιο σήμερα στη διεξαγωγή του ρωσοουκρανικού πολέμου. Στη περίπτωση του Ιράκ και του Αφγανιστάν αυτό άλλαξε άρδην μετά την λήξη του πολέμου, και οι απώλειες στα στρατεύματα των ΗΠΑ υπερέβησαν εκείνες των κυρίων πολεμικών συρράξεων.

Εάν κατά την διάρκεια του κυρίως πολέμου λειτούργησε η αμερικανική ασυμμετρία της ισχύος, μετά τον πόλεμο έχουμε την ασυμμετρία της διεξαγωγής της Ιρακινής αντίστασης, κάτι αναμενόμενο και για την Ουκρανική αντίσταση μετά τη λήξη του ρωσοουκρανικού πολέμου.

Σε ό,τι αφορά τις στρατηγικές ειρήνευσης, εισηγήσαμε σε ένα φαύλο κύκλο. Οι ασυμμετρίες οδηγούν σε ψευδαισθήσεις στρατιωτικής ασφάλειας, από την άποψη πολιτικού σχεδιασμού. Από πλευράς νομιμοποίησης έναντι του διεθνούς δικαίου, οδηγούν τους ισχυρούς σε φαντασιώσεις υπερεξουσίας.

Κατ' αυτόν τον τρόπο οι ασυμμετρίες περιορίζουν τη δυνατότητα των ισχυρών να συναγάγουν διδάγματα, ενώ αναπόφευκτα προκαλούν στους αδυνάτους ένα είδος ευρηματικότητας, που εκμεταλλεύεται τη διαρκή αλλαγή τρόπων χρήσης βίας στην πολιτική. Το συμπέρασμα είναι ότι εγκαινιάζεται μια νέα περίοδος, με εξαιρετικά ανήσυχους και ταραχώδεις καιρούς για την ανθρωπότητα.-

VIA ASSOCIATED PRESS

Πρώτη δημοσίευση στο <https://ggore.wordpress.com/>

Οι σημερινοί στρατοί του “πολιτισμένου κόσμου”, με τα φοβερά οπλικά συστήματα και τις απεριόριστες δυνατότητες καταστροφής του αντιπάλου, δεν είναι έτοιμοι για το είδος πολέμου που διαμορφώνεται καθημερινά μπροστά στα μάτια μας και που θα κυριαρχήσει στο μέλλον.

Martin Van Creveld

Κύπρος 1974. Γιατί ο Ελληνισμός ηττήθηκε χωρίς να πολεμήσει

Του Αντιστρατήγου ε.α. Παναγιώτη Γκαρτζονίκια

Κύπρος 1974: Τα τραγικά γεγονότα που είχαν ως αποτέλεσμα οι Τούρκοι να καταλάβουν το 36% του νησιού, έχουν αφήσει ανεξίτηλο στίγμα στον Ελληνισμό, για δύο κυρίως λόγους. Κατά πρώτον, για πρώτη φορά μετά το 1922 ο Ελληνισμός υπέστη στρατιωτική ήττα και απώλεσε εθνικό έδαφος (ό,τι κερδίζεται στο πεδίο της μάχης δύσκολα επιστρέφεται με διαπραγματεύσεις). Κατά δεύτερον, οι Έλληνες αισθάνθηκαν ότι έχασαν, χωρίς στην ουσία να έχουν αγωνισθεί, όπως θα έπρεπε και όπως θα ήθελαν.

Κάτι τέτοιο, μαζί με όσα επακολούθησαν μετά το 1974, έχει οδηγήσει σε μια αίσθηση αδυναμίας απέναντι στην Τουρκία. Μολαταύτα, οι αιτίες που προκάλεσαν την ήττα το 1974 δεν έχουν μελετηθεί επαρκώς μέχρι σήμερα. Αφενός μεν, επειδή ο παρελθών χρόνος δεν είναι επαρκής για σοβαρή ιστορική σε βάθος έρευνα, αφετέρου δε, διότι στο δημόσιο λόγο τα γεγονότα του 1974 σκεπάσθηκαν με μια ομίχλη συνωμοσιολογίας. Η Ελλάδα δεν αναζήτησε τους ενόχους της τραγωδίας και φθάσαμε στο σημείο να χρεώσουμε την ήττα μας μόνο στον Χένρι Κίσινγκερ. Στον περιορισμένο χώρο αυτού του άρθρου θα αναφερθούμε σε ορισμένες μόνο πτυχές της ήττας.

Η Κύπρος αποτελεί σημαντικό κομμάτι του Ελληνισμού, κάτι που με τον πιο εύστοχο και λυρικό τρόπο έθεσε ο Γιώργος Σεφέρης: *«Υπάρχουν σε μια γωνιά της γης 400 χιλιάδες ψυχές από την καλύτερη, την πιο ατόφια Ρωμιοσύνη, που προσπαθούν να τις αποκόψουν από τις πραγματικές τους ρίζες και να τις κάνουν λουλούδια θερμοκηπίου»*. Δηλαδή η Ελλάδα δεν υπερασπίστηκε την Κύπρο, παρότι πρόκειται για συμφέρον επιβιώσεως του Ελληνισμού και όχι για φιλανθρωπική πράξη, με την χριστιανική έννοια.

Η Κύπρος και το εθνικό συμφέρον

Σε αντιδιαστολή, η Βρετανία ανέλαβε την εκστρατεία για την απελευθέρωση των Φώκλαντς, στα οποία κατοικούσαν 1813 Βρετανοί και μερικές χιλιάδες πρόβατα, διακινδυνεύοντας το σύνολο του στόλου της σε απόσταση 13.000 χιλιομέτρων, έως τον Νότιο Ατλαντικό. Το ότι νίκησε είναι εκ των υστέρων σοφία, διότι η σύγκρουση κρίθηκε τελικά από μία κλωστή. Η Αργεντινή κατέλαβε τα Φώκλαντς και στη συνέχεια τα υπερασπίστηκε, χωρίς να έχει ούτε καν πρόβατα στα νησιά.

Πέραν τούτου, η Ελλάδα είχε και ζωτικό στρατηγικό συμφέρον να υπερασπισθεί την Κύπρο, για δύο

λόγους. Ο πρώτος οφείλεται στη θέση και την εγγύτητά της προς την Τουρκία, όντας αυτός που φοβάται η γειτονική χώρα: αν η Ελλάδα ήλεγχε την Κύπρο, θα ήταν σε θέση να προσβάλει το “μαλακό υπογάστριο” της Τουρκίας και να θέσει σχεδόν όλη την τουρκική επικράτεια εντός της εμβελείας των αεροσκαφών ή των πυραύλων της. Κάτι τέτοιο θα προσέδιδε ένα σημαντικό πλεονέκτημα στην Ελλάδα, κατάσταση που η Τουρκία μέχρι τώρα έχει καταφέρει να αποτρέψει.

Ο δεύτερος λόγος συνδέεται με την ευρύτερη γεωστρατηγική αξία της Κύπρου. Τυχόν έλεγχος του νησιού από την Ελλάδα, θα της επέτρεπε να αυξήσει, όχι μόνο το γόητρό της, αλλά και τη διαπραγματευτική της ισχύ στη διεθνή κοινότητα. Η απόφασή της να μην υπερασπισθεί την Κύπρο, τραυμάτισε έκτοτε πολύ σοβαρά την αυτοπεποίθηση και την αποτρεπτική της φήμη.

Η κατάσταση σήμερα στο Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο θα ήταν πολύ διαφορετική, αν η Ελλάδα είχε επέμβει στην Κύπρο. Ωστόσο, οι δύο παραπάνω λόγοι, οι σχετικοί με τη στρατηγική αξία της Κύπρου, συνήθως απουσιάζουν από τον δημόσιο λόγο στην Ελλάδα και δεν αποτέλεσαν μέρος της εθνικής στρατηγικής. Η Ελλάδα, από την έναρξη του ένοπλου αγώνα της ΕΟΚΑ, δεν είχε εκπονήσει κάποια συγκεκριμένη στρατιωτική στρατηγική για την Κύπρο, ούτε όμως και αργότερα.

Η απουσία ελληνικής στρατηγικής

Το ζήτημα της Ένωσης της Κύπρου δεν θεωρήθηκε ως στρατιωτικό πρόβλημα για την Ελλάδα και δεν εξετάσθηκε η στρατιωτική πτυχή του. Το 1964 και το 1967 η Ελλάδα και η Τουρκία έφθασαν στα πρόθυρα πολέμου για την Κύπρο. Η Τουρκία, παρά τις απειλές για απόβαση, δεν διέθετε τότε αποβατικές, ή αεραποβατικές δυνατότητες. Στη δεκαετία που μεσολάβησε επένδυσε σε αυτές τις δυνατότητες και το 1974 ήταν έτοιμη.

Αντίθετα, η ελληνική πλευρά το 1974 εμφανίσθηκε να χρησιμοποιεί λιγότερες δυνατότητες, σε σχέση με το 1964. Η δύναμη επιπέδου μεραρχίας που απεστάλη το 1964 αποσύρθηκε το 1967, ενώ και η αποστολή αεροσκαφών F-84F, Harvard (T-6G) και RF-84F που πραγματοποιήθηκε το 1964 απουσίαζε το 1974 (όπως και οποιαδήποτε αεροπορική υποστήριξη). Πάντως η Ελλάδα υποκύπτοντας το 1967 στον τότε εκβιασμό, έπεισε την τουρκική πολιτική και

στρατιωτική ηγεσία ότι δεν είχε την πρόθεση να πολεμήσει για την Κύπρο.

Μέχρι την τουρκική εισβολή, δεν υπήρξε κάποια στρατηγική, παρά μόνο ένας κατάλογος ενισχύσεων από το 1968, ο οποίος δεν ήταν καν ενταγμένος σε κάποιο σχέδιο εκστρατείας. Μετά το 1974, εξαγγέλθηκε με τυμπανοκρουσίες το δόγμα του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου, που ήταν στην ουσία δήλωση πολιτικής και όχι στρατιωτική στρατηγική, μολονότι με βάση το δόγμα υλοποιήθηκαν κάποιες αποσπασματικές ενέργειες.

Κύπρος 1974: Η εισβολή

Το 1974 και σε διάστημα 28 ημερών, από τις 20 Ιουλίου μέχρι τις 16 Αυγούστου, οι Τούρκοι διεξήγαγαν επιχειρήσεις στην Κύπρο και η Ελλάδα δεν προέβη σε οποιαδήποτε ουσιαστική ενέργεια για να τους εμποδίσει. Οι αρχηγοί των επιτελείων, απαντώντας σε σχετική ερώτηση του Ευάγγελου Αβέρωφ, ισχυρίστηκαν στις 2 Αυγούστου ότι ο (πολιτικός) σκοπός ήταν η αποφυγή του πολέμου μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας.

Επομένως δεν έπρεπε να αποσταλούν ενισχύσεις στην Κύπρο (στρατιωτικός σκοπός), για να μην εμπλακούν στον αγώνα. Ένα τέτοιο επιχείρημα όμως, πέραν του ότι είναι ανήθικο, επιπλέον στερείται λογικής. Η Ελλάδα, με το πραξικόπημα εναντίον του Μακαρίου στις 15 Ιουλίου, προ(σ)καλεί την τουρκική εισβολή, δεν στέλνει ενισχύσεις για την απόκρουση της εισβολής, για να μην προκληθεί ελληνοτουρκικός πόλεμος, μολονότι ελληνικές δυνάμεις προσβάλλονταν από τους Τούρκους!

Η ίδια περίπου λογική επικράτησε και με την κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας, αν και είναι γεγονός ότι η στρατιωτική κατάσταση ήταν πλέον δυσμενέστερη για την Ελλάδα. Το επιχείρημα συνοψίζεται ως εξής: Δεν υπερασπιζόμαστε την Κύπρο επειδή η Τουρκία έχει “γεωγραφικά πλεονεκτήματα” και η αντιμετώπιση των Τούρκων ήταν αδύνατη, λόγω αποστάσεως και τετελεσμένων γεγονότων.

Παρατηρούμε δηλαδή στην προκειμένη περίπτωση μία αντιστροφή των όρων για τους οποίους διεξάγεται ο πόλεμος. Μία χώρα εμπλέκεται σε πόλεμο για να υπερασπισθεί συμφέροντα επιβιώσεως, ή ζωτικής σημασίας. **Αν η Κύπρος, μείζον τμήμα του Ελληνισμού, δεν υπάγεται στα συμφέροντα επιβιώσεως ή τα ζωτικά της Ελλάδας, τότε είναι να απορεί κάποιος για ποιο λόγο η χώρα θα χρησιμοποιήσει τη στρατιωτική της ισχύ.**

Το γεωγραφικό επιχείρημα

Η απόσταση της Κύπρου από την Ελλάδα έχει χρησιμοποιηθεί ως το κύριο επιχείρημα για την ελληνική αδράνεια. Πέραν όμως του ότι δεν υφίσταται γεωγραφικός ντετερμινισμός, η γεωγραφία δεν προσφέρει μόνο πλεονεκτήματα στη μία πλευρά και μειονεκτήματα στην άλλη. Η Κύπρος, είναι αλήθεια ότι βρίσκεται πολύ εγγύτερα της Τουρκίας, σε σχέση με την Ελλάδα, απέχοντας 70 χιλιόμετρα από τις πλησιέστερες τουρκικές ακτές και 400 από τη Ρόδο.

Επομένως η τουρκική αεροπορία είχε το πλεονέκτημα της μικρότερης απόστασης, διότι από την Κυρήνεια το Ιντσιρλίκ απέχει 270 χιλιόμετρα και η Αττάλεια 280, ενώ από την Κυρήνεια το αεροδρόμιο της Ρόδου απέχει 470 χιλιόμετρα, του Καστελλίου 740 και της Σούδας 870. Το περίφημο όμως γεωγραφικό πλεονέκτημα είναι μόνο ένας παράγοντας στην αντιπαράθεση.

Όταν αναφερόμαστε σε αποστάσεις για την αεροπορία, και για να θέσουμε το ζήτημα σε μία συγκριτική προοπτική, ας έχουμε υπόψη μας ότι η αεροπορία της Αργεντινής διεξήγαγε το 1982 τον πόλεμο για τα Φώκλαντς, επιχειρώντας από τέσσερα αεροδρόμια, τα οποία απείχαν πάνω από 700 χιλιόμετρα από τα νησιά. Δηλαδή οι Αργεντινοί υπερασπίστηκαν τα Φώκλαντς, παρά το γεγονός ότι ήταν πιο μακριά για εκείνους, απ’ ότι η Κύπρος από την Ελλάδα.

Όσοι δε θεωρούν τη χρονική διάρκεια των πέντε έως 10 λεπτών των αεροσκαφών επάνω από τους στόχους ως πολύ μικρή, να έχουν υπόψη τους ότι οι Αργεντινοί διεξήγαγαν πόλεμο στα Φώκλαντς επί 45 ημέρες, με χρόνο υπεράνω στόχων των αεροσκαφών τους μικρότερο των 10 λεπτών. Η Ελλάδα από το 1964 μέχρι το 1974 δεν έλαβε κάποιο ουσιαστικό μέτρο για να αντισταθμίσει το γεωγραφικό μειονέκτημα. Ούτε όμως και από το 1974 και μετά έχει κάνει σημαντική πρόοδο ώστε να αυξήσει την επιχειρησιακή της εμβέλεια, αν και έχουμε συμφέροντα στην Ανατολική Μεσόγειο και στο δημόσιο διάλογο ακούγονται διάφορες απόψεις.

Το σοβαρότερο συμπέρασμα εκτιμάται ότι είναι η φοβία της Ελλάδας έναντι της Τουρκίας. Είναι η αδυναμία της να αξιολογήσει και να διαχειρισθεί, κυρίως πολιτικά αλλά και στρατιωτικά, τη στρατιωτική της ισχύ και όχι το γεγονός ότι δεν διέθετε όντως τις αναγκαίες στρατιωτικές δυνατότητες για να εμποδίσει την εισβολή. Το ζήτημα αυτό υφίσταται ήδη από το 1967 και συνέχιζε να ενυπάρχει και μάλιστα με αυξανόμενη ένταση και το 1974. Εν πολλοίς το 1974 η αναλογία δυνάμεων ήταν ευνοϊκή, πολύ ευνοϊκότερη σε σχέση με τη σημερινή, η Ελλάδα όμως δεν διέθετε τη θέληση να αντιπαρατεθεί στην Τουρκία, επικαλούμενη διάφορες δικαιολογίες.

Η παγκόσμια σταθερότητα είναι μια δύσκολη εξίσωση ή απλά ουτοπία;

Συνέντευξη του Πρέσβως ε.τ. Δημητρίου Ηλιοπούλου
στους Χρήστο Μεκούδη και Σίλια Καρβούνη

ΦΑΚΕΛΟΣ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

Θα πίστευε κανείς ότι η κατάσταση στα Βαλκάνια είναι ήρεμη. Δυστυχώς απέχουμε πολύ από αυτό. Μέσα από μια γενικότερη αναστάτωση που συμβαίνει την τελευταία πενταετία έχουν προκύψει νέες τάσεις αναθεωρητισμού. Βλέπουμε ότι κάποιοι προσπαθούν να βγουν κερδισμένοι καθώς δεν υπάρχουν ιδιαίτεροι διπλωματικοί κανόνες στην εποχή μας.

Το 1975 τα δύο μεγάλα μπλοκ συναντήθηκαν στο Ελσίνκι κι εγγυήθηκαν τα τότε σύνορα. Όταν το 1992 αναθεωρήθηκε η παραπάνω συνθήκη, στην οποία και συμμετείχα, είχαν δημιουργηθεί νέες χώρες λόγω της κατάρρευσης του ανατολικού μπλοκ. Το δε 1999 πάλι άλλαξαν τα σύνορα με την κρίση του Κοσόβου. Η δε Βοσνία με ευθύνη των Σέρβων είναι μια θρυαλλίδα που μπορεί να εκραγεί ανά πάσα στιγμή, αν π.χ. οι Κροάτες της Βοσνίας θελήσουν να ενωθούν με την Κροατία και παραμείνει ένα ακραιφνώς μουσουλμανικό κράτος στην καρδιά της Ευρώπης! Δεν έχει να κάνει τόσο με τους ίδιους τους Βόσνιους αλλά με την εκμετάλλευση των καταστάσεων από τρίτες χώρες. Ενδεικτικά αναφέρω ότι όταν διαλύθηκε η Γιουγκοσλαβία το 1999, η διπλωματική αποστολή των Βόσνιων μουσουλμάνων στην Ελβετία στεγάζονταν προσωρινά στην τουρκική πρεσβεία της Γενεύης. Είναι πολύ εύκολο λοιπόν σε περιόδους ανακατατάξεων να χειραγωγηθούν χώρες, όπως συνέβη με τη συμφωνία ΑΟΖ με την Αλβανία, η οποία ναυάγησε λόγω εσωτερικών πολιτικών παιχνιδιών, ενώ υπάρχουν και βάσιμες υπόνοιες για εμπλοκή των Τούρκων.

Η ευρωπαϊκή πορεία των παραπάνω κρατών στηρίχθηκε ένθερμα στη διάσκεψη της Θεσσαλονίκης το 1994. Αυτή προέβλεπε την σταδιακή ένταξη όλων των δυτικοβαλκανικών κρατών στην Ε.Ε. Αυτό δεν έχει γίνει κυρίως γιατί υπάρχουν κανόνες, οι ίδιοι που ισχύουν και στην πρόσφατη περίπτωση της Ουκρανίας. Δεν είναι τόσο εύκολο κι απλό μια χώρα να γίνει κράτος-μέλος, ενώ υπήρξαν και περιπτώσεις που η πορεία των κρατών ήταν απαγορευτική για ένταξη, όπως στην περίπτωση της Αλβανίας που υπολογιζόταν αρχικά να είναι πλήρες μέλος ως το 2018. Μιλάμε για κάποια προαπαιτούμενα που συνήθως σχετίζονται με διαφθορά, κράτος δικαίου, προστασία μειονοτήτων κλπ. Επομένως η ένταξη εξαρτάται από τα ίδια τα

κράτη, ενώ μην παραβλέπουμε πως τα κράτη ωφελούνται με πακτωλό ευρωπαϊκού χρήματος ακόμα και κατά την ενταξιακή τους πορεία, όμως πολύ πιο στοχευμένα. Ας μην αγνοούμε και το γεγονός λοιπόν ότι αυτές οι ενταξιακές πορείες είναι ένα καλό φάρμακο στον αναθεωρητισμό.

Μια συμφωνία σαν αυτή των Πρεσπών δίνει ένα μεγάλο κίνητρο να μειωθούν οι εντάσεις αναθεωρητισμού. Κι ενώ παρά τα ελαττώματα της γύρω από την ονομασία έδωσε μια ώθηση, ξαφνικά τοποθετεί εμπόδια η Βουλγαρία σχετικά με την καταγωγή διαφόρων Σλάβων της περιοχής, καθώς πιστεύει ότι θα έπρεπε να «ελέγχει» αυτό το κομμάτι των Βαλκανίων, δίνοντας παράλληλα εκατό χιλιάδες διαβατήρια σε Σκοπιανούς και κατ' επέκταση δημιουργώντας ένα λόμπι.

Τα Βαλκάνια είναι ένα τόσο εύθραυστο ψηφιδωτό. Ας πάρουμε για παράδειγμα το Κόσοβο. Ποιος ηγέτης ποτέ θα μπορούσε και θα δέχονταν να υπογράψει παραχώρηση εθνικού εδάφους; Όλες αυτές οι περιπτώσεις -συμπεριλαμβανομένης και της Κριμαίας- θεωρούνται παγωμένες κρίσεις, αν και μερικές φορές κάτι συμβαίνει κι ανατρέπει την κατάσταση, όπως στο Ναγκόρνο-Καραμπάχ, που ήταν μια παγωμένη κρίση από το 1991 μέχρι το 2020. Αλλά μια και αναφερθήκαμε εδώ, αξίζει να σταθούμε σε αυτή την κρίση, καθώς υπάρχουν ομοιότητες με την εισβολή της Κύπρου. Ενώ η περιοχή ανήκε επί σχεδόν 30 χρόνια στην Αρμενία, υπήρχε μεγάλος αζέρικος πληθυσμός κι αυτό λειτούργησε σαν αφορμή για ανακατάληψη εδαφών. Είναι η ίδια συνταγή που με φόβο βλέπω να καλλιεργείται σταδιακά στη Δυτική Θράκη ή τα Δωδεκάνησα. Αυτός ήταν και ο λόγος που υποστηρίξαμε ένθερμα την -απομακρυνόμενη πια- ενταξιακή πορεία της Τουρκίας.

ΦΑΚΕΛΟΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑ ΚΑΙ NATO

Σε αντίθεση με την Ευρώπη το NATO έχει άλλη αποστολή, την ευθυγράμμιση των διαφόρων χωρών με την αμυντική γραμμή του. Εννοείται πως υπάρχει συνέργεια ΕΕ-NATO, αλλά το ζητούμενο είναι ποιος προσυπογράφει την ασφάλεια της Ευρώπης. Και φαίνεται ότι η απάντηση είναι το NATO. Γι' αυτόν τον λόγο είναι μεγάλη ανάγκη να γίνει επιμερι-

σμός αρμοδιοτήτων, καθώς ένα από τα μεγάλα παράπονα των ΗΠΑ κι ιδίως επί εποχής Τραμπ, είναι ότι δαπανούν πάρα πολλά για την Ευρώπη. Βέβαια τα πάντα αλλάζουν και σίγουρα ο Ντόναλντ Τραμπ θα ήταν πολύ ευχαριστημένος βλέποντας τη Γερμανία να δίνει το 2% του ΑΕΠ της σε αμυντικές δαπάνες.

Δυστυχώς όμως στην περίπτωση της Ουκρανίας η Ευρώπη αδράνησε. Χωρίς αυτό να αποτελεί ελαφρυντικό, η Ε.Ε. αποφάσισε να δημιουργήσει κοινή άμυνα μετά τη συνθήκη του Μάαστριχτ το 1993 και μάλιστα όχι με τρόπο συνεκτικό, επαναπαυόμενη στο αίσθημα ασφαλείας που παρείχε το ΝΑΤΟ, ενώ αυτή η αίσθηση ασφάλειας ήταν μια καλή αφορμή για ανακατανομή δαπανών από πλευράς της Ευρώπης, καθώς μπορούσε π.χ. έτσι να αυξάνει τις αγροτικές επιδοτήσεις.

Άλλο ένα πρόβλημα στάθηκε η πολυπλοκότητα των μηχανισμών. Αναφέρομαι στον European Defence Agency που είχε ρόλο συντονιστικό, ώστε αντί π.χ. η κάθε χώρα να δαπανά χρήματα για διαφορετικών τύπων όπλα να παράγεται ένας κοινός τύπος. Μοιάζει απλό αλλά δεν είναι καθώς η κάθε χώρα είχε συμφέρον να προωθήσει τη δική της αμυντική βιομηχανία. Όλοι αυτοί οι παράγοντες καθυστέρησαν την προώθηση της κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής. Βέβαια η ζωή πάντα δείχνει τον δρόμο και έτσι μετά την 11η Σεπτεμβρίου οδηγηθήκαμε στην ανάγκη για περαιτέρω αμυντικά συστήματα, ενώ η Ευρώπη έφτασε να αριθμεί έως και 23 ειρηνευτικές αποστολές.

Όλες οι παραπάνω καταστάσεις οδήγησαν τους ιθύνοντες να σκεφτούν την ανάγκη για ύπαρξη κοινής ευρωπαϊκής άμυνας, αν και προσωπικά δεν μπορώ να προβλέψω πόσο θα χρειαστεί αυτό, με πρώτο πιθανό εμπόδιο την πολυγλωσσία. Κι όπως στα πάντα υπάρχει η άλλη όψη του νομίσματος, δεν είναι ρεαλιστικό να σταλούν στην κοινή δύναμη τα καλύτερα και γλωσσομαθή στελέχη, διότι αυτό αδυνατίζει σημαντικά την εθνική άμυνα της κάθε χώρας. Γι' αυτό η Ελλάδα είναι πάντα φειδωλή στην αποστολή έμπυχου δυναμικού ή υλικού.

Σημαίνει αυτό ότι δεν πρέπει γενικά να συνεισφέρουμε; Και βέβαια όχι! Το πιο τρανό παράδειγμα είναι οι πύραυλοι που πρόσφατα δώσαμε στη Σαουδική Αραβία. Όλοι οι αραβικοί λαοί έχουν ένα κοινό αίσθημα ευγνωμοσύνης όταν βλέπουν τους άλλους να

κάνουν μια θυσία για εκείνους. Γι' αυτό μας ανταποδίδουν, όχι μόνο με τις επενδύσεις αλλά και με την επιρροή τους στον αραβικό κόσμο.

Κι εδώ όμως δεν υπάρχει άσπρο ή μαύρο. Τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα έκλεισαν μεγάλες εμπορικές συμφωνίες με την Τουρκία, αν και οι σχέσεις τους δεν είναι τόσο καλές και ταυτόχρονα δυσανασχετούν που ο Τούρκος πρόεδρος υποστηρίζει τους Αδερφούς Μουσουλμάνους. Αυτό δεν πάει να πει ότι οι Άραβες εξαπάτησαν την Ελλάδα, όπως θα σπεύσουν να πουν διάφοροι. Στη διεθνή σκηνή δεν ισχύει ότι κάποιος είναι αποκλειστικά σύμμαχος ή εχθρός.

ΦΑΚΕΛΟΣ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΑ

Κλείνοντας αξίζει να σταθούμε στις απαιτήσεις της Τουρκίας στο Αιγαίο, οι οποίες πιστεύω ακράδαντα ότι δεν έχουν καμία βάση! Υπάρχει μια σειρά από συνθήκες που βάζουν τα πράγματα στη θέση τους. Μπορεί να υπάρχει μια πολυφωνία ως προς την προσέγγιση επί του θέματος αλλά σίγουρα όχι για την ακεραιότητα των θέσεων μας. Φοβάμαι όμως ότι για άλλη μια φορά οδηγούμαστε στην πολιτική του κατευνασμού, γι' αυτό και πρέπει να γίνει σαφές σε όλους ότι υπάρχουν κάποιες κόκκινες γραμμές και τυχόν παραβίαση τους θα έχει επιπτώσεις. Πρόκειται για ένα μήνυμα που δεν έχει τόσο παραλήπτες στη γείτονα χώρα όσο στους συμμάχους μας οι οποίοι οφείλουν να μεριμνήσουν ώστε να μην τιναχτεί στον αέρα η νοτιοανατολική πτέρυγα του ΝΑΤΟ! Δεν κατευθύνω την συζήτηση υπέρ ενός πολέμου αλλά είναι γνωστό σε όλους ότι αν οι γείτονες μας λάβουν κάτι μετά θα ζητούν περισσότερα. Προσωπική μου άποψη είναι ότι δε θα συμβεί κάποιο θερμό επεισόδιο για πολλούς λόγους, όπως η ύπαρξη τόσων ανοιχτών μετώπων σε Συρία, Ιρακ και έμμεσα στην Ουκρανία.

Κοιτάζοντας προς τα πίσω καταλήγω πως το εγχείρημα ένταξης της Τουρκίας στην Ε.Ε. ίσως να ήταν εξ' αρχής αδύνατο. Καθώς θα ήταν η πολυπληθέστερη χώρα της Ευρώπης θα ανέτρεπε όλες τις ισορροπίες στο Ευρωκοινοβούλιο, ενώ ακόμα και οι Γερμανοί που υποστηρίζουν σχεδόν τυφλά την Τουρκία είχαν δεύτερες σκέψεις πάνω σε αυτό. Πλέον οδεύουμε προς μια ενδιαμέση λύση με την Τουρκία, πιθανώς σαν μη πλήρες κράτος-μέλος.

Diplomacy is most importantly used to complete a specific agenda. Therefore without diplomacy, much of the world's affairs would be abolished, international organizations would not exist, and above all the world would be at a constant state of war. It is for diplomacy that certain countries can exist in harmony.

This is what common sense adopts. However, in the recent formed Greco-Turkish likely countdown we see no diplomatic activity, only straight rhetoric confrontation launched by ministers and chiefs of both states.

"That's the question"... as Shakespeare thoughtfully used to meditate.

Η αποδόμηση της εθνικής ταυτότητας στο πλαίσιο της εκπαίδευσης

Του κ. Κώστα Θεολόγου,
επικούρου καθηγητού ΕΜΠ και συμβούλου καθηγητού στο ΕΑΠ

Το επιχείρημά μου διατυπώνεται ως εξής: στο εθνικό εκπαιδευτικό σύστημα έχει επιλεγεί η μονοκαλλιέργεια των μαθημάτων με εργαλειακό χαρακτήρα. Ενώ τα μαθήματα με εγγενή αξία (μη μετρήσιμη, άρα μη εργαλειακή) συρρικνώνονται έως πλήρους εξαφάνισης από το πρόγραμμα σπουδών, προάγονται τα χρηστικά μαθήματα. Τα πρώτα συνέβαλαν σε μια κοινή ιστορική και πολιτισμική αφήγηση, επειδή αντλούσαν από την δεξαμενή μιας κοινής συλλογικής μνήμης, και συνεπώς συντηρούσαν μια κοινή κουλτούρα και μια κοινή εθνική ταυτότητα (βλ. σχήμα). Η δεύτερη επιλογή δεν συντηρεί καμία κοινή συλλογική μνήμη, τα χρηστικά και εξειδικευμένα μαθήματα θρυμματίζουν τη μνήμη και τον ίδιο τον εαυτό, οδηγώντας σε μια κατακερματισμένη, οιονεί ανυπόστατη εθνική ταυτότητα, εύκολα διαχειρίσιμη και χειραγωγήσιμη.

Στην ομιλία μου προσπαθώ να αποκριθώ εξίσου και στην απορία μου -ή στην διερώτησή- γιατί οι πολύ καλοί φοιτητές μου στο ΕΜΠ κάνουν τόσα λάθη στον γραπτό λόγο τους, γιατί η λεξιπενία και ο σολοικισμός βασιλεύουν στο δεσποτάτο μιας οιονεί ημιμάθειας που έχουν εδραιώσει; Έλεγα φταίει το δημόσιο σχολείο, πως τάχα από τα ιδιωτικά σχολεία μας έρχονται ως φοιτητές τα παιδιά καλύτερα εξοπλισμένα στο γλωσσικό εργαλείο τους, αλλά και πάλι διαψεύστηκα... είχα, λόγου χάρη, φοιτήτρια από την Κάλυμνο που είχε οξύνει τα εκφραστικά μέσα της με τρόπο πιο αξιόμαχο από έναν απόφοιτο της Λεοντείου ή της Σχολής Μωραΐτη. Μετά είπα πως είναι το εκπαιδευτικό σύστημα: συνέκρινα φοιτητές από τη Κύπρο με δικούς μας, ελλαδίτες... και πάλι άκαρπη απέβη η σύγκριση- χάλια αμφότεροι!

Μετά έβαλα στην ίδια εξίσωση και τους δασκάλους της Πρωτοβάθμιας και τους Καθηγητές της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.... Σκέφτηκα ότι σε διάφορα συνέδρια με θέμα την εκπαίδευση και τα παιδαγωγικά διέκρινα και στους ίδιους μιαν επιπολαιότητα στην χρήση της προφορικής και γραπτής ελληνικής γλώσσας, αλλά και στην αξιοποίηση των βασικών εργαλείων της γραμματικής και του συντακτικού, που σίγουρα λαμβάνουν ως θεμελιώδη γνώση στις σπουδές τους.... Γιατί τόση αμέλεια; Γιατί τόση παραμέληση και υποτίμηση στο βασικό και υπέροχο επικοινωνιακό εργαλείο που έχουμε εμείς οι άνθρωποι, και μάλιστα εμείς οι ολίγον περιούσιοι που έχουμε το προνόμιο της ελληνικής γλώσσας, μιας γλώσσας εννοιολογικής, πλούσιας, ακριβούς, ποιητικής, ερωτικής...

Έχω καταλήξει σε μια κρίσιμη διάκριση, που μπορεί να είναι διαφωτιστική στην απάντηση της αρχικής διερώτησής μου και σε τούτη τη διάκριση θα αναφερθώ αμέσως τώρα:

Στην εφαρμοσμένη Φιλοσοφία μια κρίσιμη διάκριση -σε σχέση με την αξία των οντοτήτων- μας παρέχεται από τη δυνατότητα να ξεχωρίζουμε τα πράγματα που διαθέτουν εγγενή (intrinsic, έμφυτη, ας πούμε) αξία σε σχέση με τα άλλα πράγματα, που

διαθέτουν εργαλειακή (instrumental, χρηστική, ας πούμε) αξία. Για να γίνει κατανοητή η διάκριση, καταφεύγω στο προσφύες παράδειγμα του μικροφώνου: το μικρόφωνο είναι «πράγμα» του οποίου η (εργαλειακή) αξία διαρκεί ή διατηρείται όσο το χρησιμοποιεί ο άνθρωπος-χρήστης του, ο οποίος διαθέτει εγγενή αξία, επειδή ακριβώς είναι άνθρωπος.

Παλαιότερα η παιδεία και η μόρφωση αντιμετώπιζονταν ως περιοχές ή ως οντότητες με εγγενή αξία, η οποία ήταν αποδεκτή ως τέτοια, ανεξαρτήτως του είδους της γνώσης που κατείχες. Μάλιστα η γλωσσική παιδεία, παλαιότερα, το να είσαι εγγράμματος και λόγιος, αποτελούσε ιδιαίτερο γνώρισμα των μορφωμένων και των πτυχιούχων από τα πανεπιστήμια. Τι συνέβη, όμως, και πλήθυναν οι «διπλωματούχοι πανεπιστημίου», που έχουν κάποιες έως πάρα πολλές «αδυναμίες» γλωσσικές, που εκφράζονται σε προφορικό και σε γραπτό επίπεδο με ευρηματικά «μαργαριτάρια», με ασυνταξίες και σολοικισμούς, με άγνοια των κανόνων της γραμματικής, με ανορθογραφία, με λεξιπενία κοκ. Νομίζουμε ότι η ποιότητα που προσέφερε το σχολείο στις πρώτες βαθμίδες της εκπαίδευσης αποδυναμώθηκε για πολλούς λόγους: συμβάλλουν ανάλογα η εξειδίκευση, η λαϊκιστική τάση για απλοποίηση της παρεχόμενης γνώσης, η κυριαρχία του οπτικού πολιτισμού, οι μοιραίες εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις της μεταπολίτευσης, η προέλαση της ψηφιακής τεχνολογίας, η αποσπασματικότητα του βίου, της καθημερινότητας, του ίδιου του εαυτού...

Η αποσπασματικότητα κατασκευάζει ψηφίδες που δεν είναι εύκολο να συγκολληθούν σε ενιαίο μόρφωμα, σε μιαν ενιαία αφήγηση, για να το πούμε πιο trendy. Έτσι προάγονται τα κάθε λογής «θραύσματα», σαν ευρήματα ανασκαφής, σαν «όστρακα» μιας αρχαιολογίας του παρόντος, που επιτρέπουν πολλαπλές ανθρωπολογικές αναγνώσεις, δηλαδή ποικίλες δυνατές ανασυγκροτήσεις της πραγματικότητας, με ερμηνείες που δεν εξυπηρετούν τη δύσκολη συνολική προσέγγιση, αλλά την εύκολη μερικότητα, που ενισχύει την προκατάληψη και τη μισαλλοδοξία.

Συνιστώσες αυτής της επιλογής αποτελούν η προ πολλού ποσοτικοποιημένη -λόγω ενός παρεξηγημένου θετικισμού- παιδεία, η προδιάθεση για εξειδίκευση, η εμμονή στη μέτρηση και στους ποσοτικούς δείκτες, η προτίμηση στο «εφαρμοσμένο» και στο prêt-à-porter, δηλαδή στο άμεσα χρησιμοποιήσιμο, στο εργαλείο που προσφέρεται ad-hoc για συγκεκριμένη χρήση, αυτό που μπορεί να είναι αμέσως χρήσιμο ώστε να λογίζεται ως έχον αξία.

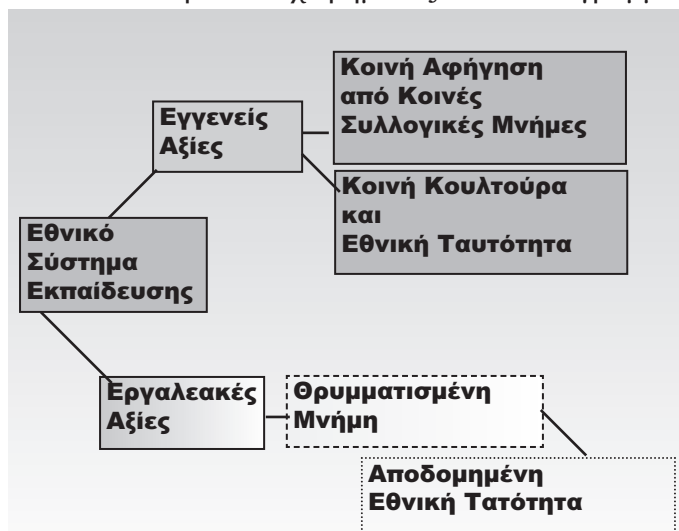
Κοντολογίς, επήλθε σύντομα μια όχι τόσο απροσδόκητη αντικατάσταση της εγγενούς αξίας από την εργαλειακή, εφόσον μόνον η χρηστική αξία μπορεί εύκολα να μετρηθεί και να ρευστοποιηθεί στην θρυμματισμένη κοινωνία, ενώ η εγγενής αξία της λογισμικής, των ανθρωπιστικών γραμμάτων και επιστημών δεν έχει ανάλογο «δείκτη μέτρησης», δηλαδή

εργαλειακότητας ή χρησιμότητας.

Ζούμε σε μια εποχή που κυριαρχεί η ρευστότητα και προάγεται το επαμφοτερίζον. Η κοινωνική πραγματικότητα αποδέχεται ασμένως -και μάλλον ασύνειδα- τον κατασκευασμένο ιδεοληπτικό ολοκληρωτισμό, που εκπορεύεται από τις θρυμματισμένες επιστημονικές ελίτ, οι οποίες καλλιεργούν θεωρίες διχαστικές ή μηδενιστικές σε επίπεδο, φύλου, γένους, είδους, τάξης, έθνους κτλ. Οι κοινωνιοκατασκευαστικές θεωρίες, ας πούμε, περί την έμφυλη ταυτότητα αποτελούν εν πολλοίς σπαραγματικές προσεγγίσεις του γένους μέσα από μια φιλελεύθερη θεωρία των δικαιωμάτων, την οποία, ασφαλώς, όλοι αποδεχόμαστε. Έχει επέλθει έτσι με τρόπο ραγδαίο στην καθημερινή ζωή, που είναι δύσκολη και άθλια έτσι κι αλλιώς, η οικοδόμηση ενός panopticon αυτοελέγχου της συμπεριφοράς μας και της γλωσσικής εκφοράς των απόψεων και των ιδεών- και όλο αυτό ονομάστηκε politically correct (πολιτικώς ορθόν).

Το σύνολο της εγχώριας πολιτικής σφαίρας συναινεί προς αυτή την κατεύθυνση και το παγκόσμιο σκηνικό ενορχηστρώνει την αποδόμηση του σαφούς και του συγκεκριμένου, που ως έχοντα εγγενή αξία δεν διαθέτουν ποσοτικούς δείκτες μέτρησης -και μάλλον παραμερίζονται, επειδή δεν αποτιμώνται, μολονότι το σαφές και το συγκεκριμένο αποτελούν εγγενούς αξίας ποιοτικά συστατικά της λογισσύνης και την εμβολιάζουν με λογική και εκφραστική αρτιότητα.

Η αποτύπωση του επιχειρήματος σε ένα διάγραμμα:

Τα προγράμματα σπουδών σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης έχουν υποστεί διάφορες βλάβες και εκπτώσεις βάσει της πλημμελούς διάκρισης μεταξύ εγγενούς και χρηστικού στα «βασικά» μαθήματα. Στο Δημοτικό, ας πούμε, ούτε η Γεωγραφία ούτε η Ιστορία αποτελούν βασικά μαθήματα, και εκδηλώνονται δημόσιοι διαξιφισμοί για τα Θρησκευτικά ως μείζον ζήτημα της χριστιανορθόδοξης ελληνικότητας, ώστε να επισπευστούν άλλες απλουστεύσεις στα μαθήματα της γλώσσας και να αποδυναμωθούν τα μαθήματα που άπτονται των επιστημών του χώρου (π.χ. Γεωγραφία, Ανθρωπογεωγραφία) και του χρόνου (π.χ. Ιστορία), οι οποίες συμβάλλουν καταλυτικά στην αναγνώριση των ταυτοτικών πολιτισμικών χαρακτηριστικών μας. Στο Γυμνάσιο απαλείφονται τα Αρχαία ως

πενιχρές (ήτοι απλώς εγγενούς) αξίας στο ωρολόγιο πρόγραμμα- δεν είναι βασικό (χρηστικό) μάθημα, δηλαδή. Το Λύκειο αποτελεί έναν κολασμένο προνάρθηκα εισαγωγής στην τριτοβάθμια, που ως τελικός παραλήπτης δέχεται εισακτέους εκπαιδευμένους στη νοοτροπία του χρηστικού και εξοικειωμένους μονοδιάστατα με το εργαλειακό ως απολύτως βασικές - άρα... αποκλειστικές- παραμέτρους στην εκπαίδευση.

Οι ανθρωπιστικές επιστήμες, λοιπόν, δεν αποτελούν τον βασικό κορμό στα προγράμματα σπουδών, παρόλο που η Φιλοσοφία και η διαλεκτική διδασκαλία προσφέρουν τις δέουσες γλωσσικές και στοχαστικές δεξιότητες, ώστε να αναπτυχθεί η λογική και η εκφραστική ακρίβεια ως συνιστώσες μιας ικανότητας για «επιχειρηματολογία».

Και μιας και αναφέρθηκα στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες έχω διάφορους συναδέλφους, συντρόφους και φίλους, που ακραδάντως πιστεύουν ότι είναι φρόνιμο να καταργηθούν τα Αρχαία, διότι δεν έχει σημασία (αξία) να ξέρουμε (γνωρίζουμε) την αρχαία γλώσσα στην οποία διατυπώθηκαν οι σκέψεις των προγόνων μας, αλλά αρκεί να διδασκόμαστε τις ιδέες και τις σκέψεις τους καθεαυτάς. Σκέφτομαι για όλους αυτούς τους πάμπτωχους τω πνεύματι συναδέλφους, συντρόφους και φίλους ότι έχουν σπουδάσει και ολίγον στην Εσπερία, και ότι όλο και κάποια ξένη γλώσσα γνωρίζουν- παραπέμπω και στο «Μυθιστόρημα» του αμείλικτου Γεωργίου Σεφέρη. Αν τους ψάξεις, λοιπόν, έστω και επιδερμικά θα ισχυριστούν αυτάρεσκα ότι ουδείς μπορεί να νιώσει τον παλμό και την αφηγηματική μαεστρία σε μια νουβέλα του Oscar Wilde παρά μόνο στην οικεία γλώσσα του μεγάλου Ιρλανδού! Πώς να μην υποκλιθείς στη μυθιστορηματική αφήγηση της γαλλικής γλώσσας του Guy de Maupassant ή στον ποιητικό ρομαντισμό της γερμανικής γλώσσας του Friedrich Hölderlin. Όπως, λοιπόν, ευχαρίστως προτιμούν και σαφώς εκτιμούν τη σκέψη, την ποίηση και την αφήγηση στον αυθεντικό γλωσσικό κώδικά τους (ποιος θα πει ότι η μετάφραση είναι μια χαρά;), εκδηλώνουν κραυγαλέα αντίφαση όταν παραμερίζουν την αξία της αρχαίας γλώσσας του Αριστοτέλη, του Αισχύλου και του Θουκυδίδη. Ασφαλώς δεν αναφέρομαι στο ζήτημα της ωραιότητας, που έχει κάθε γλώσσα ή στην ομορφιά της δικής μας, αλλά στην ικανότητα να διατυπώνεται μια σκέψη σε συγκεκριμένο γλωσσικό κώδικα.

Η εργαλειακότητα και η χρηστικότητα στην εκπαίδευση προάγουν τον εντυπωσιασμό από την εξειδίκευση, καλλιεργούν την αποσπασματικότητα, τη θρυμματισμένη γνώση και την εξοικείωση με την απτότητα, δηλαδή την υλικότητα. Καθετί που υπάρχει ως ποιοτικό χαρακτηριστικό και μπορεί να εμπλουτίσει τα κριτήρια λήψης απόφασης, με άλλα λόγια να αναπτύξει την ικανότητα για πνευματική διάκριση ως θεμελιακό συστατικό της θηρευόμενης λογισσύνης και φρόνησης ενός απόφοιτου ΑΕΙ παραμένει ανυπόληπτο και αξήγητο. Δεν συμμερίζομαι κάποια αισιοδοξία πως τάχα αυτή η «κατεύθυνση» θα αναχαιτισθεί ή θα αντιστραφεί- θα μπορούσε μόνον ίσως να επιβραδυνθεί. Άλλωστε, *«Ποιός θὰ σηκώσει τὴ θλίψη τούτη ἀπ τὴν καρδιά μας; Χτὲς βράδυ μία νεροποντὴ καὶ σήμερα βαραίνει πάλι ὁ σκεπασμένος οὐρανός».[*]*

[*] «Μυθιστόρημα», Γεώργιος Σεφέρης, Δεκέμβρης 1933-34.

20η Ιουλίου 1974 – 2022

Του κ. Νίκου Ιγγλέση

Συμπληρώθηκαν 48 χρόνια από την παράνομη τουρκική εισβολή, της 20ης Ιουλίου 1974, στην Κύπρο. Επί σχεδόν μισό αιώνα η Τουρκία κατέχει το 37,5% του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας, έχει μεταβάλλει την πληθυσμιακή σύνθεση των κατεχομένων (εκδίωξη Ελληνοκυπρίων και μεταφορά εποίκων από την Ανατολία) και επί αυτών των εδαφών έχει ανακηρύξει την αυτοαποκαλούμενη «Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου - ΤΔΒΚ». Η Τουρκία είναι η μόνη χώρα που αναγνωρίζει την «ΤΔΒΚ» ενώ παράλληλα δεν αναγνωρίζει την Κυπριακή Δημοκρατία, την θεωρεί «εκλιπούσα» και την αποκαλεί «Ελληνοκυπριακή Διοίκηση του Νότου». Το σημερινό status quo είναι αντίθετο και με τις ιδρυτικές Συμφωνίες Ζυρίχης – Λονδίνου που δεν προέβλεπαν καμιά κατοχή εδάφους, με την εξαίρεση των Βρετανικών βάσεων, από τις τρεις Εγγυήτριες Δυνάμεις (Ελλάδα, Τουρκία και Βρετανία) και κανένα ανεξάρτητο κράτος στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Οι Τούρκοι εφέτος εόρτασαν την επέτειο της 20ης Ιουλίου με στρατιωτική παρέλαση στη λεωφόρο Φαζέλ Κιουτσιούκ της κατεχόμενης Λευκωσίας, με τον κατάπλου στο λιμάνι της Κερύνειας μιας φρεγάτας και ενός υποβρυχίου, με τον κατάπλου στην Αμμόχωστο δύο πλοίων της Σχολής Θαλάσσιου Πολέμου του υπουργείου Άμυνας, ενώ επιδείξεις πραγματοποιήθηκαν από τα αεροσκάφη «Τουρκικά Αστέρια» της τουρκικής πολεμικής αεροπορίας.

Η Ελλάδα, επίσης εγγυήτρια δύναμη της Κυπριακής Δημοκρατίας, τι έκανε; Δεν έστειλε ούτε ένα πολεμικό πλοίο να κάνει επίδειξη σημαίας για να διατρανώσει την παρουσία της και την αποφασιστικότητά της να υπερασπιστεί τον κυπριακό Ελληνισμό. Γιατί; Η Τουρκία διατηρεί περίπου 35.000 στρατιώτες στην Κύπρο για να προστατεύει, όπως λέει, τους ομοεθνείς της. Η Ελλάδα μόνο 950 άνδρες της ΕΛΔΥΚ.

Ενώ η Άγκυρα επιδεικνύει για πολλοστή φορά την αποφασιστικότητά της, η Κυπριακή και Ελλαδική ηγεσία περιορίζονται στις επαναλαμβανόμενες, εδώ και 48 χρόνια, «εκδηλώσεις μνήμης και τιμής υπέρ των πεσόντων και αγνοουμένων αξιωματικών και οπλιτών κατά την τουρκική εισβολή». Οι πεσόντες όμως θα δικαιωθούν μόνο αν οι επίγονοί τους απωθήσουν τον εχθρό και απελευθερώσουν την κατεχόμενη Κύπρο. Οι επίσημες τελετές, τα μνημόσυνα και τα δάκρυα δεν ταιριάζουν στους προδομένους ήρωες του 1974, που έδωσαν τη ζωή τους για να μην περάσουν οι Τούρκοι.

Αλλά στην Αθήνα, το κυρίαρχο πολιτικό σύστημα θεωρεί την Κυπριακή Δημοκρατία «άλλο κράτος». Θεωρεί ότι η Κύπρος «κείται μακράν». Θεωρεί ότι 800.000 Ελληνοκύπριοι μπορούν να αντιμετωπίσουν μόνοι τους το «τουρκικό θηρίο», χωρίς τη βοήθεια της μητέρας πατρίδας. Θεωρεί μοναδική λύση τη δημιουργία μιας Διζωνικής - Δικονοτικής Ομοσπονδίας στην οποία, μέσω του veto των Τουρκοκυπρίων, η Άγκυρα θα ελέγχει πολιτικά ολόκληρο το νησί. Θε-

ωρεί ότι δεν πρέπει να ερεθίζει τον εχθρό, αλλά, να τον καλοπιάνει (κατευναστική πολιτική). Τέλος θεωρεί ότι όλα τα προβλήματα θα λυθούν αν η Τουρκία συμμορφωθεί με το Διεθνές Δίκαιο και τις αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών. Οποία γεωπολιτική αφέλεια!

Στη Λευκωσία, επίσης, όλοι σχεδόν (υπάρχουν μικρές εξαιρέσεις) οι πολιτικοί σχηματισμοί και οι υποψήφιοι για τις επόμενες προεδρικές εκλογές τάσσονται υπέρ μιας Διζωνικής - Δικονοτικής Ομοσπονδίας στην οποία ο καθένας δίνει το δικό του περιεχόμενο. Η Κυβέρνηση Αναστασιάδη προτείνει Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης (ΜΟΕ) με τους Τουρκοκύπριους για να διατηρήσει «ζωντανό» το διάλογο μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Η Τουρκία απαιτεί αναγνώριση της «ΤΔΒΚ» και ισότιμο διεθνές καθεστώς. Μόνο που το Κυπριακό δεν είναι θέμα μεταξύ της ελληνικής πλειοψηφίας και της τουρκικής μειοψηφίας. Το Κυπριακό είναι θέμα παράνομης τουρκικής εισβολής, κατοχής, εθνικάθαρσης και εποικισμού.

Οι γελοίες επαφές και συζητήσεις με τους Τουρκοκύπριους για δήθεν εξεύρεση λύσης πρέπει να σταματήσουν γιατί οδηγούν την ελληνική πλευρά σε συνεχείς υποχωρήσεις και απενοχοποιούν την κατοχική Τουρκία. Η απελευθέρωση της Κύπρου θα επιτευχθεί μόνο όταν η Άγκυρα εξαναγκαστεί πολιτικά, διπλωματικά και στρατιωτικά να αποσύρει το στρατό της από το έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Για να συμβεί αυτό απαιτείται αποφασιστική ηγεσία σε Αθήνα και Λευκωσία, χάραξη μακροπρόθεσμης στρατηγικής, ενίσχυση, με κάθε τρόπο και με κάθε κόστος των ενόπλων δυνάμεων και της εγχώριας αμυντικής βιομηχανίας, Ενιαίο Αμυντικό Δόγμα μεταξύ Ελλάδας - Κύπρου και αξιόπιστες συμμαχίες. Μόνο έτσι θα ανατραπεί το status quo που έχει επιβάλλει επί 48 χρόνια η Τουρκία στη Μεγαλόνησο.

Δυστυχώς όμως στην Αθήνα και την Κύπρο το πολιτικό προσωπικό, εξαρτημένο, δειλό και φοβικό, αναλώνεται με την υπεράσπιση των Ουκρανών, με τα δικαιώματα των λαθρομεταναστών και των ΛΟΑΤΚΙ+ παρά με τα δικαιώματα των Ελλήνων της Κύπρου. Δε θέλει να αντιληφθεί ότι η Κύπρος είναι το προκεχωρημένο φυλάκιο του Ελληνισμού.

Υ.Γ. Αν το προσεχές διάστημα η Τουρκία πραγματοποιήσει γεώτρηση εντός της νόμιμα οριοθετημένης ΑΟΖ της Κύπρου, τι θα πράξει η Ελλάδα; Θα περιοριστεί στις συνήθεις διπλωματικές διαμαρτυρίες ή θα προστατεύσει, επί του πεδίου, τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας της οποίας είναι εγγυήτρια δύναμη; Γιατί αφήνεται η Τουρκία να προφασίζεται ότι υπερασπίζεται τα ανύπαρκτα δικαιώματα των Τουρκοκυπρίων στις θαλάσσιες ζώνες της Α. Μεσογείου; Θαλάσσιες ζώνες δικαιούνται μόνο τα διεθνώς αναγνωρισμένα κράτη, όχι μια μειονότητα ή μια κατεχόμενη περιοχή.

Πηγή : www.ellinikiantitasti.gr

Περί των επιπτώσεων της ανεκτικότητας

Δοκίμιον

Του Υποστρατήγου ε.α. Κωνσταντίνου Αργυροπούλου

Μου προκάλεσε ζωνηρά αίσθηση μία σκηνή κινηματογραφικής ταινίας προβληθείσης από τηλεοράσεως. Κυρίως μία αποστροφή του λόγου της πρωταγωνίστριας. Δι' ἧ και παρεκινήθη να διατυπώσω μερικές σκέψεις μέσω το παρόντος δοκιμίου. Επί του προκειμένου, προχωρώ αφηγηματικά. Μία νεαρά γυναίκα γύρω στα τριάντα της γυρίζει πίσω στο παρόν από το έτος 2054 με την μηχανή που ταξιδεύει στον χρόνο. Η γυναίκα σε διαλογική συζήτηση με ένα λευκό συνομήλικό της, του παρόντος χρόνου, του εκμυστηρεύεται, ότι υπηρετεί ως υπάλληλος της μελλούσης (για εμάς τους σημερινούς) NASA στο τμήμα αποκαταστάσεως κοινωνικο-βιολογικών σφαλμάτων, διαπραττομένων στην σημερινή δική μας εποχή και τα οποία μη διορθούμενα τώρα επηρεάζουν αρνητικά την πορεία της μελλοντικής ανθρωπότητας. Η γυναίκα έχει χαρακτηριστικά μιγάδος με τόνους ασιατικών γνωρισμάτων τύπου Αλταίων Ορέων και Μαντζουρίας. Ο σύγχρονός μας λευκός άνδρας, ευρισκόμενος σε ένα στάδιο αναζητήσεως προϋποθέσεων για εξασφάλιση ενός ιδεολογικού προσανατολισμού παραδέχεται την προς αυτόν αρωγή της γυναίκας, η οποία μέσω του μεταξύ των ψυχοπνευματικού διαλόγου, τον κατευθύνει σε διεξόδους εξισορροπήσεως της κλονισμένης του αυτοπεποίθησης με ένα εγγενή ορθολογισμό.

Δεν απέφυγα την λεπτομερή αυτή περιγραφή, επειδή ήθελα να σκιαγραφήσω μία εικόνα συμβατή με τους κανόνες σαφούς αφηγήσεως. Και επί τέλους επανέρχομαι στην αποστροφή του λόγου της ερυθρο-μελαψού χρώματος και μικτού τύπου ιδιογνωρισμάτων προσώπου και σωματοτύπου νεαρής γυναίκας προς τον νεαρό λευκό. Του είπε: «...το έτος 2054 εσύ (ο λευκός) θα βρίσκεσαι στην κατηγορία των ανθρώπων, που θα αποτελεί την μειοψηφία της ανθρωπολογικής συνέσεως».

Και στο σημείο αυτό αρχίζουν και συλλογίζονται οι όσοι σημερινοί έχουν επίγνωση των επερχόμενων, πλην αδρανούν λόγω της αποδοχής εκ μέρους των, των πάσης φύσεως τεκταινομένων. Είναι σχεδόν αδύνατον -ιδίως οι νέοι- να καταλάβουν, ότι συναινώντας επί παντός θέματος λόγω ανεκτικότητας, ο κόσμος που θα μας διαδεχθεί θα έχει υποστεί ανεπίπλητη μετάλλαξη. Δηλαδή, εάν π.χ. κάποιος γεννηθείς το 1955, ξυπνήσει μετά από κώμα διαρκείας πέντε δεκαετιών, εκατοντούτης πλέον το έτος 2055, θα νομίσει, ότι ευρέθη μεταθανατίως σε ένα μεταφυσικό κόσμο ανθρωποειδών. Για ένα γεννηθέντα το έτος 2000, το φαινόμενο στην ηλικία των 55 ετών το 2055 θα φαίνεται σαν μία φυσιολογική συνέπεια.

Οι φουτουριστές συγγραφείς Herbert G. Wells, Aldus Huxley, George Orwell, Arthur Clark, Isaak Asimov κ.α. ήδη έχουν περιγράψει τον κόσμο τού εγγύς αλλά και τού απωτάτου μέλλοντος σαν ένα κόσμο ολότελα διαφορετικό από τον σημερινό. Ο άνθρωπος του μέλλοντος, σαν κύριο γνώρισμά του θα έχει σκυθρωπό πρόσωπο (αγέλαστος). Θα κινείται αργά και προσεκτικά σαν ρομπότ. Θα ομιλεί με τρόπο πολυμέριμνο χωρίς αποκαλυπτικό συναίσθημα. Η έκφρασή

του θα είναι αδιευκρινίστου σημασίας, προς αποφυγήν αναγνώσεως των συσπάσεων του προσώπου του από το σύστημα ολοτελούς παρακολουθήσεως, μιας προηγμένης εκδόσεως του συστήματος «πανόπτικον», με δυνατότητα σαρώσεως (scanning) και ερμηνείας (αποκρυπτογραφήσεως) της σκέψεως των ανθρώπων.

Οι πλούσιοι θα ζουν σε περίκλειστα συγκροτήματα κατοικιών με ιδιωτικούς στρατούς προς φύλαξίν των. Ωστόσο και αυτοί οι πλούσιοι θα συντηρούνται με ψυχοφάρμακα και παραισθησιογόνες ουσίες για προσωρινή ανακούφιση από σύνδρομα αγχωτικής αιτιολογίας. Δεν θα είναι ευτυχημένοι, όπως είχαν οραματισθεί νομίζοντας, ότι το μέλλον ανήκει στην οικονομική και πολιτική elite, δηλαδή στους ποδηγέτες ανεπιγνώστων, αφελών, ανεκτικών, συναινούντων, απαιδευτών και άλλων πολιτών απροσδιορίστου προελεύσεως, κάποιας μεταγενεστέρας γενεάς.

Από ό,τι είμαστε σε θέση να καταλάβουμε, οι άνθρωποι της σήμερα είναι υπεύθυνοι για την επερχόμενη δυστυχία. Η ανεκτικότητά μας είναι η μετάφραση των εικασμών μας, ότι εφ'όσον η εξουσία με τον οίον δήποτε τρόπον επιβάλλεται, εξαναγκάζει τον αδύναμο να συμμορφωθεί ή απλώς τον «απομακρύνει» ή τον περιθωριοποιεί. Εμείς κοντόφθαλμα αντιδρώντες συναινούμε με τις επιταγές των ισχυρών, διότι έτσι εξασφαλίζουμε εαυτούς και τους συν ημών από κακοτοπιές. Οι κακοτοπιές ωστόσο επιμένουν παρούσες και βασανιστικές. Κι εμείς αδρανούμε. Και ανεχόμαστε. Και επικαλούμεθα το απενοχοποιητικό μοτίβο «ένας κούκος δεν φέρνει την άνοιξη». Κι έτσι λοιπόν κρίνουμε ως αναγκαία την κηδεμόνευσή μας από τους θεωρούμενους από μας ως τους καταλλήλους προστάτες/ηγέτες.

Η παροιμιώδης μας αδράνεια είναι απαγορευτική της εμφανίσεως μιας αμέσου και βιωσίμου αμφισβήτησεως. Και το λέμε αυτό, διότι δεν δημοσιεύσαμε, ως έδει, για να αμφισβητήσουμε την «πώληση» της Ελληνικής Ιστορίας σε ένα όμορο μωσαϊκό σκεύασμα φυλών, που επέτυχε δολίως να επονομασθεί «Μακεδονία». Το Βόρεια Μακεδονία είναι κολακευτικό φληνάφημα απευθυνόμενο σε επικίνδυνους αφελείς.

Αποδεχθήκαμε την εισβολή μυριάδων αλλοφύλων. Ατόμων αλλοδόξων και μη αφομοιωσίμων πολιτισμών. Και συναινέσαμε σ'αυτό για δύο λόγους. Ό ένας είναι ο φόβος μας μήπως χαρακτηρισθούμε ρατσιστές και ο άλλος είναι, ότι θεωρούμε τους λαθροεισβολείς σαν εκμεταλλεύσιμο ύλη για τα προσωπικά μας προσδοκώμενα επί υλικών και αΰλων οφελών.

Με το να ακολουθούμε την φιλοσοφία των εργαλειικών αξιών και της θρυμματισμένης μνήμης και όχι των εγγενών αξιών, όπως μας λέει ο καθηγητής Κώστας Θεολόγου, θα φθάσουμε στο σημείο να αποδομήσουμε την Εθνική μας ταυτότητα.

Η δυσοίωση συνέπεια θα είναι, ότι οι αυριανοί «εμείς» θα αποτελέσουμε την «μειοψηφούσα» Ελληνική φυλή στον δικό μας ιερών αυτόν χώρο· με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Το φάντασμα της εξέγερσης πλανιέται στην Ευρώπη...

– Έγκυρη risk analysis

Του κ. Γεωργίου Ηλιοπούλου

Στην τελευταία του έκθεση ανάλυσης κινδύνων, ο διεθνής οίκος Verisk Maplecroft προειδοποιεί πως οι αφόρητες πληθωριστικές πιέσεις, σε συνδυασμό με την ενεργειακή κρίση, οδηγούν σε άνευ προηγουμένου κοινωνικές αναταραχές ανά τον κόσμο. Στην Ευρώπη ακόμα και οι πλουσιότερες χώρες, όπως η Γερμανία και η Ολλανδία, αντιμετωπίζουν κύματα διαμαρτυριών, με κίνδυνο να ενταθεί η κοινωνική αναταραχή.

Αν και οι κυβερνήσεις που διαχειρίζονται ταμεία με πλεονάσματα, έχουν το περιθώριο να αντιμετωπίσουν τις εντάσεις, δεν διαφαίνεται το πως θα αντιμετωπισθεί η αναμενόμενη χειρότερη φάση της κρίσης. Η Γερμανία και η Νορβηγία, δύο από τις πλουσιότερες χώρες της Ευρώπης συμπεριλαμβάνονται στην ομάδα των χωρών που πλήττονται από συνεχείς ανατροπές στην καθημερινή διαβίωση, γεγονός που αυξάνει κατακόρυφα τον κίνδυνο ευρύτερων κοινωνικών αναταραχών.

Στην τελευταία έκθεση του διεθνούς οίκου ανάλυσης και μέτρησης κινδύνων Verisk Maplecroft αποκαλύπτεται πως σε ένα ποσοστό, ανώτερο του 50% των 198 χωρών που μετρούνται κίνδυνοι με δείκτη που υπακούει στα ίδια πρότυπα, εμφανίζεται απότομη άνοδος κινδύνων κοινωνικής αναταραχής, κατά την διάρκεια του τελευταίου τριμήνου. Ο επικεφαλής των αναλυτών του οίκου Torbjorn Soldvedt προειδοποιεί πως ο κόσμος αντιμετωπίζει αναταραχές άνευ προηγουμένου, με τις κυβερνήσεις, ανεξαρτήτως πολιτικής τοποθέτησης, να αγωνίζονται να τιθασεύσουν τον πληθωρισμό, την άνοδο των τιμών στα είδη διατροφής και να χαλιναγωγήσουν την ανεξέλεγκτη ενεργειακή κρίση.

Τα στοιχεία που συλλέγει επί μία επταετία ο οίκος και αποτελούν την βάση των μετρήσεων, πιστοποιούν πως κατά την διάρκεια του τελευταίου τριμήνου αυξάνεται απότομα ο κίνδυνος κοινωνικών αναταραχών, στα υψηλότερα επίπεδα από την εποχή της εισαγωγής του ειδικού δείκτη μέτρησης κινδύνου. Κατά τον Torbjorn Soldvedt, δεν διαφαίνεται κάποια ορατή σταθεροποίηση και τα χειρότερα αναμένεται να εκδηλωθούν κατά την διάρκεια των επομένων μηνών.

Συμπτώματα άλλων εποχών

Με περισσότερο από το 80% των χωρών ανά τον κόσμο να αντιμετωπίζει επίπεδα πληθωρισμού ανώτερα του 6%, οι κοινωνικοοικονομικοί κίνδυνοι προσεγγίζουν πλέον δραματικά κρίσιμα σημεία, ικανά για ευρείας κλίμακας ανατροπές και εκρήξεις. Σχεδόν το 50% των χωρών στον Δείκτη Κοινωνικής Αναταραχής (Civil Unrest Index-CUI) κατηγοριοποιούνται πλέον στην ομάδα του υψηλού ή του ακραίου κινδύνου, με έναν μεγάλο αριθμό να απειλείται με περαιτέρω επιδείνωση κατά την διάρκεια των επομένων έξι μηνών.

Στις χώρες ακραίου κινδύνου αναταραχής συμπεριλαμβάνονται η Γερμανία, η Ελβετία, η Ολλανδία και η Βοσνία-Ερζεγοβίνη. Σε γενικές γραμμές η Ευρώπη πλήττεται από μία απίστευτη ενεργειακή κρίση, με αφετηρία τον Αύγουστο του 2021, λόγω της χαμηλής παραγωγής και των μειωμένων αποθεμάτων φυσικού αερίου. Η κατάσταση επιδεινώνεται απότομα με την έκρηξη της κρίσης στην Ουκρανία, όταν επιβάλλονται διαδοχικές κυρώσεις κατά της Ρωσίας και πρόκειται να χειροτερεύσει με την επιβολή ορίου τιμών στο φυσικό αέριο από την Ευρώπη και στο αργό πετρέλαιο από την ομάδα των G7.

Η έκθεση του Verisk Maplecroft επισημαίνει πως οι κυβερνήσεις χωρών με μεγάλα δημοσιονομικά περιθώρια, έχουν την δυνατότητα πρόσθετων δαπανών για την ανακούφιση των καταναλωτών και ταυτόχρονα την ευκαιρία να επιβιώσουν (κατά πάσα πιθανότητα) της κρίσης. Όμως κυβερνήσεις χωρών με περιορισμένα περιθώρια μάλλον θα καταλήξουν να απωλέσουν την εξουσία.

Παράλληλα τα δεδομένα του πρώτου οκταμήνου οδηγούν τους οικονομολόγους του Bloomberg Economics στην εκτίμηση πως οι ρωσικοί όμιλοι διαθέτουν την οικονομική πολυτέλεια να διακόψουν την παροχή φυσικού αερίου προς την Ευρώπη, τουλάχιστον επί ένα δωδεκάμηνο. Αναπόφευκτα προβάλλει το ερώτημα του εάν και κατά πόσον αντί των χειμερινών μηνών, οι κυβερνήσεις στην Ευρώπη να υποχρεωθούν να αντιμετωπίσουν ένα δωδεκάμηνο κρίσης, με τις τιμές της ενέργειας, των ειδών διατροφής, να αυξάνονται και τις πληθωριστικές πιέσεις να εντείνονται, χωρίς αποκλιμάκωση.

Το ΔΝΤ προειδοποιεί για κοινωνική αναταραχή στην Ευρώπη λόγω της ενεργειακής κρίσης

Ένας βαρύς χειμώνας θα μπορούσε να οδηγήσει σε κοινωνική αναταραχή στην Ευρώπη, όπου η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία είχε ήδη «φρικτές» οικονομικές συνέπειες και αναζωπυρώνει τον φόβο μιας ύφεσης, δήλωσε σήμερα η επικεφαλής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.

Η Κρισταλίνα Γκεοργκίεβα τόνισε ότι η τρέχουσα κατάσταση σημαίνει ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει να ισορροπήσει προσεκτικά τη μάχη της κατά του πληθωρισμού με την «ανάγκη να μην σταματήσει η οικονομία».

«Υπάρχει ασφαλώς ο φόβος της ύφεσης σε ορισμένες χώρες ή, ακόμη και αν δεν είναι ύφεση, ότι θα την αισθανθούν σαν ύφεση αυτόν τον χειμώνα. Και αν η Μητέρα Φύση αποφασίσει να μην συνεργαστεί και ο χειμώνας είναι πραγματικά βαρύς, αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε κάποια κοινωνική αναταραχή», πρόσθεσε.

Με μια ματιά η Ελλάδα και ο Κόσμος

Γεγονότα και εξελίξεις στο διάστημα από 16 ΙΟΥΝΙΟΥ 2022 έως 15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2022

Του Αντιστρατήγου ε.α. Χ. Μουστάκη
Επιτίμου Διοικητού 1ης Στρατιάς

1. ΕΘΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

α. Κύπρος

(1) Συνομιλίες

Ουδεμία κινητικότητα σημειώθηκε στις συνομιλίες, λόγω της επιμονής της Τουρκίας για συζήτηση της λύσεως των δύο κρατών.

(2) Ενέργεια

Στις 22 Αυγούστου η κυπριακή κυβέρνηση και η κοινοπραξία ENI-TOTAL ανακοίνωσαν τον εντοπισμό στο τεμάχιο 6 ποσότητας φυσικού αερίου 2,5 τρις κυβικών ποδών. Αυτό προκάλεσε ευφορία στην ΕΕ, γιατί η δυναμική, που αναπτύσσεται στην κυπριακή ΑΟΖ, μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση του ενεργειακού προβλήματος, που έχει προκληθεί μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία.

Παρόλο που η Τουρκία ισχυρίζεται ότι η υφαλοκρηπίδα της εκτείνεται μέχρι και το οικόπεδο 6 δεν αντέδρασε γιατί, όπως παραδέχθηκε ο ΥΠ ΕΞ κ. Τσαβούσογλου, οι γεωτρήσεις γίνονται εκτός του νοτίου ορίου της τουρκικής υφαλοκρηπίδας. Ομολόγησε όμως, πως ο πραγματικός στόχος

της Τουρκίας στην Αν. Μεσόγειο είναι να κερδίσει ένα σημαντικό μερίδιο από τους πόρους που θα προκύψουν από τις εξορύξεις φυσικού αερίου.

Στις 25 Αυγούστου το State Department δήλωσε, ότι είναι δικαίωμα της Κύπρου να αξιοποιεί τους πόρους που βρίσκονται εντός της ΑΟΖ της.

Το νέο κοίτασμα και τα ανακαλυφθέντα προηγούμενως, δημιουργούν ελπίδες για μερική αντιμετώπιση της κρίσεως, που έχει προκύψει για την ΕΕ από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία και θωρακίζει το ενεργειακό πρόβλημα της Κύπρου έναντι των απειλών της Τουρκίας, η οποία αναμένεται να αντιδράσει στέλνοντας το νέο γεωτρύπανο «Αμπντούλ Χαμί Χαν» στις περιοχές της κυπριακής ΑΟΖ, που ισχυρίζεται ότι βρίσκονται στη δική της και την τουρκοκυπριακή υφαλοκρηπίδα.

β. Ε/Τ Σχέσεις

Η Τουρκία προβαίνει σε μία ολομέτωπη επικοινωνιακή επίθεση παραπληροφόρησης και προπαγάνδας κατά της Ελλάδας με στόχο τη διεθνή κοινή γνώμη και τον τουρκικό λαό, προκειμένου να δημιουργήσει το υπό-

βαθρο, για τη χρέωση στην Ελλάδα ενός προσχεδιασμένου ή και τυχαίου επεισοδίου. Γι αυτό καταγγέλλει την Ελλάδα για δήθεν :

- Βίαιες επαναπροωθήσεις μεταναστών, παρουσιάζοντας ψεύτικα βίντεο καταγραφής τους από τα τουρκικά UAV's.

- Παραβιάσεις των δικαιωμάτων της τουρκικής μειονότητας στη Θράκη, εξ αιτίας του διορισμού των Ιμάμηδων από το δημόσιο και όχι την εκλογή τους από τους μουσουλμάνους, παρόλο που και στην Τουρκία διορίζονται.

- Εκπαίδευση μαχητών του PKK στην Ελλάδα.

- Εγκλωβισμό τουρκικού F-16 από το ρωσικό σύστημα S-300 που βρίσκεται στην Κρήτη, με στόχο να συνδέσει την προμήθεια α/φ F-35 από την Ελλάδα παρόλο που διαθέτει τους S-300 και την μη πώλησή τους στην Τουρκία εξ αιτίας των S-400, για να εισπράξει την απάντηση από το State Department ότι οι κατηγορίες περί εγκλωβισμού των τουρκικών α/φ F-16 από το σύστημα S-300 είναι άσχετες με το θέμα των F-35 και απολύτως ασύνδετες με τη στάση των ΗΠΑ για τους S-400.

- Παραβίαση του εναέριου τουρκικού χώρου από ελληνικά α/φ.

Το ελληνικό ΥΠΕΞ προβαίνει σε διαβήματα στην Τουρκία για κάθε πρόκληση κατά τρόπο που να αποδομείται η τουρκική προπαγάνδα, αλλά αυτό δεν φτάνει, γιατί τα fake news μεταδίδονται αστραπιαία δια των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και γίνονται πιστευτά από πολλούς. Γι' αυτό επιβάλλεται η δημιουργία ενός οργάνου στο ΥΠΕΞ το οποίο να αντικρούει και διαδικτυακά την τουρκική προπαγάνδα.

Στις 9 Αυγούστου ο κ. Ερντογάν κήρυξε στο λιμάνι της Μερσίνας την έναρξη των εργασιών του 4ου γεωτρήπανου «Αμπντούλ Χαμίτ Χαν», οι οποίες θα πραγματοποιηθούν εντός της τουρκικής υφαλοκρηπίδας μέχρι τις 7 Οκτωβρίου, εκτονώνοντας, τουλάχιστον προσωρινά, την ένταση που είχε προκληθεί από επίσημες δηλώσεις και διαρροές ότι αυτές θα γίνονταν σε αμφισβητούμενες περιοχές της Αν. Μεσογείου. Αυτό όμως προκάλεσε ένταση στο εσωτερικό της Τουρκίας με τους θιασώτες της «Γαλάζιας Πατρίδας» να κατηγορούν τον κ. Ερντογάν για υποχώρηση και μειοδοσία.

Στην αλλαγή στάσης του κ. Ερντογάν εκτιμάται ότι συνέβαλαν οι πιέσεις του κ. Μπάϊντεν και η κακή οικονομική κατάσταση της χώρας, αλλά δεν είναι καθόλου απίθανο να αλλάξει στάση, ανά πάσα στιγμή, επικαλούμενος δήθεν ελληνική πρόκληση και κυρίως μετά τις 7 Οκτωβρίου που λήγουν οι διακηρυχθείσες εργασίες.

Παρά την κίνηση αυτή συνεχίστηκε η δημόσια ρητορική και οι απειλές από τον κ. Ερντογάν, τον κ. Ακάρ και άλλους πολλούς και οι προκλήσεις με ακόμη μεγαλύτερη ένταση. Στις 5 Σεπτεμβρίου ο κ. Ερντογάν απείλησε με εισβολή στα ελληνικά νησιά. Κατόπιν αυτού το ελληνικό ΥΠΕΞ απεφάσισε την άμεση και λεπτομερή ενημέρωση όλων των εταίρων, παραθέτοντας αυτούσιες τις δηλώσεις των τούρκων αξιωματού-

χων.

Στις 7 Σεπτεμβρίου η Γαλλία και οι ΗΠΑ παρενέβησαν δηλώνοντας ότι «η κυριαρχία στα ελληνικά νησιά δεν αμφισβητείται».

Οι Ε/Τ σχέσεις στο άμεσο τουλάχιστον μέλλον, καθώς έχουν διακοπεί ο πολιτικός διάλογος, οι διερευνητικές επαφές και οι συζητήσεις για τα ΜΟ, θα χειροτερεύουν και γι' αυτό η Ελλάδα πρέπει να προετοιμάζεται για κρίση μακράς διάρκειας λαμβάνοντας όλα τα ενδεκνόμενα μέτρα, προκειμένου να αντιμετωπιστεί κάθε ενδεχόμενο, μη αποκλεισμένου και θερμού επεισοδίου μέχρι τις τουρκικές εκλογές. Γι' αυτό πρέπει να συνεχιστεί η προσπάθεια ενισχύσεως των Ενόπλων Δυνάμεων με βάρος στην προμήθεια οπλικών συστημάτων με τα οποία θα εξασφαλίζεται η ποιοτική υπεροχή έναντι αυτών που διαθέτει η Τουρκία.

γ. Σχέσεις με ΗΠΑ

Οι σχέσεις της Ελλάδος με τις ΗΠΑ βρίσκονται στο καλύτερο δυνατό επίπεδο, γεγονός που έχει εκνευρίσει τον κ. Ερντογάν, που κατηγορεί τις ΗΠΑ για την εγκατάσταση αμερικανικών Βάσεων στην Ελλάδα και ιδιαίτερα στην Αλεξανδρούπολη.

Στις 14 Ιουλίου το Κογκρέσο μπλόκαρε την πώληση των F-16 στην Τουρκία, θέτοντας ως όρο για την έγκριση την μη χρησιμοποίησή τους εναντίον των συμμάχων και της Ελλάδος, το οποίο δεν αποδέχθηκε η Τουρκία.

δ. Σχέσεις με Ρωσία

Οι σχέσεις της Ελλάδος με την Ρωσία είναι κακές.

Στις 28 Ιουνίου το ΥΠΕΞ της Ρωσίας ανακοίνωσε την απέλαση επτά Ελλήνων διπλωματών της ελληνικής πρεσβείας στη Μόσχα, ως αντίποινα για την απέλαση 12 Ρώσων από την Ελλάδα στις 6 Ιουνίου.

ε. Σχέσεις με χώρες Περσικού Κόλπου

Η Ελλάδα έχει αναπτύξει σχέσεις με τη Σαουδική Αραβία, με την οποία υπέγραψε αμυντική συμφωνία κατά την επίσκεψη του διαδόχου πρίγκιπα κ. Σαλμάν στην Αθήνα στις 27 Ιουλίου και με το Κατάρ, το οποίο επισκέφθηκε ο κ. Μητσοτάκης όπου συμφώνησε με τον Εμίρη κ. Θάνι για την εμβάθυνση της συνεργασίας στους τομείς της ενέργειας, του τουρισμού, των υποδομών, της γεωργίας, του πολιτισμού, του αθλητισμού και των επιστημών.

2. ΒΑΛΚΑΝΙΑ

α. Βουλγαρία

Στις 22 Ιουνίου η Βουλή ψήφισε την πρόταση δυσπιστίας σε βάρος της κυβερνήσεως του κ. Πετκόφ.

Στις 24 Ιουνίου η Βουλή ψήφισε την άρση του βέτο για την ένταξη των Σκοπίων στην ΕΕ, υιοθετώντας συμβιβαστική πρόταση του κ. Μακρόν.

Στις 26 Ιουνίου η Βουλγαρία απέλασε 70 Ρώσους διπλωμάτες.

Στις 17 Ιουλίου Βουλγαρία και Σκόπια υπέγραψαν το δεύτερο πρωτόκολλο της Συνθήκης Φιλίας, Καλής Γειτονίας και Συνεργασίας.

Την 1η Αυγούστου ο πρόεδρος κ. Ράντεφ προκήρυξε εκλογές για τις 2 Οκτωβρίου και διόρισε υπηρεσιακή κυβέρνηση με πρωθυπουργό τον φιλορώσο κ. Ντόνεφ, η οποία προκάλεσε λαϊκές κινητοποιήσεις, γιατί παρά τον υπηρεσιακό χαρακτήρα της προέβη σε ανοίγματα προς τη Ρωσία με στόχο την επανάληψη της εισροής του φυσικού αερίου από τη Ρωσία.

β. Αλβανία

Στις 4 Ιουνίου εξελέγη πρόεδρος της χώρας ο Αρχηγός των Ενόπλων Δυνάμεων κ. Μπεγκάϊ.

Στις 6 Ιουνίου Ελλάδα και Αλβανία συμφώνησαν για την ανανέωση του Συμφώνου Φιλίας για μια πενταετία.

Στις 19 Ιουλίου η ΕΕ ενέκρινε τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις με

Αλβανία και Σκόπια, ύστερα από την άρση του βέτο από τη Βουλγαρία.

Στις 25 Αυγούστου η Βρετανία ανακοίνωσε μέτρα για την ταχεία απέλαση των Αλβανών που φθάνουν παράνομα στη χώρα, λόγω της εκτινάξεως του αριθμού των Αλβανών που διασχίζουν την διώρυγα της Μάχης με βάρκες.

γ. Σκόπια

Στις 16 Ιουλίου το κοινοβούλιο, παρά τις λαϊκές κινητοποιήσεις, ενέκρινε την συμβιβαστική πρόταση της ΕΕ με τη Βουλγαρία, ανοίγοντας το δρόμο για την ένταξη της χώρας στην ΕΕ.

Στις 3 Αυγούστου η Ρωσία επέκρινε τα Σκόπια για την απόφασή τους να στείλουν όπλα στην Ουκρανία.

δ. Σερβία

Στις 29 Μαΐου ο κ. Βούτσιτς, που έχει καταδικάσει την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, αλλά δεν εφαρμόζει τις κυρώσεις της ΕΕ, συμφώνησε με τον κ. Πούτιν για την παροχή φυσικού αερίου στη Σερβία σε προνομιακές τιμές.

Στις 6 Ιουνίου τα Σκόπια, η Βουλγαρία και το Μαυροβούνιο απαγόρευσαν την είσοδο στον εναέριο χώρο τους του ρωσικού α/φ που θα μετέφερε τον κ. Λαβρόφ στο Βελιγράδι, προκαλώντας την οργισμένη αντίδραση της Ρωσίας και της Σερβίας.

Στις 31 Ιουλίου προκλήθηκε ένταση στο Β. Κόσοβο, λόγω της απαγορεύσεως των σερβικών πινακίδων στα οχήματα των Σέρβων κατοίκων της περιοχής και της μη αναγνώρισεως σε αυτούς των σερβικών ταυτοτήτων. Η ένταση εκτονώθηκε μετά παρέμβαση των ΗΠΑ, αλλά η συνάντηση των δύο χωρών στις 18 Αυγούστου στις Βρυξέλλες, υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, υπήρξε άκαρπη και στις 2 Σεπτεμβρίου άρχισε και πάλι η ένταση μετά την ανακοίνωση της κυβέρνησεως του Κόσσοβου, για υλοποίηση της αποφάσεώς της μέχρι τις 31 Οκτωβρίου 2022.

Σε δημοσκόπηση που δημοσιεύθηκε στις 25 Αυγούστου, το 81% των Σέρβων και το 77% των Βοσνίων πιστεύει ότι δεν θα έπρεπε να έχει διαλυθεί η Γιουγκοσλαβία και ότι με αυτήν τα πράγματα θα ήταν καλύτερα.

4. ΤΟΥΡΚΙΑ

α.Εσωτερική Κατάσταση

Η εκλογική αντιπαράθεση έχει εστιαστεί στον εθνικισμό, με την αντιπολίτευση να κατηγορεί τον κ. Ερντογάν για εθνική μειοδοσία, γεγονός που τον ωθεί σε σκληρή ρητορική προς το εξωτερικό και κυρίως προς την Ελλάδα.

Η οικονομική κατάσταση βρίσκεται σε δεινή θέση, με τον πληθωρισμό να τρέχει με ετήσιο ρυθμό πάνω από 80% επίσημα και 176% ανεπίσημα και την τουρκική λίρα να έχει χάσει τα 2/3 της αξίας της έναντι του δολαρίου. Αυτό ανάγκασε τον κ. Ερντογάν να ρίξει την υπερηφάνειά του και με τη βοήθεια του κ. Μπάϊντεν να αποκαταστήσει τις σχέσεις του με το Ισραήλ, το οποίο είχε χαρακτηρίσει κράτος τρομοκράτη και τη Σαουδική Αραβία, της οποίας τον πρίγκιπα διάδοχο κ. Σαλμάν κατηγορούσε ως ηθικό αυτουργό για τη δολοφονία του δημοσιογράφου Κασόγκι.

Η κυβέρνηση, πιεζόμενη από τους πολίτες για την παρουσία μεταναστών, που τους κλέβουν το μεροκάματο, έχει περιορίσει την ανανέωση των αδειών παραμονής, προκειμένου να τους πιέσει να επιστρέψουν στην πατρίδα τους, αλλά αυτοί προτιμούν τη διαφυγή προς την Ευρώπη, μέσω Ελλάδος.

β. Εξωτερικές Σχέσεις

(1) Με ΗΠΑ

Ο Λευκός Οίκος, μετά την ανταπόκριση του κ. Ερντογάν στη σύσταση του κ. Μπάϊντεν, κατά τη συνάντησή τους στο περιθώριο της Συνόδου του ΝΑΤΟ την 1η Ιουλίου στη Μαδρίτη, για μορατόριουμ στην

Αν. Μεσόγειο και την απ'ευθείας συζήτηση με Σουηδία και Φινλανδία για την ένταξή τους στο ΝΑΤΟ, πρότεινε στο Κογκρέσο την έγκριση της πώλησης νέων α/φ F-16 στην Τουρκία και τον εκσυγχρονισμό των παλιών, το οποίο όμως την απέρριψε, θέτοντας ως όρο ότι δεν θα χρησιμοποιούνται εναντίον συμμάχων, ούτε για παραβιάσεις και υπερπτήσεις, τον οποίον δεν απεδέχθη η Τουρκία.

Στις 18 Αυγούστου, οι ΗΠΑ προειδοποίησαν την Τουρκία, για επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση αγοράς και νέων S-400, όπως ανακοίνωσε το πρακτορείο TASS.

Η ανάπτυξη Βάσεων των ΗΠΑ στην Ελλάδα και κυρίως στην Αλεξανδρούπολη, έχει προκαλέσει το σύνδρομο της περικυκλώσεως από τις ΗΠΑ μέσω Ελλάδος, σύμφωνα με Τούρκους αναλυτές. Ακόμη και ο κ. Ερντογάν δήλωσε τον Ιούνιο ότι η Ελλάδα έχει μετατραπεί σε Βάση των ΗΠΑ, οι οποίες λένε ότι βρίσκονται στην Αλεξανδρούπολη για τη Ρωσία, αλλά εμείς δεν θα πέσουμε σε αυτή την παγίδα.

(2) Με ΝΑΤΟ

Στις 26 Αυγούστου συναντήθηκαν στην Φινλανδία αντιπροσωπείες της Τουρκίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας για το θέμα της εντάξεώς τους στο ΝΑΤΟ, χωρίς να επιτευχθεί συμφωνία. Οι συζητήσεις θα συνεχιστούν το φθινόπωρο.

(3) Με ΕΕ.

Στις 20 Ιουνίου, η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Ούρσουλα φον ντε Λάϊεν δήλωσε ότι η Τουρκία ευρίσκεται πιο μακριά από την ΕΕ, όσο ποτέ, κατηγορώντας την για τη μη εφαρμογή των κυρώσεων σε βάρος της Ρωσίας.

(4) Με Ρωσία

Στις 19-21 Ιουνίου συναντήθηκε στην Τεχεράνη ο κ. Ερντογάν με τους κ.κ. Πούτιν και Αγιατολάχ Χομενεί, οι οποίοι του συνέστησαν να μη πραγματοποιήσει την απόφασή του

για νέα επιχείρηση στη Β.Συρία με στόχο την απομάκρυνση των Κούρδων σε βάθος 30 χιλ. από τα σύνορα.

Στις 5 Αυγούστου ο κ. Ερντογάν συναντήθηκε στο Σότσι της Ρωσίας με τον κ. Πούτιν με τον οποίο συμφώνησαν την επέκταση της συνεργασίας τους στην ενέργεια και το εμπόριο, προκαλώντας την αντίδραση των ευρωπαίων, που κατηγόρησαν την Τουρκία ως πλατφόρμα εμπορίου για τη Ρωσία, απειλώντας την με κυρώσεις.

Στις 6 Σεπτεμβρίου ο κ. Ερντογάν δικαιολόγησε τον κ. Πούτιν για την διακοπή της ροής του φυσικού αερίου προς την Ευρώπη και κατηγόρησε την ΕΕ για την επιβολή κυρώσεων στη Ρωσία.

Ο κ. Ερντογάν παίζει το χαρτί του κ. Πούτιν δημιουργώντας προβλήματα στην ΕΕ και το ΝΑΤΟ, που αποφεύγουν να πάρουν μέτρα σε βάρος της Τουρκίας, προσπαθώντας να την συνεντρίξουν και να την κρατήσουν στους κόλπους τους.

(5) Με Συρία

Μετά τις αντιδράσεις της Δύσεως και της Ρωσίας για την εξαγγελθείσα νέα εισβολή στη Συρία, ο κ. Ερντογάν φαίνεται να αλλάζει στάση και να επιδιώκει την αποκατάσταση των σχέσεων με τον κ. Άσαντ, ακολουθώντας τη σύσταση του κ. Πούτιν, που του έδωσε στο Σότσι, για να έλθει σε απ'ευθείας επαφές μαζί του. Ένδειξη της μεταστροφής αποτελεί η συνάντηση στις 11 Αυγούστου στο Βελιγράδι του κ. Τσαβούσογλου με τον Σύρο ομόλογό του όπου δήλωσε ότι η Τουρκία επιθυμεί την εξομάλυνση των σχέσεων με τη Συρία και την επιστροφή των προσφύγων στη χώρα τους.

(6) Με Ουκρανία

Ο κ. Ερντογάν συνεχίζει το ρόλο του μεσολαβητή μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας. Στο πλαίσιο αυτό διαδραμάτισε πρωταγωνιστικό ρόλο στη συμφωνία της Κωνσταντινουπόλεως στις 22 Ιουλίου για την εξαγωγή σιτη-

ρών από την Ουκρανία.

(7) Με Ισραήλ

Στις 17 Αυγούστου Τουρκία και Ισραήλ ανακοίνωσαν ότι συμφωνήθηκε η αποκατάσταση των σχέσεών τους, με τον κ. Ερντογάν να διαβεβαιώνει τον κ. Αμπάς ότι δεν θα αλλάξει η πολιτική της Τουρκίας για το Παλαιστινιακό.

Πολιτικοί αναλυτές εκτιμούν ότι ο κ. Ερντογάν εγκατέλειψε την πολιτική της σύγκρουσης με χώρες της Μ. Ανατολής και επιστρέφει στο ρεαλισμό και ότι μπορεί να αποκαταστήθηκαν οι διπλωματικές σχέσεις με το Ισραήλ, αλλά για να υπάρξει και σχέση εμπιστοσύνης θα χρειαστούν πολλά χρόνια.

5. ΗΠΑ

α.Εσωτερική Κατάσταση

Στις 30 Ιουνίου το Ανώτατο Δικαστήριο κατήργησε τη συνταγματική κατοχύρωση του δικαιώματος στην άμβλωση, προκαλώντας θύελλα αντιδράσεων.

Παρά τα επιβαρυντικά στοιχεία που προκύπτουν από την έρευνα της Βουλής για τα έκτροπα στις 6 Ιανουαρίου 2021 σε βάρος του κ. Τραμπ, οι αντιπρόσωποί του, στις προκριματικές εκλογές των ρεπουμπλικάνων για τις ενδιάμεσες εκλογές του Νοεμβρίου, νικούν τους αντιπάλους τους, αναπτρώνοντας τις ελπίδες του για ρεβάνς στις προεδρικές εκλογές του 2024.

Σύμφωνα με τις δημοσκοπήσεις στις εκλογές του Νοεμβρίου οι δημοκρατικοί θα χάσουν την πλειοψηφία στη Βουλή των Αντιπροσώπων και πιθανόν και στο Κογκρέσο.

β. Σχέση με Κίνα

Οι σχέσεις με την Κίνα, που έχει αναγορευθεί από τον κ. Μπάϊντεν ως ο κυριότερος αντίπαλος των ΗΠΑ, έχουν ενταθεί σε βαθμό επικίνδυνου.

Στις 16 Ιουνίου το State Department, σχολιάζοντας τις σχέσεις

Κίνας-Ρωσίας, δήλωσε ότι «όσοι υποστηρίζουν τον Πούτιν βρίσκονται στη λάθος πλευρά της ιστορίας».

Στις 30 Ιουλίου οι κ.κ. Μπάϊντεν και Σι συμφώνησαν να συναντηθούν και να συζητήσουν για όλα τα ζητήματα, αλλά η ένταση στις σχέσεις τους συνεχίζεται αμείωτη.

Στις 2 Αυγούστου η πρόεδρος της Βουλής κ. Πελόζι, παρά τις αντιδράσεις της Κίνας και του κ. Μπάϊντεν να είναι αρνητικός, επισκέφθηκε την Ταϊβάν, οξύνοντας ακόμη περισσότερο τις σχέσεις των δύο χωρών.

Στις 9 Αυγούστου, η αναπληρώτρια ΥΠΕΞ κ. Σέρμαν ολοκληρώνοντας 5νήμερη περιοδεία δήλωσε ότι «το μέλλον θα γραφεί εδώ στον Ειρηνικό».

Στις 15 Αυγούστου επισκέφθηκε την Ταϊβάν ομάδα Αμερικανών βουλευτών, προκαλώντας την αντίδραση της Κίνας με την πραγματοποίηση ασκήσεων πλησίον της.

γ.Περιοδεία στη Μ. Ανατολή

Από 13-15 Ιουλίου ο κ. Μπάϊντεν πραγματοποίησε επίσκεψη στο Ισραήλ και τη Σαουδική Αραβία με στόχο τη δημιουργία μετώπου κατά του Ιράν και την εξασφάλιση μεγάλων ποσοτήτων πετρελαίου. Συναντήθηκε επίσης και με τον πρόεδρο των Παλαιστινίων κ. Αμπάς στη Ραμάλα όπου ανακοίνωσε την παροχή βοήθειας 316 εκατ. δολαρίων για την ενίσχυση νοσοκομείων, που νοσηλεύουν Παλαιστινίους και 200 εκατ. για βοήθεια των Παλαιστινίων προσφύγων.

Σύμφωνα με δημοσιογραφικές πληροφορίες η επίσκεψη απέτυχε γιατί η Σ. Αραβία θέτει σκληρούς όρους για να συμμαχήσει με το Ισραήλ και οι πετρελαιοπαραγωγές χώρες του Κόλπου δήλωσαν ότι αδυνατούν τεχνικά, για να ανταποκριθούν στο αίτημά του.

6. Ε.Ε.

α. Γενικά

Η Σύνοδος Κορυφής (23-24

Ιουνίου) ενέκρινε την υποψηφιότητα της Ουκρανίας και της Μολδαβίας και η έκτακτη Σύνοδος στις 19 Ιουλίου της Αλβανίας και των Σκοπίων.

Την 1η Ιουλίου η Τσεχία ανέλαβε την προεδρία της ΕΕ.

Στις 27 Ιουλίου συμφωνήθηκε, ομοφώνως, η μείωση της ζήτησης φυσικού αερίου κατά 15% σε εθελοντική βάση.

Στις 4 Ιουλίου η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων αναφέρει σε έγγραφό της, ότι η ΕΕ θα διαθέσει για την ανοικοδόμηση της Ουκρανίας 100 δις ευρώ.

Η ΕΕ ενίσχυσε την Ουκρανία στις 29 Ιουνίου με εξοπλισμό προστασίας από βιολογικά και πυρηνικά όπλα και με 1 δις ευρώ στις 12 Ιουλίου.

β. Γαλλία

Στο δεύτερο γύρο των βουλευτικών εκλογών, που έγιναν στις 21 Ιουνίου, το κόμμα του κ. Μακρόν έχασε την πλειοψηφία, ενώ η ακροδεξιά αύξησε σημαντικά τη δύναμή της. Κατόπιν αυτού ο κ. Μακρόν διατήρησε στην θέση της την πρωθυπουργό κ. Μπορν και προέβη σε ανασχηματισμό της κυβέρνησης. Στις 11 Ιουλίου η Γαλλική Εθνοσυνέλευση απέρριψε πρόταση μομφής που υπέβαλε ο κ. Μελανσόν.

Στις 17 Ιουλίου ο κ. Ερντογάν, σε τηλεφωνική συνομιλία που είχε με τον κ. Μακρόν του ζήτησε την πώληση του A/A συστήματος SAMP-T.

Στις 27 Ιουλίου ο κ. Μακρόν χαρακτήρισε τη Ρωσία «αποικιακή και ιμπεριαλιστική» χώρα.

Ένταση στις σχέσεις Γαλλίας και Τουρκίας προκάλεσαν οι συστάσεις που έκανε ο κ. Μακρόν στους νέους κατά την επίσκεψή του στην Αλγερία στις 25-27 Αυγούστου, να μην παρασύρονται από την προπαγάνδα της Τουρκίας, της Ρωσίας και της Κίνας, που παρουσιάζουν τη Γαλλία ως εχθρό τους.

Την 1η Σεπτεμβρίου η ρωσική εταιρεία Gasproom διέκοψε πλήρως τη ροή φυσικού αερίου προς τη Γαλλία, με το πρόσχημα ότι η γαλλική Engie δεν την πλήρωσε. Η Γαλλίδα Υπουργός Ενέργειας δήλωσε ότι δεν υπάρχει θέμα πληρωμής και ότι η χώρα ήταν προετοιμασμένη γι' αυτό, έχοντας μειώσει τις εισαγωγές από τη Ρωσία από 18% σε 9%.

Στις 13 Ιουλίου ξεκίνησε η ναυπήγηση της 2ης Φρεγάτας Belhara για το ελληνικό ναυτικό.

γ. Γερμανία

Στις 29 Αυγούστου ο Καγκελάριος κ. Σολτς, μιλώντας σε Πανεπιστήμιο της Πράγας, ανέφερε ότι οραματίζεται μία ΕΕ που θα αποφασίζει κατά πλειοψηφία χωρίς veto και πρότείνει το συντονισμό της αεράμυνας όλων των χωρών μελών.

Η Γερμανική Κυβέρνηση, στο εσωτερικό της οποίας επικρατούν αντιτιθέμενες απόψεις, αποφάσισε να ενισχύσει την Ουκρανία μόνο με όπλα τα οποία δεν θα μπορούν να πλήξουν στόχους σε ρωσικό έδαφος, όπως πράττουν και οι ΗΠΑ.

Η πρόθεση του κ. Σολτς για συνέχιση της λειτουργίας των πυρηνικών εργοστασίων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, όσο διαρκεί η κρίση, έχει προκαλέσει τριβές μεταξύ των κομμάτων που συμμετέχουν στην κυβέρνηση, ενώ το 80% των πολιτών τάσσεται με τη συνέχιση της λειτουργίας τους.

δ. Ιταλία

Στις 20 Ιουλίου ο πρόεδρος κ. Ματαρέλα ανακοίνωσε, μετά την παραίτηση της κυβερνήσεως του κ. Ντράγκι, τη διάλυση της Βουλής και την προκήρυξη εκλογών για τις 25 Σεπτεμβρίου. Σύμφωνα με τις δημοσκοπήσεις προηγείται το ακροδεξιό κόμμα της κ. Μέλονι.

Στις 28 Ιουλίου η La Stampa, επικαλούμενη στοιχεία και

έγγραφα μυστικών υπηρεσιών, αποκάλυψε ότι το κόμμα της Λέγκα είχε σχέσεις με τη Ρωσική Πρεσβεία αφήνοντας να υπονοηθεί ότι η πτώση του κ. Ντράγκι οφείλεται σε ρωσικό δάκτυλο. Κατόπιν αυτού το Κεντροαριστερό Δημοκρατικό Κόμμα ζήτησε τη διεξαγωγή έρευνας για να διαπιστωθεί αν ο κ. Πούτιν έριξε την κυβέρνηση του κ. Ντράγκι.

ε. Εσθονία - Λετονία

Στις 17 Αυγούστου η κυβέρνηση της Εσθονίας αποφάσισε την αποκαθήλωση ενός ρωσικού μνημείου στην πόλη Νορβά. Στην χώρα υπάρχουν 400 τέτοια μνημεία τα οποία θα κατεδαφιστούν.

Στις 20 Αυγούστου η Λετονία κατεδάφισε σοβιετικό μνημείο στην πρωτεύουσα Ρίγα και μέχρι τις 15 Νοεμβρίου θα έχουν κατεδαφιστεί, όσα ρωσικά μνημεία υπάρχουν στη χώρα.

7. ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Στις 7 Ιουλίου εξαναγκάστηκε σε παραίτηση ο πρωθυπουργός κ. Τζόνσον, ύστερα από την αποχώρηση 50 μελών της κυβερνήσεώς του, αλλά παρέμεινε ως υπηρεσιακός μέχρι τις 5 Σεπτεμβρίου που ανακοινώθηκε ως διάδοχός του η κ. Λιζ Τρας, που νίκησε στις εσωκομματικές εκλογές του κόμματος των Τόρις.

Στις 8 Σεπτεμβρίου απεβίωσε η βασίλισσα Ελισάβετ και στο θρόνο ανέβηκε ο υιός της Κάρολος.

8. ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Στις αρχές Ιουνίου ο ρωσικός στρατός είχε καταλάβει την επαρχία Λουγκάνσκ και επιτίθετο για την κατάληψη της επαρχίας Ντονέτσκ, αλλά δεν τα κατάφερε. Έκτοτε η σύγκρουση πήρε χαρακτήρα παρατεταμένης φθοράς με τοπικές συγκρούσεις και ανταλλαγή βομβαρδισμών στις περιοχές

κυρίως του Χαρκόβου, του Ντονέσκ, του Νικολάεβ και της Ζαπορίτσα, σε μικρή απόσταση από το πυρηνικό εργοστάσιο, που ελέγχεται από τον ρωσικό στρατό, προκαλώντας ανησυχία για τυχόν ατύχημα. Κατόπιν αυτού ο ΟΗΕ ζήτησε από τους αντιμαχόμενους την έγκριση και επισκέφθηκε το εργοστάσιο την 1η Σεπτεμβρίου ομάδα ειδικών, η οποία σύμφωνα με ανακοίνωση της ΙΑΕΑ στις 6 Σεπτεμβρίου διαπίστωσε ότι η κατάσταση είναι απαράδεκτη και πρότεινε τη δημιουργία ζώνης ασφαλείας και προστασίας.

Έτσι είχε η κατάσταση μέχρι τις 28 Αυγούστου που η Ουκρανία ξεκίνησε αντεπίθεση στις περιοχές Χερσώνας και Χαρκόβου. Μέχρι τώρα, σύμφωνα με τους Ουκρανούς, έχει ανακαταληφθεί το 1/3 των εδαφών στην περιοχή του Χαρκόβου και αρκετοί οικισμοί στην περιοχή Χερσώνας και ότι οι Ρώσοι στρατιώτες τρέπονται σε φυγή εγκαταλείποντας οχήματα, οπλισμό και πυρομαχικά. Αντιθέτως οι Ρώσοι κάνουν λόγο για αναδίπλωση των δυνάμεών τους βάσει σχεδίου, αλλά σύμφωνα με δημοσιεύματα, ο κ. Πούτιν αντικατέστησε τον Στρατηγό Μπερτινίκοφ, που είχε ορίσει ως επικεφαλής στις 26 Αυγούστου, εξαιτίας της αποτυχίας του να αποκρούσει τους Ουκρανούς.

Στις 5 Σεπτεμβρίου ο Διοικητής της Χερσώνα ανακοίνωσε την αναβολή του δημοψηφίσματος για ένωση με τη Ρωσία, που είχε προγραμματιστεί για το Σεπτέμβριο, προκαλώντας ενθουσιασμό στην Ουκρανία, η οποία επέσπευσε την επίθεση κατά της Χερσώνας για να προλάβει το δημοψήφισμα.

Όλες οι διπλωματικές προσπάθειες, προεξάρχοντος του κ. Ερντογάν που διατηρεί καλές σχέσεις και με τους δύο, απέτυχαν και δεν πρόκειται να ευοδωθούν, γιατί ο κ. Ζελένσκι θέτει ως προϋπόθεση

για να προσέλθει στο διάλογο την αποχώρηση των ρωσικών στρατευμάτων από την Ουκρανία και την Κριμαία και ο κ. Πούτιν την αναγνώριση της προσαρτήσεως της Κριμαίας και την αναγνώριση της ανεξαρτησίας του Ντομπάς.

Με τη μεσολάβηση του ΟΗΕ και του κ. Ερντογάν υπεγράφη στις 22 Ιουλίου στην Κωνσταντινούπολη συμφωνία Ρωσίας και Ουκρανίας και απελευθερώθηκαν τα έμφορτα με σιτηρά πλοία, που είχαν εγκλωβιστεί στα ουκρανικά λιμάνια και έτσι απεφεύχθη ο λιμός που απειλούσε κυρίως τις χώρες της Ασίας.

Εξαιτίας του αποκλεισμού διπλωματικής λύσεως και της αδυναμίας των αντιπάλων να επιτύχουν τους στόχους τους, ο πόλεμος φθοράς θα συνεχίζεται όσο η Δύση μπορεί να αντιμετωπίζει την ενεργειακή κρίση και να ενισχύει την Ουκρανία στρατιωτικά και οικονομικά.

Στις περιοχές της Ουκρανίας, που έχει καταλάβει η Ρωσία έχει επιβληθεί η χρήση του ρουβλίου και έχουν αναδρομολογηθεί όλα τα δεδομένα της τηλεφωνίας μέσω ρωσικών δικτύων, προκειμένου να ελέγχει την προπαγάνδα και τις ειδήσεις.

9. ΡΩΣΙΑ

Ο κ. Λαβρόφ δήλωσε στις 21 και 26 Ιουνίου ότι ο στόχος της Ρωσίας στην Ουκρανία είναι η ανατροπή του κ. Ζελένσκι και η κατάληψη όχι μόνο του Ντομπάς αλλά και των περιοχών Χερσώνας, Ζαπόριτσα και άλλων.

Στις 31 Ιουλίου, που είναι ημέρα τιμής για το ρωσικό στρατό, ο κ. Πούτιν υπέγραψε στην Πετρούπολη το νέο ναυτικό δόγμα με το οποίο χαρακτηρίζονται οι ΗΠΑ ως κύρια απειλή για τη Ρωσία και προβλέπεται η συνολική ενίσχυσή τους στη Μαύρη Θάλασα-

σα, την Αζοφική και τον Αρκτικό Ωκεανό.

Στις 5 Αυγούστου συναντήθηκαν στο Σότσι οι κ.κ. Πούτιν και Ερντογάν, όπου συμφώνησαν την επέκταση της εμπορικής και ενεργειακής συνεργασίας των χωρών τους, παρόλο που τα συμφέροντά τους είναι ανταγωνιστικά στην Ουκρανία, την οποία προμηθεύει με drones η Τουρκία και στη Συρία, όπου η Ρωσία στηρίζει τον Άσαντ και αντιτίθεται στη νέα εισβολή που έχει εξαγγείλει ο κ. Ερντογάν.

Η Ρωσία μετά την επιβολή των κυρώσεων άρχισε τη μείωση των ροών, αλλά και την πλήρη διακοπή τους για κάποιες ημέρες επικαλούμενη τεχνικά προβλήματα μέχρι την 5η Σεπτεμβρίου που ύστερα από την απόφαση της ΕΕ να θέσει πλαφόν στο ρωσικό ΦΑ, ανακοίνωσε ότι οι προμήθειες ΦΑ προς την ΕΕ δεν θα συνεχιστούν πλήρως έως ότου η Δύση άρει τις κυρώσεις.

Με τον περιορισμό της ροής φυσικού αερίου, ο κ. Πούτιν επιδιώκει τη διάσπαση της ενότητας των χωρών της ΕΕ, προκαλώντας αντιτιθέμενα μεταξύ τους συμφέροντα, αλλά και το ξεσκήλωμα λαών που υποφέρουν από την οικονομική και ενεργειακή κρίση, ώστε να πιεστούν οι κυβερνήσεις και να αλλάξουν πολιτική έναντι της Ρωσίας.

Από 1-7 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε στην Ανατολική Ρωσία η άσκηση «Vostok 22» με τη συμμετοχή 50 χιλιάδων στρατιωτών, 140 α/φ και 40 σκαφών από τη Ρωσία, την Κίνα, την Ινδία, τη Λευκορωσία και το Καζακστάν. Οι ΗΠΑ εξέφρασαν την ανησυχία τους για την επαναπροσέγγιση Ρωσίας και Κίνας και επέκριναν τις Ινδίες για τη συμμετοχή τους.

10. ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

α. Ισραήλ

Την 1η Νοεμβρίου θα διεξαχθούν και νέες πρόωρες βουλευτικές εκλογές για 5η φορά σε 4 χρόνια.

Στις 7 Ιουλίου Τουρκία και Ισραήλ ανακοίνωσαν την αποκατάσταση των σχέσεών τους.

Ο κ. Μπάϊντεν στα πλαίσια της περιοδείας του στη Μ. Ανατολή, επισκέφθηκε το Ισραήλ στις 13 Ιουνίου όπου υπέγραψε με τον πρωθυπουργό κ. Λαβίντ διακήρυξη ότι δεν θα επιτραπεί στο Ιράν να αποκτήσει πυρηνικά όπλα και στις 15 Ιουλίου συναντήθηκε με τον παλαιστίνιο πρόεδρο κ. Αμπάς, χωρίς να δεσμευθεί για ενέργειες που οδηγούν στη δημιουργία βιώσιμου παλαιστινιακού κράτους, προκαλώντας απογοήτευση στους Παλαιστίνιους.

β. Συρία

Ο κ. Ερντογάν μετά τη σύσταση του κ. Πούτιν, κατά τη συνάντησή τους στο Σότσι στις 5 Αυγούστου, έχει αλλάξει πολιτική και αντί της απειλής για νέα εισβολή στη Συρία, άρχισε να κάνει ανοίγματα προς τον κ. Άσαντ για συνομιλίες (Λοιπά ως παρ. 3β Τουρκία).

γ. Ιράν

Στις 29 Αυγούστου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε ότι το Ιράν απάντησε στις προτάσεις της και ότι οι συζητήσεις θα

συνεχιστούν, αλλά οι ΗΠΑ δήλωσαν ότι η απάντηση του Ιράν δεν είναι εποικοδομητική, γεγονός που προδικάζει, αν δεν αλλάξει κάτι, ότι οι συνομιλίες οδηγούνται σε αδιέξοδο.

Από 19-21 Ιουνίου επισκέφθηκε την Τεχεράνη ο κ. Πούτιν όπου συναντήθηκε και με τον κ. Ερντογάν, προκειμένου να στηρίξει το Ιράν, το οποίο βρέθηκε στο στόχαστρο του κ. Μπάϊντεν, κατά την περιοδεία του στη Μ.Α. Στη συνάντησή του με την Ιρανική ηγεσία διαπιστώθηκε ταύτιση απόψεων στο Ουκρανικό και συζητήθηκε η ένσταση του Ιράν για την πώληση από τη Ρωσία στην Κίνα και την Ινδία, των οποίων ήταν αποκλειστικός προμηθευτής, φυσικό αέριο και πετρέλαιο σε φθηνότερες τιμές. (Συζητήσεις με κ. Ερντογάν ως παρ. 3 Τουρκία).

11.ΑΣΙΑ

α. Κίνα

Οι σχέσεις με τις ΗΠΑ εντείνονται διαρκώς (λεπτομέρειες όπως στην παρ. 4 ΗΠΑ).

Στις 16 Αυγούστου ο κ. Πούτιν κατηγόρησε τις ΗΠΑ για σκόπιμη απόπειρα αποσταθεροποίησης της περιοχής του Ειρηνικού, λόγω της στάσης τους στο θέμα της Ταϊβάν.

Στις 19 Αυγούστου Γερμανός οικονομολόγος προειδοποίησε τη Γερμανία ότι η συνεχώς αυξα-

νόμενη εξάρτηση της οικονομίας της από την Κίνα, θα προκαλέσει τεράστια προβλήματα στις γερμανικές επιχειρήσεις σε περίπτωση που η Κίνα εισβάλει στην Ταϊβάν.

Στις 2 Σεπτεμβρίου η Κίνα αντέδρασε έντονα για την έκθεση του ΟΗΕ, με την οποία κατηγορείται για παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Ουιγούρων την οποία χαιρέτησαν ΗΠΑ και ΕΕ.

β. Β. Κορέα

Στις 13 Ιουλίου η Β. Κορέα αναγνώρισε την ανεξαρτησία των Ντονέτσκ και Λουγκάνσκ και η Ουκρανία διέκοψε τις διπλωματικές σχέσεις με αυτήν.

Ο κ. Κιμ αποδοκίμασε την επίσκεψη της κ. Πελόζι στη Ν.Κορέα στις 4 Αυγούστου, όπου δεσμεύτηκε ότι οι ΗΠΑ θα επιταχύνουν την αποπυρηνικοποίηση της Β. Κορέας.

Στις 18 Αυγούστου ο κ. Πούτιν απέστειλε επιστολή στον κ. Κιμ με την οποία τον διαβεβαιώνει ότι θα διευρυνθούν οι σχέσεις των χωρών τους.

Στις 21 Αυγούστου δημοσίευμα ιαπωνικής εφημερίδας, επικαλούμενης κυβερνητικές πηγές, αναφέρει ότι η Ιαπωνία εξετάζει την ανάπτυξη 1000 πυραύλων Κρουζ μεγάλου βεληνεκούς, ικανών να πλήξουν την Β. Κορέα και την Κίνα.

Σκοπός του Ινστιτούτου είναι:

Η αδέσμευτη και αξιόπιστη άρθρωση δημοσίου λόγου -με γνώμονα τη συμβουλευτική συμβολή στην εκπλήρωση των εκάστοτε Εθνικών Συμφερόντων και της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης- επί:

- θεμάτων γεωπολιτικής (γεωστρατηγική, γεωοικονομία),
- εξωτερικών και εσωτερικών θεμάτων εθνικού ενδιαφέροντος,
- διεθνών θεμάτων, με έμφαση σε θέματα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος,

Η μελέτη και η παροχή εκτιμήσεων και εισηγήσεων σε φορείς του Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα, που προκύπτουν από την ανάλυση των ανωτέρω θεμάτων.

Για την επίτευξη του σκοπού του, το Ινστιτούτο απευθύνεται σε τομείς και πεδία όπως:

Η εθνική στρατηγική, εξωτερική πολιτική, άμυνα και ασφάλεια, οικονομία, κοινωνία, ενέργεια, απόδημος ελληνισμός, τεχνολογία, πολιτισμός, ιδιωτικά συμφέροντα με εθνικές προεκτάσεις και η προστασία του περιβάλλοντος.

Οι διεθνείς σχέσεις, η κοινή ευρωπαϊκή εξωτερική πολιτική, άμυνα, ασφάλεια και οικονομία, ευρωπαϊκή διέγερση και εμβάθυνση, οι διατλαντικές σχέσεις, στόχοι, οργάνωση, προοπτικές και μετεξέλιξη του ΝΑΤΟ. Η γεωπολιτική εξέταση χωρών, Διεθνών Οργανισμών και συμμαχιών που παρουσιάζουν εθνικό και ευρωπαϊκό ενδιαφέρον (ΝΑΤΟ, ΕΕ).

ΜΕΛΗ

(1) Νέα Μέλη

--- Βαγιακάκος Νικ., Οικονομική Σχ./ΕΚΠΑ Ιδρυτής, Πρόεδρος & Διευθύνων της ΑΜΚΕ «Εταιρεία Βιωματικών Σπουδών».

--- Καλογεράκης Ηρακλής, Αντιναύαρχος έα.

--- Ντίνος Φώτιος, Προγραμματιστής ενσωματωμένων Συστημάτων.

--- Δημητρίου Αθανάσιος, Υποστράτηγος εα.

--- Μηνάς Ιωάννης, Αξιωματικός του ΛΣ.

--- Τάσιος Πέτρος, Ναυτασφαλιστής,

--- Μαλδαβίνος Δημήτριος, Εμπόρος.

Από την Ομάδα των φοιτητών Πρακτικής Ασκησης της ΥΔΗΣ κας Παναγιωτοπούλου Μ.: οι:

– Σμυρλάκη Ιωάννα

– Πετρουλάκη Ηλιάνα

– Μορίκη Σοφία

– Πλιάγκου Αριστέα

– Ζερβα Βασιλική-Έλλη

– Πλιακοστάμου Μαριάννα

– Γεωργίου Αλεξ.

(2) Διαγραφή μελών

--- Χριστίνα Ηλιού με αίτησή της ένεκα ανειλημμένων επαγγελματικών και ακαδημαϊκών υποχρεώσεων.

--- Κοκκώνης Ευάγγελος με αίτησή του για οικονομικούς λόγους.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

-- Το ΔΣ απεδέχθη την παραίτηση του κ. Αλεβίζου Δημ. από μέλος του ΔΣ για σοβαρούς οικογενειακούς λόγους, την κενή θέση στο ΔΣ κατέλαβε το αναπληρωματικό μέλος του ΔΣ κα. Μπράτση Νικολέτα σύμφωνα με το άρθρο 19 του Καταστατικού.

-- Εγκρίθηκε από το ΔΣ:

___ Η Η συμμετοχή του ΕΛΙΣΜΕ στο «Συνέδριο της Κέρκυρας» σε συνεργασία με τον Δήμο Κέρκυρας και του Ιόνιου Παν/μιου.

--- Από 30.6 είναι σε πλήρη χρήση η νέα ιστοσελίδα του ΕΛΙΣΜΕ με τον γνωστό κωδικό elisme.gr. Επίσης από 15/9 όλα τα άρθρα που αναρτώνται στην ιστοσελίδα αυτόματα αναρτώνται και στο tweeter.

--- Με μέριμνα του Ταμία κ. Βουτσινά Κ. υποβλήθηκε η ετήσια Φορολογική Δήλωση με «μηδενικό αποτέλεσμα» και ανανεώθηκε η χρήση της πλατφόρμας ZOOM με ετήσια συνδρομή 173 Ε.

--30/6 Αποστάλησαν επιστολές προς όλα τα μέλη που χρωστούν τις συνδρομές του 2020 και του 2021.

-- Αποφασίστηκε η καταστροφή εγγράφων των αρχείων της ΕΛΕΣΜΕ και η τήρηση για 15 χρόνια των αρχείων του ΕΛΙΣΜΕ

--- 15/9 : Εγκρίθηκε από το ΔΣ η σταδιακή χρο-

νολογικά αποστολή των «ΤΕΤΡΑΔΙΩΝ» , με σκοπό να επιτευχθεί ουσιαστικότερο και καλύτερο αποτέλεσμα.

ΒΙΒΛΙΑ - ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

--- 20/6 : Πραγματοποιήθηκε από τις εκδόσεις «Ινφογνώμων», με ομιλητές τον Καθηγητή κ. Ιωάννη Μάζη, τον Δρ. Χρήστο Τζόγα και τον Επίτιμο Αρχηγό ΓΕΝ κ. Κοσμά Χριστίδη η βιβλιοπαρουσίαση του νέου βιβλίου

του ΕΛΙΣΜΕ «Υβριδικοί Πόλεμοι»

--- 10/8 : Παρελήφθησαν 20 αντίτυπα του βιβλίου «Υβριδικοί Πόλεμοι» από τον ΙΝΦΟΓΝΩΜΩΝΑ και θα παραληφθούν στις 19/9/ και τα λοιπά 25, στα πλαίσια της συμφωνίας μας.

--- Λάβαμε από την Εθν. Βιβλιοθήκη την Βεβαίωση κατάθεσης των βιβλίων (2ο - 3ο - 4ο και 5ο «ΤΕΤΡΑΔΙΟ»), με τα ISBN από τον εκδότη (ΕΛΙΣΜΕ).

--- Πραγματοποιήθηκε η προμήθεια των βιβλίων «Σύγκρουση των Πολιτισμών», «Ξίφος και Σαρίκι» και «100 Ερωτήσεις και Απαντήσεις για την Μικρασιατική καταστροφή») για την βιβλιοθήκη του ΕΛΙΣΜΕ

ΗΜΕΡΙΔΕΣ

--- 16/06 : Α' Αφιέρωμα για τα «100 χρόνια από την Μικρασιατική καταστροφή», με θέμα : «Το ελληνικό πολιτικοστρατιωτικό εγχείρημα στη Μικρά Ασία και οι ευρύτερες γεωπολιτικές-γεωστρατηγικές διαστάσεις 100 χρόνια μετά την καταστροφή» με ομιλητές τους κκ Σταθακόπουλο, Τσιριγώτη και Χολέβα. Συντονιστής ο Πρόεδρος του ΕΛΙΣΜΕ κ. Μπαλτζώη

--- 03/09 Συμμετοχή μας στην εκδήλωση στο Ναύπλιο με θέμα: «Ο Στρατηγός Χαράλαμπος. Ζυμβρακάκης-Η Ναυπλιακή Επανάσταση και τα Τοπωνύμια του Ναυπλίου» που πραγματοποιήσαν σε συνεργασία ο ΣΕΑΝ Αργολίδας, το ΕΛΙΣΜΕ και ο Δήμος Ναυπλίου, με κύριο ομιλητή τον Ιστορικό κ. Μπελέζο Δημ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

--- Ο Αντιπρόεδρος κ. Μαρτζούκος Β. πρότεινε και το ΔΣ ενέκρινε την πρόταση για την πραγματοποίηση του «Συνεδρίου της Κέρκυρας» σε συνεργασία με το Ιόνιο Παν/μια και τον Δήμο Κερκύρας.

--- Το ΔΣ ενέκρινε την πρόταση του μέλους μας κ. Φουντουλάκη Ραδαμανθυ για συμμετοχή του ΕΛΙΣΜΕ στο «Συνέδριο MAST Med. 22», με τον Αντιπρόεδρο κ. Μαρτζούκο Β. ως εκπρόσωπο του ΕΛΙΣΜΕ και Συντονιστή σε ένα από τα πάνελ, και το μέλος μας κ. Κουκάκη Γεωρ. ως εισηγητή

θέματος.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΓΑ – ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

--- 8/7 : Πραγματοποιήθηκε η παρουσίαση των εργασιών των σπουδαστών της Ομάδας Πρακτικής Άσκησης στην αίθουσα «Ρήγας Φεραίος» του Πολ. Μουσείου με συμμετοχή 50 ατόμων.
--- 15/09 :Αποφασίσθηκε η επόμενη ομάδα φοιτητών Πρακτικής να συγκροτηθεί την άνοιξη

ΜΕΛΕΤΕΣ

Εκπονήθηκαν οι παρακάτω υπό μορφή ΤΕΤΡΑΔΙΩΝ :

«Α.Ο.Ζ. και χωρικά ύδατα της Ελλάδος / Τα μικρά νησιά με τη μεγάλη σημασία». Συντάκτης Πορτοκαλάκης, Λεόντιος.

«Αντιμετώπιση Τουρκικών μη επανδρωμένων αεροχημάτων (U.A.V.- Drones) στο Αιγαίο». Συντάκτες Κατσαρός Παναγιώτης, Ζηκίδης Κωνσταντίνος.

«Η τριμερής συνεργασία Ελλάδας, Κύπρου και Ισραήλ και οι επιπτώσεις της στην Ενεργειακή Ασφάλεια της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη σταθερότητα στην Ανατολική Μεσόγειο» Συντάκτης Κουκάκης Γεώργιος.

«Η κρίση του "Χόρα" του 1976 και η πολιτική κατευνασμού της Τουρκίας. Συντάκτης Καλεντερίδης Σταύρος.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

--- Από 25/5 Έναρξη αποστολής της «Εβδομαδιαίας Επισκόπησης Ελληνικών & Διεθνών Εξελίξεων (ΕΕΕΔΕ)». Με εμπνευστή και συντονιστή τον πρέσβη ε.τ. κ. Κατράνη Αλέξανδρο και ομάδα εργασίας μελών του ΕΛΙΣΜΕ Από 15/9 διαχωρισμός των εξοπλιστικών θεμάτων από τα λοιπά θέματα, με τίτλο «Επισκόπηση Εξοπλισμών», με μέριμνα του κ. Σιδερή Γ..

--- Στις 5-7/7 με μέριμνα του μέλους μας Αντιναύαρχου κ. Ηρ. Καλογεράκη μέλη του ΔΣ και μέλη του ΕΛΙΣΜΕ παρακολούθησαν δωρεάν το συνέδριο του Economist (26th Annual Economist Government Roundtable Antitheses),

Από 9/9 έναρξη συνεργασίας ΕΛΙΣΜΕ-Ανοικτού Παν/μίου Δήμου Αγ. Παρασκευής, με παρουσίαση διαλέξεων

--- Στα πλαίσια της συνεργασίας με τις Ομογενειακές Ενώσεις πραγματοποιήθηκαν ανταλλαγές δράσεων με την Ομογένεια του Καναδά

--- Απεστάλη το Ενημερωτικό Δελτίο μηνός Ιουνίου της ομάδας Πρακτικής Άσκησης,

-- Το μέλος ΔΣ κ. Πορτοκαλάκης Λ. κατάθεσε το ποσό των 150 €, ως δωρεά προς το ΕΛΙΣΜΕ ΟΜΙΛΙΕΣ

--- 23/6 : Ομιλητής ο κ. Γρίβας Κων. με θέμα "Η Επικίνδυνη και Αναθεωρητική Τουρκία και οι Γεωστρατηγικές της Επιδιώξεις. Ήλθε η ώρα να συνομιλήσουμε με την Ιστορία μας ;"

--- 30/6 : Ομιλητής ο κ. Λάβδας Κων. με θέμα "Ο Πόλεμος στην Ουκρανία και το νέο Ευρωπαϊκό Τοπίο".

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ - ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΙΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΜΑΣ

Το Ινστιτούτο, υλοποιεί την αποστολή του και πραγματώνει τον σκοπό του με μέσα, τρόπους και δυνατότητες όπως:

- Η έρευνα, μελέτη, ανάλυση και η έγκαιρη πρόταση κατάλληλων δράσεων και μέτρων -επί των θεμάτων του σκοπού του- μέσω των μελών ή ανεξάρτητων ειδικών αναλυτών/ερευνητών/μελετητών.
- Η οργάνωση και εκτέλεση συνεδρίων, σεμιναρίων, ημερίδων, διαλέξεων, βιβλιοπαρουσιάσεων κλπ. ανεξάρτητα ή σε συνεργασία με κρατικούς φορείς, οργανισμούς αλλά και συναφή ιδρύματα του εσωτερικού και του εξωτερικού.
- Η συμμετοχή σε συνεργασίες ερευνών/μελετών/αναλύσεων με κρατικούς φορείς, την ακαδημαϊκή κοινότητα καθώς και συναφή ιδρύματα στο εσωτερικό και στο εξωτερικό.
- Η προβολή και η προαγωγή των εθνικών θέσεων και θεμάτων μέσω διαλέξεων, σεμιναρίων, συνεδρίων, ημερίδων, συμποσίων, ανακοινώσεων στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο.
- Η έκδοση και η κυκλοφορία του περιοδικού 'ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ'.
- Η ανάπτυξη και ενημέρωση ηλεκτρονικής βάσεως δεδομένων και πληροφοριών (εγχώρια και διεθνής βιβλιογραφία και αρθρογραφία έντυπου και ηλεκτρονικού τύπου).
- Η δημιουργία και λειτουργία και άλλων γραφείων, πέραν των κεντρικών, εντός ή εκτός της ελληνικής επικράτειας, όταν χρειαστεί.

**Για την Τουρκία το Κυπριακό ζήτημα
έχει επιλυθεί από το καλοκαίρι του 1974**

**Εμείς επιμένουμε να αυτοπαραμυθιαζόμαστε με το
επαναλαμβανόμενο κάθε χρόνο την 20ήν Ιουλίου**

«Δεν Ξεχνώ».

**Το “δεν ξεχνώ” εάν είναι απλώς σχήμα ρητορικό
προκαλεί θλίψη στον συνειδητοποιημένον Ελληνισμό,
θυμηδία στην παγκόσμια κοινότητα
και σαρκασμό στους Τούρκους.**

**Το “δεν ξεχνώ”, εάν αληθώς το εννοούμε,
τότε οφείλουμε
να προπαρασκευαστούμε ηθικά, οικονομικά, στρατιωτικά,
διπλωματικά και σαφέστατα με φρόνημα Εθνικόν
προκειμένου να επιτύχουμε το δίκιο του ισχυροτέρου,
του μόνου που ο «πραγματισμός» αποδέχεται
σε κλίμακα οικουμενική.**